

Härnösands
kommun

2021

Årsredovisning

2021 PANDEMIN	5
SÅ HÄR ANVÄNDES PENGARNA	7

01	Förvaltningsberättelse	8
	ÖVERSIKT ÖVER VERKSAMHETENS UTVECKLING	10
	DEN KOMMUNALA KONCERNEN	11
	VIKTIGA FÖRHÅLLANDEN FÖR RESULTAT & EKONOMISK STÄLLNING	14
	HÄNDELSER AV VÄSENTLIG BETYDELSE	27
	STYRNING & UPPFÖLJNING AV DEN KOMMUNALA VERKSAMHETEN	32
	GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING & EKONOMISK STÄLLNING	37
	BALANSKRAVSRESULTAT	61
	VÄSENTLIGA PERSONALFÖRHÅLLANDEN	62
	FÖRVÄNTAD UTVECKLING	68

02	Finansiella rapporter	70
	RESULTATRÄKNING	71
	BALANSRÄKNING	72
	KASSAFLÖDESANALYS	73

03 Noter74

04 Drifts och investeringsredovisning ...90

05 Ekonomisk ordlista 94

06 Revisionsberättelse..... 96

2021

Pandemin

Precis som året innan har coronapandemin och effekterna av den i allt väsentligt genomsyrat det år vi nu lägger bakom oss. Ifjol skrev jag att det var med stor stolthet jag kunde konstatera att vi i Härnösands kommun har kunnat genomgå pandemin på ett riktigt bra sätt, för vi valde att göra det *tillsammans*. Vår krisberedskap var god och har alltjämt bibehållits. Det har funnits en uthållighet att jobba med det viktigaste målet; rädda liv och skydda främst våra äldre invånare från smitta. De utvärderingar som vi också gjort, visar att vi har gjort mycket rätt, och under tiden har vi också dragit lärdomar som varit nyttiga för att göra arbetet ännu lite bättre.

När vi summerade år 2020 efterlämnade vi ett bokslut med ett överskott som vi aldrig skådat tidigare. Förvisso var resultatet kraftigt uppblåst av de tillfälliga statsbidragen som utbetalades under pandemins första år, där kommunerna utlovats full kostnadstäckning för pandemirelaterade kostnader inom vård och omsorg. 2021 är resultatet betydligt blygsammare, men likväl ett överskott trots att flera av nämnderna gick med underskott. Underskotten kunde till stor del förklaras med ökade kostnader på grund av covid-19, och under hela året kommunicerade vi också från majoritetens sida att vi inte vill att nämnderna ska behöva göra stora besparingar på övrig verksamhet för att man har tillfälligt extraordinära

kostnader. Därför valde vi också att under året gå till fullmäktige och förändra de ekonomiska målen. Det var helt rätt att göra detta och det underlättade också nämndernas arbete. Jag återkommer ofta till det, vi har ett gemensamt ansvar och därför måste vi också gemensamt hitta lösningar på de utmaningar som vi ser. På koncernnivå har vi även 2021 ett betydande överskott.

Under året har vår digitala mognad fortsatt öka och kommunfullmäktiges, nämndernas och styrelsens sammanträden har i allt väsentligt fortsatt hållas digitala. Att mötas digitalt har kommit att fungera allt bättre ju mer vi nyttjar tekniken.

2021 gjorde majoriteten i Härnösand den största satsningen någonsin för att minska arbetslösheten genom att anslå ytterligare 8 miljoner kronor till de 2 miljoner kronorna som kommunfullmäktige redan i juni fattat beslut om. Pengarna skulle användas till att skapa nya arbetsmarknadsarenor för de personer som stått längst ifrån arbetsmarknaden. Härnösand har i många år haft en jämförelsevis hög arbetslöshet och de arbetslösa har i större utsträckning en lång väg för att etablera sig på arbetsmarknaden. Under 2022 kommer flertalet nya verksamheter att startas däribland Härnösands nya återbruksgalleria, RE:store Höga kusten, projekt stadsnära odling, tvätteriet, Fritidsbanken, m.fl. Dessa nya arenor

kommer på riktigt att göra skillnad. Det handlar inte om att putsa på statistiken och få oss att se bättre ut på papperet. Det handlar om att kunna erbjuda våra invånare möjligheten att få ett arbete att känna stolthet över, att få ett sammanhang, en sysselsättning, en tryggare försörjning och framför allt ett bättre mående, såväl psykiskt men också fysiskt. Detta innebar ett lägre resultat i slutändan, men en prioritering som vi känner en stor tillfredsställelse inför. Vi har sedan tidigare tagit ett stort ansvar för detta i Härnösand och vi ökar nu ambitionen. Genom dessa satsningar så har också vår socialnämnd fortsatt minska sina kostnader. Redan 2020 låg våra försörjningsstödskostnader 20 miljoner lägre än de "borde" göra enligt SCB:s modellberäknade kostnadsläge. Så viktigt och så riktigt prioriterat!

Under året har vi fortsatt den goda samverkan med näringslivet som vi påbörjade föregående år. Även detta har varit så viktigt för oss som kommunala företrädare men också för näringslivet. Genom denna samverkan har vi kunnat ha "örat mot rälsten" och veckovis få möjlighet att sätta in insatser som på riktigt gjort skillnad. Tack till alla som bidragit till detta! Under 2021 valde vi att vid två tillfällen ge alla anställda i Härnösands kommun en gåva, detta i form av HÄR-presentkortet. Det skedde

strax innan sommarssemestern och jul- och nyårshelgerna. Totalt gav vårt initiativ över 3 miljoner kronor i form av handel, restaurang och cafébesök där 100% nyttjas inom kommunens gränser. Sammanlagt såldes det presentkort för över 6 miljoner kronor av privatpersoner, företag och andra myndigheter. Det är oerhört mycket i en jämförelse med andra kommuner i vår storlek. Detta är **HÄRNÖSANDSANDAN** som vi märker av, där vi bryr oss om varandra och där man bryr sig om Härnösand.

Under året landade vi ett antal stora etableringar som kommer att märkas av i framtiden. Arkivet på Saltvik har växt i omfattning och nu är såväl Skatteverket som Riksarkivet inblandade i detta projekt. Det kommer att bli en av Europas största arkivfastigheter och stärker Härnösands ställning som "arkivstaden". Den gamla rixanstalten i Härnösand sjuder av liv, detta på grund av den stora ombyggnation som behöver göras för att återstarta verksamheten under våren 2022. Under kommunstyrelsens sista sammanträde kunde vi besluta om en markanvisning för RASTA som vill bygga sin största anläggning någonstans i Mörtsal, norr om Härnösand. Dessutom beslutade Domstolsverket att flytta från sina nuvarande lokaler till den gamla seminariebyggnaden. Utöver detta har ett antal nya bostadsprojekt initierats och vi ser

en nybyggnationsmarknad av sällan skådat slag. Bostadsmarknaden är verkligen het i Härnösand. Det har under året hänt otroligt mycket i Härnösand och kommer hända mycket också under kommande år.

Vi har tillsammans med våra vänner i kommunerna runt omkring oss jobbat aktivt med att hitta en stor energi- och arbetskraftsintensiv verksamhet till Torsboda industripark, i Timrå kommun. Vi har i vårt närområde stor tillgång till billig grön energi, inte minst genom vindkraft. Detta ger oss en stark konkurrensfördel jämfört med andra regioner i landet men också i hela Europa. Arbetet kommer att intensifieras och min övertygelse är inte om det kommer att etableras verksamhet, utan när det blir. Ett otroligt spännande och viktigt arbete ligger framför oss.

Med detta lägger vi 2021 års verksamhet till handlingarna. Ett år som varit spännande och utmanande, men där vi fått se så otroligt mycket hända. Jag vill avslutningsvis rikta ett stort tack till en fantastisk organisation – Härnösands kommun, som jag har ynnesten att få vara en del av, tack till alla som bidragit till vår utveckling, men framför allt alla medarbetare som är garanten för våra invånares välfärd.

Så här användes pengarna

100 kr i skatt till kommunen användes under 2021 så här:

KOMMUNENS INTÄKTER 2021	mnkr	%	KOMMUNENS KOSTNADER 2021	mnkr	%
Skatteintäkter	1218,6	56%	Personalkostnader	-1312	60%
Generella statsbidrag och utjämningsar	594,5	27%	Entreprenader och köp av verksamhet	-297,9	14%
Bidrag	205,7	9%	Lokalhyror	-192,9	9%
Övriga intäkter	51,8	2%	Övriga kostnader	-96,2	4%
Taxor och avgifter	41,9	2%	Material	-84,8	4%
Hyror och arrenden	34,7	2%	Tjänster	-80,2	4%
Försäljning av verksamheter	31,4	1%	Bidrag	-66,9	3%
			Avskrivningar	-42,9	2%
Total	2178,6	100%	Total	-2173,8	100%

01

Förvaltnings- berättelse

Förvaltningsberättelsen syftar till att ge en övergripande bild över den kommunala koncernen och kommunen för räkenskapsåret 2021.

ÖVERSIKT ÖVER VERKSAMHETENS UTVECKLING

-

DEN KOMMUNALA KONCERNEN

-

VIKTIGA FÖRHÅLLANDEN FÖR RESULTAT OCH
EKONOMISK STÄLLNING

-

HÄNDELSER AV VÄSENTLIG BETYDELSENING

-

STYRNING OCH UPPFÖLJNING AV DEN KOMMUNALA VERKSAMHETEN

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING OCH EKONOMISK STÄLLNING

-

BALANSKRAVSRESULTAT

-

VÄSENTLIGA PERSONALFÖRHÅLLANDEN

-

FÖRVÄNTAD UTVECKLING

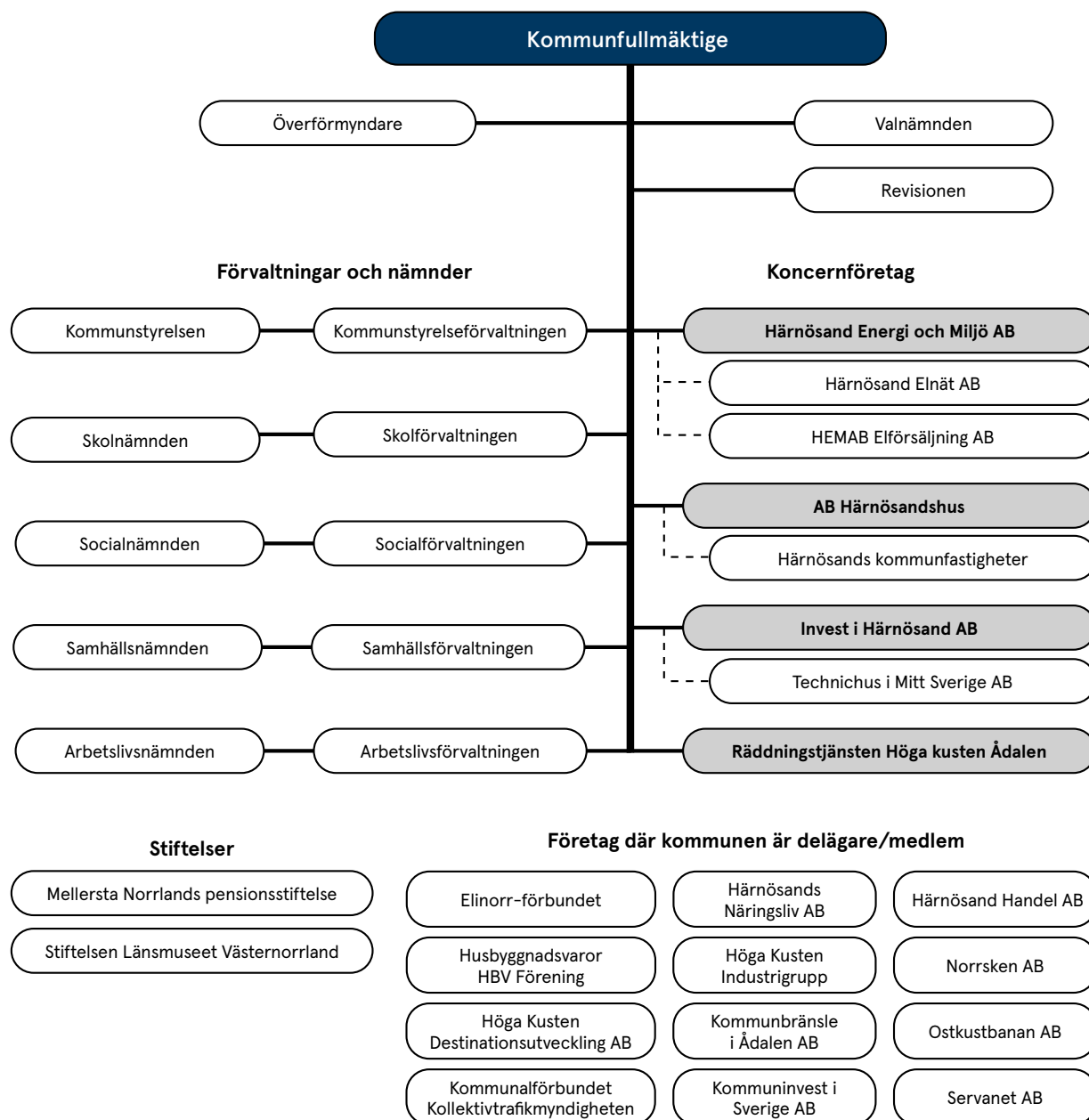
Översikt över verksamhetens utveckling

I tabellen nedan lämnas en översikt över verksamhetens utveckling för åren 2017–2021.

FEM ÅR I SAMMANDRAG	2021	2020	2019	2018	2017
Folkmängd 31/12	25 012	25 114	25 183	25 120	25 190
Total skattesats, %	34,63	34,63	34,63	34,63	34,63
varav kommunal skattesats	23,34	23,34	23,34	23,34	23,34
KONCERN					
Årets resultat, mnkr	46,0	110,5	41,6	11,3	-
Årets resultat, mnkr*	55,2	75,9	41,6	11,3	-
Soliditet, %	26,9	26,2	23,6	24	-
Nettoinvesteringar, mnkr	220,2	189,3	213,9	255	302
Antal tillsvidareanställda	2133	2073	2 140	2 112	2 136
KOMMUN					
Verksamhetens nettokostnad, mnkr*	-1811,3	-1676,5	-1 668,6	-1 685,3	-
Skatteintäkter och generella statsbidrag, mnkr	1813,1	1735,8	1 668,5	1 644,2	1 599,1
Verksamhetens nettokostnadsandel av skatteintäkter och gen. statsbidrag, %*	99,9	96,6	100,0	102,5	-
Finansnetto, mnkr*	3,0	2,0	3,3	5,5	-
Årets resultat, mnkr	4,8	61,4	3,2	-5,1	-
Årets resultat, mnkr*	14,0	26,8	3,2	-35,6	-
Tillgångar, mnkr	1127,2	1120,4	1 053,1	960,2	-
Tillgångar per invånare, kr	45 066	44 612	41 818	38 225	-
Skulder, avsättningar, mnkr	741,2	735,3	729,5	639,8	-
Skulder, avsättningar per invånare, kr	29 634	29 278	28 968	25 470	-
Eget kapital, mnkr	385,9	385,0	326,6	320,4	-
Soliditet, %	34,2	34,4	30,7	33,4	-
Investeringsvolym, mnkr	42,9	62,9	63,2	72,4	66,4
Avskrivningar, mnkr	-42,9	-48,7	-47,9	-47,4	-46,1
Antal tillsvidareanställda	1886	1853	1 905	1 880	1 904
Antal årsarbetare tillsvidareanställda	1841	1815	1 857	1 832	1 841

*) Exklusive jämförelsestörande- och extraordinära poster.

Den kommunala koncernen

HEMAB, AB Härnösandshus och Invest i Härnösand AB samt Härnösands del i Räddningstjänsten Höga Kusten-Ådalen (33%) ingår i den kommunala koncernen (nedan kallat koncernen). De bedöms ha en särskild betydelse för kommunens

ekonomi eller verksamhet. Det finns kommunala koncernföretag (se organisationsschemat) som inte ingår i de sammanställda räkenskaperna. Dessa bolag uppfyller inte kriterierna för att upptas i de sammanställda räkenskaperna. Endast Mellersta Norrlands

Pensionsstiftelse är föremål för en eventuell sådan klassificering, se redovisningsprinciper för vidare information. Inget fristående företag anses ha särskild ekonomisk betydelse för kommunkoncernen.

Kommunen

HÄRNÖSANDS KOMMUN ÄR ORGANISERAD I FEM NÄMNDER.

KOMMUNSTYRELSEN

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan med helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning. Den övergripande uppgiften är att leda, samordna och styra uppföljningen av kommunens ekonomi och verksamheter. Kommunstyrelsen är anställnings-, löne- och pensionsmyndighet och ansvarar för frågor som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare.

ARBETSLIVSNÄMNDEN

Arbetslivsnämnden är kommunens nämnd för arbetsmarknad, vuxnas lärande och mottagning av nyanlända. Nämnden har ansvar för vuxenutbildning i form av Kommunal vuxenutbildning (Komvux), Lär-vux, Svenska för invandrare (SFI), samhällsorientering för nyanlända (SO) samt för Yrkehögskolan. Även mottagning av nyanlända samt sysselsättning för personer som står långt från arbetsmarknaden ingår i nämndens uppdrag.

SAMHÄLLSNÄMNDEN

Samhällsnämnden ansvarar för miljöarbete, fysisk planering, bygglov, mark och fastighetsfrågor, mätningssuppgifter, gator och parker, naturvård, miljö- och hälsoskydd samt livsmedelskontroller. I sam-

hällsnämndens ansvarsområde ingår även kostenheten Navet, fritids- och ungdomsverksamhet, däribland drift av fritids- och friluftsanläggningar samt ungdomsgård.

SKOLNÄMNDEN

Skolnämnden ansvarar för utbildning av barn och ungdomar i åldern 1-21 år. Skolnämndens verksamheter omfattar förskola, pedagogisk omsorg, öppen förskola, förskoleklass, fritidshem, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola samt den kommunala musik- och kulturskolan.

SOCIALNÄMNDEN

Socialnämndens uppgift är att erbjuda enskilda och familjer stöd i sin livsföring. Nämnden ska också verka för en god vård och omsorg för äldre och personer med funktionsvariationer samt bedriva verksamhet som ger stöd för den enskilde att leva ett självständigt och aktivt liv i gemenskap med andra. Socialnämnden fullgör kommunens uppgifter inom socialtjänsten beträffande stöd och service till personer med funktionsvariationer, den kommunala hälso- och sjukvården, bistånd, insatser mot missbruk och omsorg om barn och ungdom. Nämnden ansvarar även för kommunens familjerådgivning.

MANDAT I KOMMUNFULLMÄKTIGE

Parti	Mandat	(%)
Socialdemokraterna	14	32,3
Moderaterna	8	18,3
Centerpartiet	5	12,1
Sverigedemokraterna	5	11,7
Vänsterpartiet	4	9,5
Miljöpartiet de gröna	3	6,4
Liberalerna	2	4,1
Kristdemokraterna	2	3,6
Feministiskt initiativ	0	1,8
Övriga partier	0	0,2
Totalt	43	100

Fotnot: Valdeltagandet i kommunen uppgick vid valet 2018 till 85,29 procent.

Komunala koncernföretag

AB HÄRNÖSANDSHUS

Bolaget har till uppgift att främja bostadsförsörjningen i Härnösands kommun genom att erbjuda Härnösandsborna attraktiva, trygga, klimatsmarta och prisvärda hyresrätter inom Härnösands kommun, samt äga ändamålsenliga och tillgängliga lokaler för kommunens olika verksamheter, så kallade publika fastigheter.

HÄRNÖSAND ENERGI OCH MILJÖ AB, HEMAB

Bolagets grundläggande uppgift är att tillhandahålla teknisk infrastruktur med tillhörande produkter och tjänster i Härnösand, enligt god teknisk praxis och med optimalt resursutnyttjande, affärsmässig inriktning och med största miljöhän-

syn. Kunderna ska erbjudas moderna och hållbara produkter och tjänster med hög leveranssäkerhet och god kvalitet inom elförsörjning, dricksvattenproduktion, avloppsrening och avfallshantering. Konkurrenskraftiga, och för Härnösand gynnsamma, priser och taxor ska prioriteras före hög avkastning.

INVEST I HÄRNÖSAND AB SAMT TECHNICHUS I MITTSVERIGE AB

Företaget Invest i Härnösand AB har till uppgift att verka för att näringslivet utvecklas i Härnösands kommun. Det sker genom att initiera och stödja utvecklingsprojekt i linje med kommunens vision och de kommungemensamma mål som kommunfullmäktige fastställt samt vara aktiv ägare av dotterbolaget Technichus

i Mittsverige AB. Technichus i sin tur har till främsta uppgift att öka intresset för vetenskap och entreprenörskap främst hos barn och ungdomar, lokalt och regionalt.

RÄDDNINGSTJÄNSTEN I HÖGA KUSTEN-ÅDALEN

Räddningstjänsten Höga Kusten-Ådalen är ett kommunalförbund mellan kommunerna Sollefteå, Kramfors och Härnösand. Förbundet ska inom sina medlemskommuner skydda och rädda människor, egendom och miljö. Genom förebyggande arbete ska förbundet även minska sannolikheten för att bränder och andra olyckor inträffar, samt minska konsekvenserna av inträffade händelser.

Viktiga förhållanden för resultat & ekonomisk ställning

Omvärldsrisker

Förändringar och händelser i omvärlden påverkar oss alla i någon form och kommunen som arbetsgivare. För att erbjuda välfärd med god kvalitet även i framtiden är det av största vikt att blicka utåt, globalt, nationellt, regionalt och lokalt för att skapa en beredskap för de tendenser som framträder, men också att följa med i förändringar och anpassa verksamheterna innan förändringarna är ett faktum. Snabb omställningsförmåga i kombination med en hög robusthet är framgångsfaktorer för att lyckas hantera omvärldsförändringar av olika slag. Förtroendet från befolkningen är i mångt och mycket en avgörande faktor för att lyckas.

BEFOLKNINGSUTVECKLINGEN

Befolkningsminskning med 102 personer år 2021, samt prognoser som visar på minskat invånarantal framåt. En minskad befolkning leder till minskade intäkter från skatter och statsbidrag. Gruppen barn, unga och äldre ökar snabbare än gruppen som är i arbetsför ålder vilket leder till ett högt demografiskt tryck. Detta innebär att behovet av resurser för upprätthållande av välfärden på dagens nivå ökar snabbare än skatteintäkterna.

Organisatorisk enhet

Kommunala koncernen

Hantering av risk

För att koncernen ska upprätthålla och utveckla en långsiktigt hållbar ekonomi behöver verksamheterna effektivisera och minska kostnaderna samtidigt som utvecklingsarbetet för att utveckla tjänsterna inom välfärden i en arbetsmarknad som digitaliseras och automatiseras måste intensifieras. Stöd till etablering av företag för att öka antalet arbetstillfällen som ger ökad inflyttning prioriteras.

UTVECKLINGEN PÅ ARBETSMARKNADEN

Den digitala omställningen och konsekvenserna av pandemin har medfört att en omstrukturering av arbetsmarknaden har inletts. Instegsjobb för ungdomar har minskat i antal med minskade arbetstillfällen och en ökad ungdomsarbetslöshet som följd. Förändrade behov av kompetens i samhället ställer högre krav på kompetens, vilket riskerar fortsatt ökning av långtidsarbetslösheten i grupper med lägre eller inte matchningsbar utbildningsnivå.

Organisatorisk enhet

Kommunala koncernen

Hantering av risk

Kompetenshöjande insatser för befintlig personal inom organisationen för att matcha utvecklingen i samhället och studievägledning och utbildningsinsatser som höjer och matchar nuvarande och framtida behov av kompetens i kommunen/regionen.

SAMHÄLLSEKONOMIN

Det ekonomiska läget framåt är osäkert. SKR spår att lågkonjunkturen fortsätter 2022, trots en viss återhämtning. Pandemins utveckling i övriga världen påverkar återhämtningen i världshandeln och råvarupriserna vilket i sin tur leder till ökad inflation. Rysslands invasion av Ukraina gör hela det världspolitiska och ekonomiska läget instabilt och oförutsägbart.

Organisatorisk enhet

Kommunala koncernen.

Hantering av risk

Öka organisationens omställningsförmåga och planering för olika typer av scenarier grundat i aktiv omvärldsbevakning och löpande prognoser.

BEFOLKNINGSUTVECKLINGEN, ARBETSMARKNADEN OCH KOMPETENSFÖRSÖRJNING

Arbetsmarknaden i Västernorrland består till störst del av den privata tjänstesektorn och offentlig sektor. Arbetsmarknaden i Härnösands kommun består till stor del av offentliga tjänster och mer än vartannat arbetstillfälle återfinns inom detta område. Branschstrukturen i kommunen får till följd att det ofta krävs minst gymnasieutbildning för att nå en anställning. De arbetstillfällena som inte kräver minst gymnasiekompetens är få till antalet. Utbildningsnivån bland arbetssökande i Härnösand visar att 6 av 10 har en förgymnasial utbildning, och av dessa har 6 av 10 kortare utbildning är nioårig grundskola.

Arbetslösheten (såsom den presenteras i Arbetsförmedlingens officiella statistik) har minskat på nationell nivå under året och når vid årets utgång 7,2 procent vilket är en minskning med 1,4 procentenheter på ett år. Det innebär att andelen arbetslösa är tillbaka på samma nivå som innan pandemins utbrott. (7,4% i februari 2020). Minskningen till trots har långtidsarbetslösheten ökat under pandemin, närmare varannan arbetslös person i riket har stått utan arbete i 12 månader eller mer. (48,7% december 2021)

Hur arbetslösheten utvecklas i länet framåt kommer delvis att vara ett resultat av dess förutsättningar. Sverige har en växande befolkning, men också en allt äldre befolkning. Efterfrågan på vård- och omsorgstjänster ökar i takt med att befolkningssam-

mansättningen förändras. Befolkningen i åldern 16–64 år beräknas att minska i 10 av 21 län fram till och med 2022. Mest väntas den minska i Norrbotten, Västernorrland, Värmland samt Kalmar. Den äldre delen av befolkningen väntas däremot öka i samtliga län under samma period. Det leder till att arbetskraftsutbudet inte väntas öka i samma takt som behovet av exempelvis vård- och omsorgstjänster i landets mindre tätbefolkade delar.

Bäst återhämtning ses i regioner och kommuner med en större andel privat sektor. Västernorrlands arbetslöshetsutveckling är mindre gynnsam än övriga län. Inom länet har Härnösand sedan flera år, bland de högsta arbetslöshetssiffrorna.

I slutet av 2021 låg den totala arbetslösheten i Härnösand på 10,2 procent vilket är en minskning med 1,7 procentenheter i jämförelse med samma period föregående år. Minskningen motsvarar 212 personer. Även i gruppen långtidsarbetslösa syns en minskning (-7,1 procentenheter) de senaste 12 månaderna.

Pandemin har generellt slagit hårt mot branscher som hotell, restaurang och handel där tillfälliga anställningar är vanliga och där det finns många ingångsjobb. Krisen har drabbat många grupper på arbetsmarknaden, situationen är särskilt svår för ungdomar och utrikesfödda som är nya på arbetsmarknaden, men också för de som redan var arbetslösa vid pandemins utbrott. Samtidigt medför strukturomvandlingen på arbetsmarknaden att vissa jobb, exempelvis inom handeln, inte kommer tillbaka

efter krisen. Antalet varsel i Västernorrland var under 2021 278 till antalet.

Företagens anställningsplaner har ökat hösten 2021. Jämfört med första halvåret 2021 uppger 27 procent att antalet anställda har ökat, tydligast är ökningen bland företag i byggsektorn där hela 44 procent av de svarande har fler anställda. 25 procent av företagen som helhet tror på nyanställningar det kommande halvåret.

Antalet nyanmälda platser på arbetsmarknaden i Härnösand har under 2021 varit högre än under året 2020.

Ändrade köpbeteenden till följd av pandemin har skapat en tudelning av handeln i flera dimensioner. En redan utmanad butikshandel har fått det ännu tuffare på många håll, medan e-handeln växt och fortsätter att växa. Försäljningen av varor till våra bostäder och trädgårdar har varit stark, medan försäljningen av kläder, skor och accessoarer varit svag. De betydligt färre restaurangbesöken har lyft den breda livsmedelshandeln, men samtidigt varit negativt för partihandeln som även levererar till restauranger. Det genomgående temat inom handeln under pandemin är alltså tudelning. Men sammantaget föll omsättningen i hela handeln med en procent under 2020, vilket motsvarar 35 miljarder kronor.

Besöksnäringen i Höga kusten har, trots pandemin fortsatt att utvecklas positivt under året med hjälp av en fortsatt hög andel inhemsk turism och lättnader i restriktionerna. Näringen tappade fart i början av pandemin men återhämtade sig starkt

-1,7%

ARBETSLÖSHETEN I HÄRNÖSAND 2021

I slutet av 2021 låg den totala arbetslösheten i Härnösand på 10,2 procent vilket är en minskning med 1,7 procentenheter i jämförelse med samma period föregående år.

från och med juni 2020. Kryssningar och lokala festivaler har ställts om under 2021. Antalet gästnätter har återhämtat sig från mars-april och med start i juni månad syns en viss återhämtning i branschen som helhet i området och det är främst privatresenärerna som står för ökningen.

Den totala befolkningsstorleken och fördelningen mellan olika åldersgrupper bestäms av födselar, dödsfall och flyttningsmönster. Vid utgången av 2021 uppgick Sveriges folkmängd enligt SCBs officiella befolkningsstatistik till närmare 10,5 miljoner vilket är en ökning med 0,7 procent det senaste året. Den låga folkökningen bedöms bero på en tydlig minskning av invandringen i kombination med en ökning av dödsfallen under pandemin. De senaste 10 åren har Sveriges befolkning i snitt ökat med 0,97 procent årligen, den högsta procentuella ökningen under perioden ses 2016 då befolkningsökningen motsvarade 1,44 procent.

I Västernorrlands län har befolkningen minskat med 361 personer under 2021 jämfört med föregående år.

I Härnösand uppgick befolkningen vid årsskiftet 2021/2022 till 25012 personer vilket är en minskning med 102 personer jämfört med samma tidpunkt föregående år. Befolknings-tillväxten för Härnösand har varierat mellan åren. Sett över de senaste tio åren har Härnösand haft en total befolkningstillväxt med 614 personer vilket innebär en ökning med 2,5 procent. Det som gör att folkmängden i Härnösand minskar under 2021 jämfört med föregående år är framför allt skillnaden mellan antalet födda

barn och antalet dödsfall. Kommunen registrerar under året 79 fler dödsfall än födselar. Även utflyttningen bidrar till minskad befolkning.

Förbättrade levnadsförhållanden och förbättrad medicinsk behandling har resulterat i att livslängden i världen ökat kraftigt. När människor lever längre och dessutom föder färre barn förändras åldersstrukturerna. De äldre ökar både numerärt och i relation till antalet personer i yrkesverksam ålder. Medelåldern i Härnösands kommun var år 2020 44,5 år, medelåldern i riket nådde 41,4 år.

Den förändrade demografien innebär att allt färre människor i yrkesarbetande åldrar behöver försörja allt fler som inte arbetar. Samtidigt förväntas behovet av sjukvård, äldreomsorg och anpassade boenden öka. Den demografiska försörjningskvoten ökar i Härnösand och har gjort så i många år. Den är högre än genomsnittet i riket och snittet för kommuner i Västernorrland.

Liksom många andra kommuner har Härnösand en hög andel äldre, 26,5 procent, vilket är 6,2 procentenheter högre än riket i stort. I gruppen äldre finns individuella behov att ta hänsyn till såväl som förändrade behov och förväntningar. Prognoser (SCBs befolkningsprognos) visar att mellan åren 2021 - 2026 förväntas åldersgruppen öka med cirka 637 personer. Antalet personer med behov av plats i särskilt boende kommer därmed också att öka.

Ser vi till olika åldersgrupper visar prognosen att antalet barn 1 - 5 år antas i stort sett bli oförändrad

2021 - 2022 och minska fram till 2026 med cirka 115 barn. Under samma period antas antalet barn i grundskolan minska med cirka 135 barn medan antalet i gymnasieskolan sjunker fram till och med 2023 med 50 elever, men därefter öka succesivt till ungefär samma nivå som 2021.

Vid årsskiftet 2020/2021 var det 3 689 personer i Härnösands kommun utrikesfödda vilket motsvarade 14,7 procent av kommunens folkmängd. Härnösands kommun når högst andel utrikes födda av befolkningen i länet.

Befolkningsprognosen pekar mot en minskning av befolkningen i Härnösand de kommande åren.

SAMHÄLLSEKONOMI

Den pågående pandemin har fått omfattande negativa konsekvenser för hälsa, utbildning, levnadsförhållanden och ekonomi på många håll i världen. Den globala ekonomin och handeln har upplevt ett rejält bakslag under 2020 och delar av 2021, i synnerhet genom den alltmer stegrande inflationen. Sveriges påverkan av pandemin har visats sig både direkt och indirekt genom effekterna i omvärlden. Pandemin har påverkat kommunens verksamheter; vården, äldreomsorgen, gymnasieskolan, socialtjänsten, idrotts- och kulturrevenemang, kollektivtrafik med mera. Personalen i välfärden har pressats av osäkerhet och ökad arbetsbelastning till följd av ökat antal sjukskrivningar och krav på omställning.

I Sverige bidrog den framgångsrika vaccinationskampanjen till en kraftig

minskning av smittspridningen under sommaren och att samhället successivt åter kunde öppnas upp. Trots att brist på insatsvaror och logistikproblem hämmade industriproduktionen och exporten under 2021 skedde en återhämtning i ekonomin. Utvecklingen på arbetsmarknaden släpar efter och arbetslösheten nationellt beräknas hamna på cirka 7 procent i slutet av 2022. Prognosen baseras på antagandet att pandemin inte förvärras igen så pass mycket att nya, omfattande restriktioner måste införas i många länder.

Sveriges kommuner och regioners (SKR) senaste ekonomirapport pekar

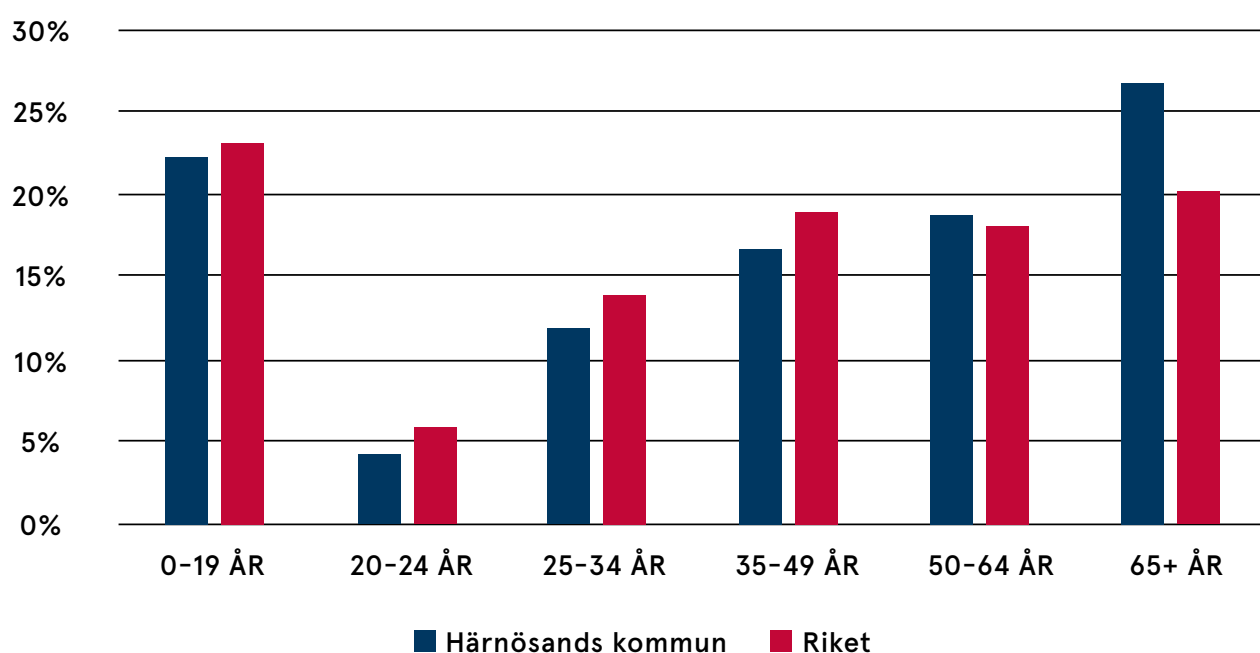
på en stark svensk ekonomi och starka offentliga finanser. Arbetslösheten lyfts fram som en fortsatt utmaning där de höga arbetslöshetstalen inom utsatta grupper på arbetsmarknaden kräver satsningar för att skapa möjligheter för individen att närma sig ett arbete. Samtidigt väntas utmaningar med att få arbetskraften att räcka till då barn och unga minskar i antal och ökningstakten för personer i yrkesverksam ålder avtagit parallellt med att gruppen 80+ ökar snabbt.

SKR:s skatteunderlagsprognos som presenterades i februari 2022 vilar på ett samhällsekonomiskt scenario där Sverige går mot normalkonjunk-

tur 2024. Under 2022 väntas BNP öka med 3,6 procent och med 1,6 procent under 2023, samtidigt väntas arbetslösheten att fortsatt gå tillbaka långsamt. Efter nedgången i produktion och sysselsättning 2020 följer därmed flera år av obruten konjunkturuppgång.

Viktigt att notera är att såväl SKR:s ekonomiprognos som skatteunderlagsprognos presenterades innan Rysslands invasion av Ukraina i mars 2022.

Andel i befolkning/åldersgrupp

Verksamhetsrisker

SAMVERKAN FÖR SYSSELSÄTTNING

Ansvar för stöd till personer i arbetslöshet delas mellan kommuner, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, förbund och privata aktörer som fått uppdraget av Arbetsförmedlingen. Väl fungerande samverkan är en förutsättning för att inte riskera att tiden till egen försörjning förlängs. Sammanhållet stöd för att minska arbetslöshet när flera aktörer har olika ansvar och roll vilar på hur väl samverkan fungerar.

Organisatorisk enhet

Kommunstyrelsen, socialnämnden och arbetslivsnämnden

Hantering av risk

Utveckla och säkerställa samverkan internt och strukturera samverkan på övergripande nivå mellan kommunen och de externa aktörerna.

KOMPETENSFÖRSÖRJNING

Det finns en stor grupp anställda i kommunen som är 55 år och äldre, totalt rör det sig om 27 procent av alla anställda (år 2020). Det är främst socialnämnden och skolnämnden som har en högre andel pensionsavgångar att vänta de kommande åren.

Organisatorisk enhet

Socialnämnden och Skolnämnden.

Hantering av risk

Säkerställa rekrytering av ny personal i takt med att befintlig personal går i pension. Utvecklade kompetensförsörjningsplaner för strategisk försörjning. Inom området teknik och digitalisering investera, utbilda och öka beredskapen hos medarbetare för att förändra sitt arbete.

GYNNANDE FÖRVALTNINGSBESLUT

Som en konsekvens av minskat antal platser inom äldreboenden (2019-2020) samtidigt som andelen personer 80 år och äldre ökar, finns en risk att biståndsbeslut om plats på särskilt boende inte kan verkställas inom lagstadgad tid. Detta kan få såväl ekonomiska konsekvenser som konsekvenser för individens hälsa.

Organisatorisk enhet

Socialnämnden

Hantering av risk

Tillskapa fler platser på äldreboenden utifrån dagens och framtida behov. Hälsofrämjande och sociala insatser för personer med beslut om hemtjänst för att bidra till ökad självskattad hälsa och minskad känsla av ensamhet. Ökat anhörigstöd och mötesplatser är ytterligare viktiga satsningar.

DIGITAL OMSTÄLLNING

Den digitala utvecklingen sker olika snabbt i verksamheterna och därför riskerar organisationen att beslut fattas som inte på bästa sätt tar hänsyn till vad som är bäst för helheten. Det finns även en risk att Härnösands kommun inte hittar balansen mellan intern digital utveckling/effektivisering och det utvecklingsarbetet som är direkt riktad mot kommuninvånare.

Organisatorisk enhet

Kommunstyrelsen

Hantering av risk

Utveckla kommungemensamma strategier och prioriteringar som beskrivs i styrande dokument, resursätts och följs upp under åren.

ANSVAR FÖR ATT MINSKA ARBETSLÖSHETEN

Enligt socialtjänstlagen (2001:453) 4 kap §4 ska kommunen samordna och erbjuda sysselsättning och arbetsmarknadsinsatser för personer som står långt från arbetsmarknaden. Det innebär att socialnämnden får begära att den som får försörjningsstöd under viss tid ska delta i av nämnden anvisad praktik eller annan kompetenshöjande verksamhet om den enskilde inte har kunnat erbjudas någon lämplig arbetsmarknadspolitisk åtgärd. Den praktik eller kompetenshöjande verksamhet som avses i första stycket ska syfta till att utveckla den enskildes möjligheter att i framtiden försörja sig själv. Verksamheten ska stärka den enskildes möjligheter att komma in på arbetsmarknaden eller, där så är lämpligt, på en fortsatt utbildning. Den ska utformas med skälig hänsyn till den enskildes individuella önskemål och förutsättningar. Socialnämnden ska samråda med Arbetsförmedlingen innan beslut fattas enligt första stycket.

Arbetsförmedlingen är en viktig aktör som ska bidra till att personer i arbetslöshet ska nå närmare arbetsmarknaden. En uppgift är också att rusta de som står långt ifrån arbetsmarknaden. Utöver Arbetsförmedlingen och kommunerna finns en mångfald av fristående aktörer som ska bidra med matchning mot arbete. Enligt Januariavtalet ska Arbetsförmedlingen reformeras i grunden och fristående aktörer ska rusta och matcha arbetssökande till arbete. Reformen är omfattande och i december reviderades tidsplanen till 2022.

Försäkringskassan utreder behovet av arbetslivsinriktade åtgärder och samordnar insatser från hälso- och sjukvården, arbetsgivaren, Arbetsförmedlingen, socialtjänsten och andra aktörer för att personen ska kunna återgå i arbete eller arbetssökande. Försäkringskassan samordnar även insatserna för personer som har aktivitetsersättning.

Samordningsförbundet är en samverkansplattform där Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, regionerna och kommunerna i samverkan ska verka för att medborgare ska få stöd och rehabilitering som ger dem möjlighet att försörja sig själva. Insatserna syftar ofta till att samlokalisera, utveckla gemensamma metoder och individanpassa insatser så att man når en ökad effektivitet. Samordningsförbunden stödjer också aktivt aktiviteter som syftar till att få samarbetet mellan parterna att fungera mer effektivt.

En statlig utredning har nyligen konstaterat att det finns juridiskt stöd för att en kommun också blir en formell aktör tillsammans med övriga fristående aktörer. Dock har ännu ingen kommun i Sverige fått detta uppdrag.

Arbetsmarknadstorget som invigdes i mars 2021 är en plats där alla relevanta aktörer inom arbetsmarknadspolitiken samlats under ett tak. Ambitionen är att individen därmed alltid ska ha nära till den/de aktörer som hen behöver för att ta sig in på arbetsmarknaden.

Verksamhetsrisken ligger i att samverkan mellan Försäkringskassan,

Arbetsförmedlingen, socialnämnden, arbetslivsnämnden, kommunstyrelsen och övriga aktörer måste fungera väl för att varje individ ska få ett ändamålsenligt och individanpassat stöd.

KOMPETENSFÖRSÖRJNING OCH KVALITET

Digitaliseringen och automatiseringen fortsätter att driva på strukturomvandlingen på arbetsmarknaden vilket ställer förändrade krav på arbetskraftens kompetenser. De kommande tio åren väntas efterfrågan på tekniska kompetenser att öka och det är primärt grundläggande digitala kunskaper i det dagliga arbete som bedöms bli mer eftertraktade. Således kommer arbetskraften behöva kompetensutveckla sig för att möta de nya kraven på arbetsmarknaden.

Liksom andra kommuner har Härnösand påverkats av den brist som finns i landet gällande legitimerad vårdpersonal och legitimerade lärare. Vid pandemins utbrott ökade behovet av legitimerad personal. Behovet av vikarier löstes dels genom omfördelning av resurser i organisationen av legitimerad personal som under en period gick in i andra verksamheter än den egna, (framförallt till verksamheter inom socialnämndens område), dels genom att bemanna via bemanningsföretag. Vid bemanningslösningar och omfördelning av resurser finns risk för minskad kontinuitet och ökade kostnader. Inom skolnämndens område krävs legitimerade lärare, vilket även omfattar lagstadgade rätten till modersmålsundervisning och studiehandledning på modersmål. Risk finns att behovet

av studiehandledare och modersmållärare inte uppfylls vilket på sikt kan påverka individernas språkutveckling, framtida möjligheter till sysselsättning och integrationen i samhället.

Organisationen har under flera år haft ett behov av utbildad personal inom äldreomsorgen. Samtidigt är det många utbildade som söker sig till yrkesområdet Vård och omsorg då det finns goda möjligheter till arbete. En stor personalomsättning ökar risken för kvalitetsbrister inom äldreomsorgen och omsorgen på grund av bristande kompetens, erfarenhet och kommunikativ förmåga.

Det finns en stor grupp anställda i kommunen som är 55 år och äldre, totalt rör det sig om 27 procent av alla anställda (år 2020). Antalet anställda 60 år och äldre var i augusti 2021, 160 inom skolnämndens verksamheter och 212 inom socialnämndens verksamheter. En viktig fråga framåt är att säkerställa rekrytering av ny personal i takt med att befintlig personal går i pension. De som har arbetat länge besitter också en kunskap och erfarenhet som är viktig att överföra till nyare medarbetare.

GYNNANDE FÖRVALTNINGSBESLUT

Under året har antalet platser på särskilda boenden och korttidsavdelning varit oförändrat efter en minskning med totalt 24 platser under perioden 2019-2020. Minskat antal platser på särskilt boende och korttidsavdelning medför en risk att kommunen inte i tillräcklig omfattning kan erbjuda ändamålsenliga lösningar till kommuninvånarna. Sedan 2015 har an-

talet personer i åldersspannet 75-94 år ökat med 635 personer. Prognoser visar att andelen personer över 75 år kommer att fortsätta att öka framåt

I slutet av 2021 var det 40 stycken ej verkställda beslut om plats på äldreboende varav 17 avsåg plats på äldreboende för personer med demens. Konsekvenserna kan bli att anhöriga får ta större ansvar och att tidiga insatser fördröjs, vilket kan påverka den äldres hälsa. Väntetiden från ansökan till att bli erbjuden en plats till särskilt boende i Härnösand har under 2021 minskat med 36 dagar till 94 dagar (medelvärde) efter att ha haft en uppåtgående trend sedan 2017. Den längsta genomsnittliga väntetiden nåddes 2020 (130 dagar).

DIGITAL OMSTÄLLNING

Forskning om den digitala mognaden (organisationens förmåga att tillgodogöra sig nyttorna med digitalisering) i Sveriges förvaltningar och kommuner visar att den aktuella nivån av digital mognad i Sverige är 47 procent. Den digitala mognaden och mätningen av den utgår ifrån i hur stor grad kommunens digitala infrastruktur och tillgångar är ett hinder eller en möjlighet för kommunens möjligheter att utvecklas digitalt samt organisationens förmåga att arbeta målinriktat med strategiska val som balanserar mellan effektivitet och innovation. Forskningen visar att det finns stora interna skillnader i digital mognad mellan kommunernas förvaltningar.

En genomgång av kommunernas verksamhetsplaner visar att 42 kom-

muner inte berör digitalisering i sina styrande dokument. Den genomsnittliga digitaliseringsstrategin prioriterar nyttjandet av digitalisering för ökad automatisering och inre effektivitet. Med andra ord är invånarnas nytta med digitalisering till stor del sekundär eller irrelevant i kommunernas genomsnittliga mål- och resurssättningar. Istället ses digitalisering som en metod för att reducera interna kostnader i vidmakthållandet av en stabil leverans av välfärd. Det finns tydliga skillnader i relation till ett urval demografiska faktorer. Mindre kommuner är mer benägna än större att rikta digitalisering inåt snarare än utåt och att fokusera på effektivitet snarare än innovation. Likaså är kommuner med finansiellt underskott mer benägna att fokusera på intern innovation.

Majoriteten av organisationer inom offentlig sektor uppvisar brister i sätet de överblickar och prioriterar sina digitala initiativ. Effekten av detta är att offentlig sektor i dagsläget riskerar att agera med bristande ändamålsenlighet i sin digitalisering.

Även i Härnösands kommun finns det risk att den digitala utvecklingen sker olika snabbt i verksamheterna och att vad som är bäst för helheten tappas bort. Det finns även en risk att Härnösands kommun inte hittar balansen mellan intern digital utveckling/effektivisering och utvecklingsarbetet som är direkt riktad mot kommuninvånare.

Finansiella risker

(mnkr)	Kommun 2021	Kommun 2020	Koncern 2021	Koncern 2020
Genomsnittlig ränta %	0,23	0,27	0,55	0,62
Genomsnittlig kapitalbindningstid, år	1,36	1,78	2,07	2,17
Genomsnittlig räntebindningstid inkl derivat	0,44	0,95	1,85	2,02

Varken kommunen eller kommunkoncernen är i någon betydande grad exponerade mot utländska valutor och bär därmed enbart ingen betydande räntexponeringsrisk. En indirekt effekt av detta är dock att kommunen är helt beroende av den svenska kronan i brist på diversifiering med andra valutor.

Kommunen har en relativt låg skuldsättningsgrad och samtliga lån har Kommuninvest som långivare. Den genomsnittliga räntebindningstiden uppgår till 0,44 år och den genomsnittliga kapitalbindningstiden uppgår till 1,36 år per bokslutsdag. Den kvarstående löptiden till ränteregleringstidpunkt av räntebä-

rande skulder är lägre än föregående år, men med Kommuninvest som långivare och alltjämt låga räntor har inte risken under året bedömts som hög. Risken med kapitalbindningen är marginaliserad som en effekt av förnyelsepolicyen.

Kommunkoncernens ränterisker har minskat men är alltjämt något hög eftersom en hög andel av lånen ej är räntebundna. Den genomsnittliga räntebindningstiden uppgår till 1,85 år och den genomsnittliga kapitalbindningstiden uppgår till 2,07 år. Kommuninvest är som regel långivare så risken för den låga kapitalbindningstiden blir marginaliserad även inom koncern. Härnösandshus har

ett bra utrymme att kunna hantera svängningar som den låga genomsnittliga räntebindningstiden skulle kunna innebära. HEMAB har alltjämt en relativt låg räntetäckningsgrad och är att betrakta som räntekänsliga. Kombinerat med den låga genomsnittliga räntebindningstiden kan HEMAB få svårt att betala sina löpande räntekostnader vid en betydande ökning av räntenivåerna, detta trots att den genomsnittliga räntan har minskat på koncernnivå jämfört mot föregående år.

Det finns alltjämt utrymme inom koncernen att hantera viss fluktuation av räntan under kommande år.

Pensioner

PENSIONS FÖRPLIKTELSE (mnkr)	2021	2020
Ansvarsförbindelse inkl. särskild löneskatt (pensioner före 1998)	600,3	618,0
Avsättning inkl. särskild löneskatt (pensioner efter 1998)	167,8	150,3
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse	-93,6	-103,2
Summa pensionsförpliktelse inkl. pensionsstiftelse	674,5	665,1
Totalt kapital, pensionsstiftelse (marknadsvärderat eget kapital)	-226,8	-211,4
Summa förvaltade pensionsmedel	-226,8	-211,4
Återlånade medel	541,3	556,9
Konsolideringsgrad (%)	29,5%	27,5%

Härnösands kommun tryggar en del av sin pensionsförpliktelse i Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse (MNP) sedan 2009. Kommunen har ej finansiella placeringar avseende pensionsmedel utöver den del som förvaltas av pensionsstiftelsen vilken är en egen juridisk person. Pensionsmedlen i pensionsstiftelsen avser att trygga pensionsförpliktelser för personer födda till och med 1942. Under räkenskapsåret har kommunen begärt gottgörelse om 14,3 mnkr avseende 2020 års pensionskostnader och kommunens andel av det marknads-

värderade egna kapitalet i pensionsstiftelsen uppgår till 91,7 procent.

Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse är en viktig komponent för att kommunen ska ha täckning för den totala pensionsförpliktelsen på lång sikt. Aktiemarknaden har visat på en oerhört positiv utveckling under året och i synnerhet stiftelsens exponering mot fastigheter har fallit väl ut, vilken förklarar den större delen av det för stiftelsen rekordhöga resultatet om totalt 32,2 mnkr. Stiftelsen bär en lågriskstrategi och klarar stresstester i

storleksordningen av finanskrisen och förväntas därmed till fullo fullgöra den pensionsförpliktelse den avser att täcka.

Nuvarande pensionsförpliktelse är beräknad enligt nya livslängdantaganden i RIPS som aktualiserats under året vilket i sig genererat en direkt resultatpåverkande avsättning om 7,9 mnkr samt en ökning av ansvarsförbindelsen om 15,9 mnkr. I övrigt förklaras den ökade pensionskostnaden av nya efterlevandepensioner samt arvoden för förtroendevalda.

Händelser av väsentlig betydelse

PANDEMINS EFFEKTER

Samhällsekonomiska konsekvenser av pandemin har gjort sig gällande avseende kommuners skatteunderlag, arbetsmarknad, sysselsättning och näringsliv. Verksamhetsåret 2021 har till stor del upptagits av frågor och utmaningar relaterade till covid-19. Såväl kostnader som intäkter har påverkats, bland annat genom utebliven kompensation för covidrelaterade kostnader och förlorade hyres- och avgiftsintäkter kopplade till publika anläggningar och lokaler.

Härnösands kommuns alla verksamheter, medarbetare och chefer har påverkats av situationen. Vikten av säkra

arbetsförhållanden har ställt höga krav på den kollektiva förmågan att bearbeta information och anpassa arbetet efter en ny verklighet. Den påverkan som skett på demokratiska processer och förändrade möjligheter till inflytande har renderat i nya arbetssätt och digitala lösningar. Kommunens medarbetare har, trots de utmaningar och påfrestningar som förevarit, utfört sitt arbete med kvalitet och kunnat leverera verksamhet till invånarna.

Kraven på att utforma, förmedla och hantera information har varit höga. Samtliga förvaltningar har givits stöd i fråga om kommunikations- och informationsutformning gentemot elever, vårdnadshavare, brukare, anhö-

riga och medborgare i allmänhet. Responsen från medarbetare och medborgare har varit mycket god.

Påverkan på lokalt näringsliv, handel och kultur

Restriktionerna har fortsatt att slå hårt mot branscher som hotell, restaurang, kultur och handel. Under våren kunde en viss återhämtning märkas och efterfrågan på personal ökade, mycket tack vare kryssningstrafiken och besöksströmmarna till Höga Kusten. Besöksnäringen har stått inför problem med rekrytering. Ett flertal projekt har startats i regionen och kommunen för att säkerställa personal inför kommande säsong.

Kompetensbrist har gjort sig gällande för många branscher. Sedan starten i mars 2020 har kommunens Företagsakut gett kostnadsfri rådgivning till över 180 företag som drabbats ekonomiskt av covid-19. Stödet har bestått av både ekonomisk rådgivning och coachande samtal.

Besöksnäringen är i tydlig uppgång. Jämfört med 2019 har antalet gästnätter ökat i sju av Sveriges län och som mest i Västernorrland (17,1%). Uppgifter från Höga Kusten Destinationsutveckling visar på ett rekordår. Säsongen för den lokala handeln har härigenom förlängts.

Kultursektorn nationellt har påverkats hårt av pandemin. Teatern och konsthallen i Härnösand har under större delen av året varit stängda för allmänheten och har anpassat aktiviteter i enlighet med restriktioner.

Biblioteken har dock kunnat hålla öppet genom flexibla anpassningar till rådande rekommendationer.

Påverkan på skola, vård och omsorg

Stora anpassnings- och förändringsarbeten har skett inom förskola och skola. Den övergång till fjärr- och distansundervisning som inleddes under våren 2020 har påskyndat skolans digitalisering på ett påtagligt sätt. Utvecklingsarbetet har fortgått och skapat möjligheter för innovation och nytänkande kring alternativa och kompletterande undervisningsformer. Samtidigt har behov och utmaningar blottlagts, inte minst vad gäller likvärdig tillgång till digital utrustning mellan olika enheter.

För vården och omsorgen i Härnösand har pandemin medfört en vårdskuld. Många människor i hjälpbehov har

valt att avstå från att söka hjälp eller tackat nej till insatser utifrån rädsla för att bli smittade. Anhöriga har tagit ett extra stort ansvar för att bistå. Nödvändiga smittskyddsåtgärder har ytterligare försvårat situationen genom stängda dagverksamheter, mötesplatser, växelvård, anhörigrupper och stödgrupper. Behovet av platstillgång inom särskilt boende har ökat vilket får tolkas som att anhöriga och enskilda i allt större utsträckning inte längre kan avstå hjälpinsats. Ohälsan bland anhörigvårdare har ökat.

Överlag har en stor del av organisationens utvecklingsarbete fått stå tillbaka som en konsekvens av pandemin, inte bara inom vård, omsorg och skola. Den generella utvecklingsskuld som upparbetats måste avhjälpas och kommunen behöver trygga sin roll som utvecklingsmotor i samhället.

ARBETSMARKNAD, KOMPETENS- FÖRSÖRJNING OCH KOMMUNENS ARBETSGIVARROLL

Arbetslösheten i Härnösand är hög i jämförelse med såväl riket som länet och omfattar till största delen särskilt utsatta grupper. Fördjupad samverkan mellan Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, socialnämnden, arbetslivsnämnden, kommunstyrelsen och övriga aktörer har initierats i syfte att åstadkomma ändamålsenligt och individanpassat stöd.

Medarbetare har rekryterats i syfte att stärka organisationens förmåga att leverera välfärd under en pandemi som gör tillvaron oförutsägbar. Kompetenshöjande insatser för chefer samt upphandling av systemstöd för rehabiliteringsinsatser har skapat förutsättningar för riskminimering, fokus på friskfaktorer och tidiga insatser samt förbättrad lagefterlevnad.

Stort fokus har ägnats omställningen från deltids- till heltidsorganisation.

Liksom andra kommuner har Härnösand påverkats av den brist som finns i landet gällande legitimerad vårdpersonal och legitimerade lärare. Behovet av vikarier har dels tillgodosetts genom omfördelning av resurser i organisationen, dels via bemanningsföretag.

UTVECKLING INOM FÖRENINGSLIV OCH KULTUR

Stora satsningar har genomförts på friluftsanläggningar. Exempelvis har badplatser försetts med ny lekutrustning och fått förbättrad trafiksäkerhet och tillgänglighet, och samtliga eljusspår inom tätorten är nu utrustade med modern och energisnål teknik.

Beslut har tagits om uppförande av ny idrottshall mot bakgrund av att

kommunen hittills har saknat fullstora ytor för inomhusidrott. Investeringen bedöms bli ett rejält lyft för föreningslivet. Härnösands Fritidsgård har invigts i helt nya lokaler och kom snabbt att bli populärt bland ungdomar.

SAMHÄLLSPLANERING OCH INFRASTRUKTURELLA INVESTERINGAR

Trycket på hantering av bygglovsansökningar och anmälningsärenden har varit ovanligt högt under 2021, främst från privatpersoner. Ökningen ses som en följd av pandemin och människors ökade benägenhet att göra investeringar i hemmiljön. Även flera större bygglovsärenden och den pågående vindkraftsetableringen har bidragit till situationen. Utvecklingen av nya områden och nya detaljplaner för såväl kommunal verksamhet som näringsliv har varit

stora frågor. Merparten av alla ärenden har kunnat hanteras inom den lagstadgade tiden i servicegarantin.

Bland större investeringsprojekt bör nämnas kommunfullmäktiges beslut om utredning och projektering av en ny Nybro. Projektet kan påbörjas 2024 för att stå klar 2026. Brister har uppdragats i konstruktionen av kajen längs Skeppsbron. Efter en omfördelning inom investeringsbudgeten har bristerna kunnat åtgärdas. Flera större infrastrukturella projekt har genomförts för att förbättra förbindelser mellan centrum och friluftsområden. Kollektivtrafiken i tätorten har genomgått stora förändringar, bland annat med ny trafiklinje och förbättrad turtäthet, samt två nya kvällsturer.

Oförutsedda händelser som översvämningar och stormskador har hanterats. Statligt LONA-bidrag (lokala naturvårdssatsningar) har beviljats för genomförande av naturvårdsåtgärder, bland annat för att minska höga vattenflöden och risk för översvämningar.

ORGANISATIONSFÖRÄNDRINGAR, STYRNING OCH SAMVERKAN

I syfte att förbättra förutsättningarna för god service och kvalitet har organisatoriska förändringar genomförts som delvis förändrat ansvarsstrukturen för två av nämnderna. Arbetet för en gemensam förvaltningsorganisation mellan Härnösand och Kramfors överförmyndarverksamhet

har slutförts och den gemensamma organisationen är i drift sedan den 1 januari 2022.

Kommunens styrmodell har fortsatt att utvecklas inom ramen för projekt Styrleden och en policy för ledning och styrning med tillhörande riktlinjer är under utveckling.

Som en följd av Nära Vård-reformen har kommunen inlett ett projekt för att i samverkan med vårdaktörerna i Regionen skapa en bättre sammanhållen vård för medborgarna. För samtliga aktörer handlar det om att stötta medborgarna i att kunna sköta sin egen vård och omsorg i så stor utsträckning som möjligt. En viktig del i projektet handlar om att åstad-

komma förbättrad samverkan och att minimera den fragmentering av vård och omsorg som idag råder.

DIGITALISERING OCH TEKNISK INFRASTRUKTUR

Möjligheterna till fjärrarbete och digitala möten har vidareutvecklats. De nya angreppssätt som tvingats fram av pandemin har bidragit till att den digitala kompetensen bland medarbetarna har ökat markant. Det blir allt vanligare att begreppen digitalisering och verksamhetsutveckling används synonymt då de numera förutsätter varandra. Utbildning har genomförts för kommunens samtliga chefer för att stärka kompetensen kring detta. Arbete pågår för att bland annat vidareutveckla användningen av välfärdsteknik.

Under året har en stor och viktig förändring skett i kommunens grundläggande, tekniska infrastruktur i form av införandet av ett nytt löne- och personalsystem. Syftet är att behålla en effektiv lönehantering och självservice samt att kunna vidareutveckla digitalisering, automatisering och minska den manuella hanteringen.

HEMAB (Härnösands Energi och Miljö AB) har förstärkt leveransstryggheten av fjärrvärme. Andelen fossilt bränsle har kunnat användas sparsamt. Framtidssäkring av dricksvatten har tagit ytterligare steg. Under hösten drabbades bolaget av en läcka som medförde att ca 3-5 kubikmeter dieselolja rann ut i Murbergsviken. Tack vare god assistans från Räddningstjänst, Kustbevakning, Resursgruppen och egen personal blev saneringen framgångsrik och utsläppet fick enligt utförda provtagningar en begränsad inverkan på miljön. Även en spillvattenläcka

uppstod i centrala Härnösand. Ingen beständig påverkan på den marina miljön har påvisats.

En stor mängd asbest har mottagits från Grekland och Italien och har inbringat en betydande intäkt. Omhändertagandet av asbest är ett viktig hälso- och miljöarbete. Åtgärder har vidtagits för att öka andelen betalande företagskunder på återvinningscentralerna och för att underlätta återvinning för medborgare, nu även av textilier. En ny mottagningshall har färdigställts som ett viktigt led i den kommande utbyggnaden av biogasanläggningen.

Bredbandsutbyggnaden har fortgått och knappt 200 permanentfastigheter kvarstår utanför tätort, där bredband inte har eller kommer att erbjudas inom pågående projekt.

Uthyrningsgraden för AB Härnösandshus uppgick till 97,9 %, en liten försämring gentemot början av året (98,7%). En trolig orsak är den minskande befolkningsutvecklingen. Enligt statistik från Sveriges Allmännytta har bolaget den näst lägsta genomsnittshyran bland de kommunägda bostadsföretagen i länet och betydligt lägre än genomsnittshyran i riket.

Förberedelserna för att möjliggöra fler bostäder pågår. Anpassning nybyggnation och projektering har skett för skolnämndens och socialnämndens verksamheter och en omfattande renovering av Rådhusets tak skett. Ombyggnationen av f.d. ”Prismagallerian” har fortsatt. Bland annat har lokaler för RE:Store, en återbruksgalleria, tillskapats och bokhandelns lokaler har byggts om.

Härnösandshus har anslutit sig till Allmännyttans Klimatinitiativ vilket

innebär ett åtagande att verka för två övergripande mål:

- en fossilfri allmännytta senast år 2030
- 30% lägre energianvändning år 2030 (räknat från basåret 2007)

Förbrukningen av värme har minskat medan elförbrukningen har ökat. Klimatutsläppen av koldioxid från bolagets verksamhet har minskat (-6%) och flertalet energibesparande åtgärder har genomförts

Technichus har genomfört smittskyddsanpassade utbildningsinsatser för förskole- och skolverksamhet. En viss nedgång i antal konferenser och utförd programverksamhet har skett. I samarbete med Region Västernorrland har entreprenörsprogram för samtliga kommuner i regionen genomförts. Tillsammans med Härnösands gymnasium har Technichus erhållit finansiering för ett projekt som syftar till att stötta elever med matematiksvårigheter. Varumärket i stort har utvecklats, nya utställningserbudanden lanserats och samverkan med Lärocentrum har möjliggjort för fler målgrupper att ta del av utbudet.

Ett antal större utbildningsaktiviteter har genomförts under året; bland annat Skolhackathon i Minecraft (ett koncept som ägs av Technichus i Mitt Sverige AB, Bron Innovation samt Ung Företagsamhet Västernorrland). Konceptet genomfördes i fyra regioner och involverade drygt 2 000 elever. Även konceptet Skogsinnovatörer, som genomfördes tillsammans med Mittuniversitetet och Skogen i skolan, involverade drygt 250 högstadiel elever från skolor i Härnösands kommun.

Räddningstjänsten Höga Kusten - Ådalen har kunnat upprätthålla verksamheten utan större inskränkningar.

Styrning & uppföljning av den kommunala verksamheten

I den kommunala koncernen i Härnösand ingår kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, kommunens nämnder samt koncernbolagen. (I förvaltningsberättelsens organisationsöversikt framgår hur den kommunala koncernen är organiserad.)

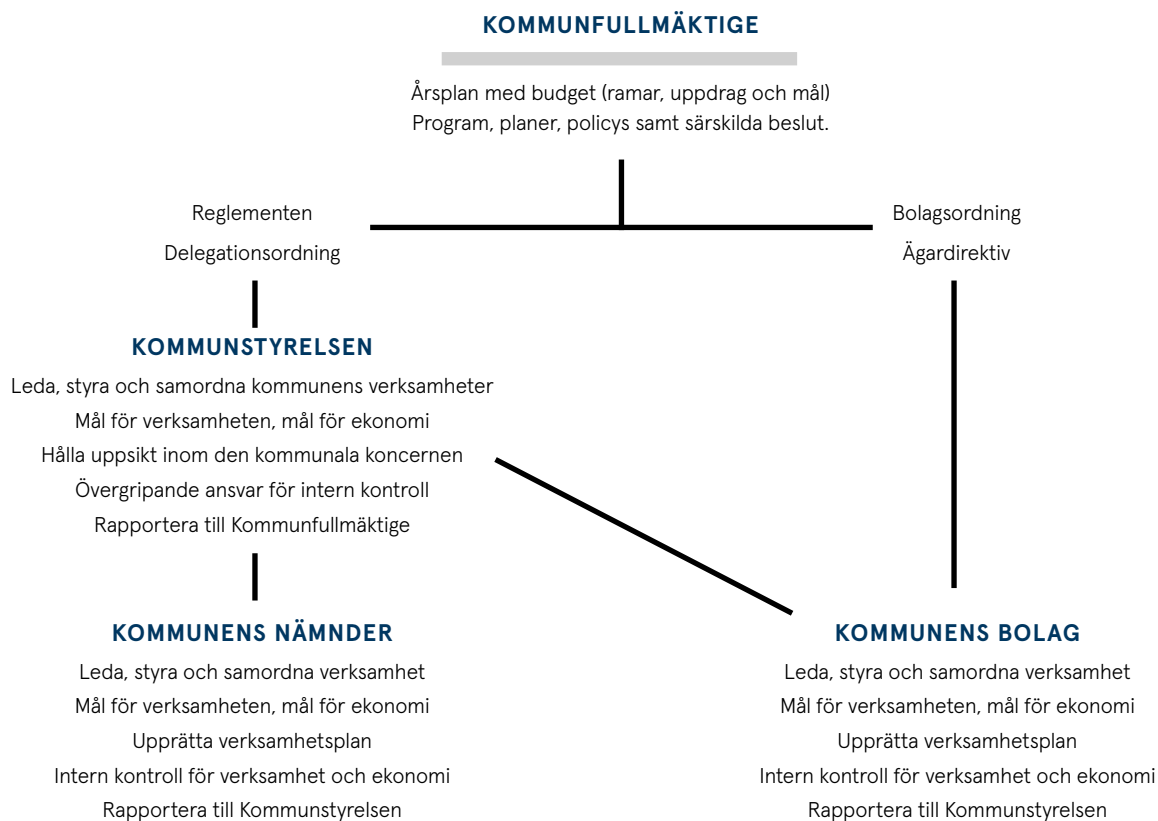
Den kommunala koncernen styrs via ett målprogram för kommunens fem nämnder (se sida 34, Målprogram för kommunen) samt via ägardirektiv för de kommunala bolagen. I bolagens ägardirektiv framgår att bolaget är organ för kommunal verksamhet och i sin verksamhet står under kommunstyrelsens tillsyn. I ägardirektiven

framgår även de ekonomiska mål som finns för respektive verksamhet. Förutom genom lagar och författningar regleras bolagens verksamhet och bolagens förhållande till kommunen genom gällande bolagsordning, ägardirektiv samt av fullmäktige och kommunstyrelsen särskilt fattade beslut.

Ansvarsstrukturen inom Härnösands kommunkoncern innehåller flera nivåer av politiskt styrande instanser – kommunfullmäktige, kommunstyrelse och nämnder samt styrelser för de kommunala bolagen. Utöver detta finns det en tjänsteorganisation.

Styrning i Härnösands kommunala koncern

Bilden illustrerar struktur och roller för styrning och uppföljning inom den kommunala koncernen.

KOMMUNFULLMÄKTIGE med de demokratiskt folkvalda politikerna, är kommunens högsta beslutande och styrande organ. Kommunfullmäktige fastställer övergripande vision, planer, mål och uppdrag för den kommunala koncernen. Fullmäktige fastställer även reglementen, bolagsordningar och andra särskilda beslut, samt tillsätter ledamöter i kommunstyrelse, nämnder och bolagsstyrelser. Fullmäktige godkänner delårsrapporter och årsredovisning samt beslutar om ansvarsfrihet för bolagen, styrelser och nämnder inom kommunens nämndsorganisation.

KOMMUNSTYRELSEN har det övergripande ansvaret för verkställighet,

uppföljning och utvärdering, vilket innefattar ledning och samordning av mål, riktlinjer, direktiv och ekonomi för styrning och kontroll av hela den kommunala koncernen. Kommunstyrelsen svarar därmed för planering och uppföljning av ekonomi och verksamhet för kommunens nämnder och koncernbolagen. Detta ansvar är till stora delar kopplat till kommunstyrelsens uppsiktsplikt och intern kontroll (se sida 36, Uppsiktsplikt och intern kontroll.) Kommunstyrelsen rapporterar till kommunfullmäktige.

NÄMNDER OCH BOLAGSSTYRELSE ansvarar för att respektive verksamheter utvecklas, följer lagar och riktlinjer

samt bidrar till att kommunfullmäktiges uppdrag verkställs och mål uppnås.

DEN KOMMUNALA KONCERNENS

TJÄNSTEPERSONER ansvarar för att se till att de politiska nivåerna har tillgång till sakkunnig kompetens vid beredning av ärenden samt för att bedriva den operativa verksamheten.

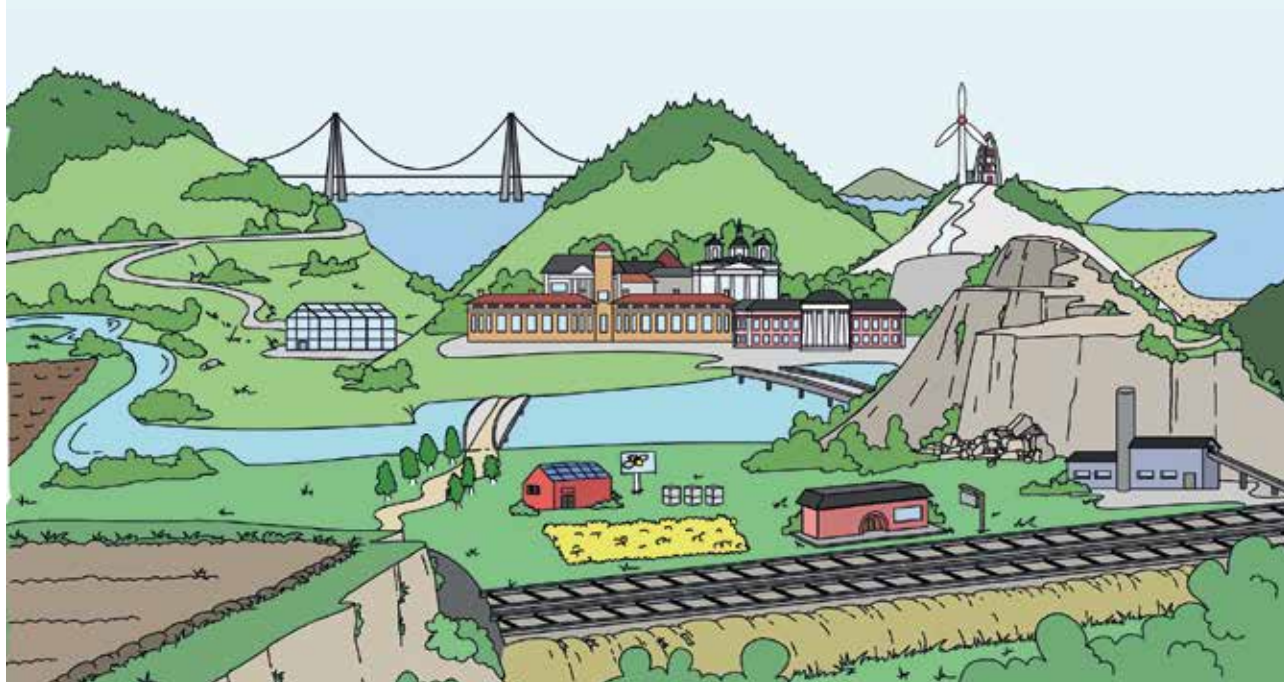
De mest centrala dokumenten för styrning och uppföljning i Härnösands kommunkoncern är årsplan (plan för den kortsiktiga ekonomiska utvecklingen med prioriterade mål), ägardirektiv, reglemente för internkontroll samt reglemente för ekonomistyrning.

Målprogram för kommunen

Härnösands kommuns målprogram gäller för perioden 2020-2023. Programmet innehåller en vision och åtta kommunövergripande mål fördelade på två perspektiv.

VISION 2023: HÄRNÖSAND - BYGGER EN HÅLLBAR FRAMTID

Härnösand är en levande och kreativ mötesplats där människor förverkligar sina drömmar. En kommun i positiv utveckling som tar ledarskap för framtiden. En plats med centralortens attraktion, landsbygdens rikedom och med uppkoppling mot omvärlden. Härnösand erbjuder hög livskvalitet för alla invånare och gäster. Vårt gemensamma mål är ett solidariskt samhälle med ett stort hjärta och med ett aktivt miljöarbete. Här bygger vi en hållbar framtid!

De två perspektiven i målprogrammet visualiseras i bilden nedan. Det första perspektivet – **HÄRNÖSANDSPERSPEKTIVET** – speglar den önskvärda utvecklingen i kommunen generellt. Här betonas samverkan mellan olika

aktörer och vikten av att kommunorganisationen bidrar till detta. Det andra perspektivet – **ORGANISATIONSPERSPEKTIVET** – innehåller mål för den verksamhet som kommunen själv bedriver, de tjänster som levereras samt

personal och ekonomi. De övergripande målen 1-4 är placerade under Härnösandsperspektivet och mål 5-8 under Organisationsperspektivet.

KOMMUNENS ÖVERGRIPANDE PERSPEKTIV OCH MÅL 2020-2023

För att veta i vilken mån kommunen lyckas med sina ambitioner krävs fokus på uppföljning och resultat. Därför har kommunfullmäktige utverkat kortsiktiga, avgränsade och konkreta resultatuppdrag med tillhörande styrtal som anger vad nämnder och kommunstyrelse ska prioritera under

året och vad uppföljningen ska fokusera på. Nämnderna kan utöver detta formulera egna mål för sitt arbete, med utgångspunkt från kommunens vision och övergripande mål.

Kommunens årsplan följs upp tre gånger per år, i fyramånadersrapport,

delårsrapport samt i årsredovisningen. Målen följs upp vid delårsrapport och i årsredovisning. Kommunfullmäktige fastställer årsredovisningen och beslutar om ansvarsfrihet för kommunstyrelsens och nämndernas ledamöter.

Uppsiktsplikt och intern kontroll

Kommunstyrelsen ansvarar för att hålla uppsikt över hela den kommunala koncernen. Uppsiktsplikten tar sin utgångspunkt i budget, flerårsplan, ägardirektiv samt bolagens och nämndernas verksamhetsplaner. Väsentliga avvikelser mellan utfall och plan analyseras och bedöms för att eventuella åtgärder ska kunna beslutas i tid.

Uppsiktsplikten fullföljs genom:

- Att nämnderna besöker kommunstyrelsen för att redogöra för sina verksamheter minst en gång per år.
- Genom verksamhets- och ekonomirapporter, fastställda i kommunens ekonomiska reglemente och i bolagens ägardirektiv.
- Kvartalsmöten mellan bolagen och kommunledningen (dokumentation avlämnas till kommunstyrelsen för kännedom).
- Verksamhetsbesök och verksamhetsdialog dokumenteras som underlag för beslut i kommunstyrelsen.

Förbunden följs upp genom delårsrapport och årsredovisning samt revisionsberättelse och lekmanarevisörernas granskningsrapporter.

Kommunstyrelsen har under året fullgjort uppsiktsplikten och åtföljt den struktur som upprättats för arbetet. Samtliga verksamhetsdialoger och verksamhetsbesök har genomförts. Rekommendationer och åtgärdsförslag har beslutats och avlämnats till nämnder och bolag, bland annat avseende ansvarsfördelning och kompetensförsörjning. Uppsiktsplikten har förstärkts gentemot skolnämnd och socialnämnd mot bakgrund av det ekonomiska läget. Denna tillsyn och uppföljning har skett i särskild ordning genom månatliga dialoger mellan kommunstyrelse och nämnd.

Under 2021 hanterades 30 internkontroller av styrelse, nämnder och kommunfullmäktige. Dessa har bland annat avsett:

- ärendeprocessen
- kompetensförsörjning,
- upphandling och inköp,
- investeringsbeslut och budget
- lärarbehörigheter
- barnrättsperspektiv
- utbetalning av ekonomiskt bistånd

De interna kontrollerna har resulterat i ett flertal förbättringsåtgärder exempelvis kopplade till informationshantering och handläggning av ärenden, arbetsrutiner i stora infrastrukturprojekt, samarbete med andra myndigheter, strategisk kompetensförsörjning samt kommunens inköp.

Under hösten antogs ett nytt reglemente för internkontroll och arbetet är under vidareutveckling.

God ekonomisk hushållning & ekonomisk ställning

God ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska kommunerna ha en god ekonomisk hushållning.

God ekonomisk hushållning innebär att kommunen når både sina finansiella och verksamhetsmässiga resultatuppdrag, samt att verksamheten bedrivs på ett långsiktigt, ändamålsenligt och effektivt sätt.

De finansiella resultatuppdragen finns för att betona att ekonomin är en restriktion för verksamhetens omfattning. Verksamheten ska bedrivas inom befintliga ekonomiska ramar även om detta kan medföra att de i årsplanen angivna resultatuppdragen för verksamheten inte helt kan uppnås. Om

det uppstår konflikt mellan ekonomiskt utrymme i budget och resultatuppdrag ska nämnd/styrelse agera och prioritera så att budgetramen hålls.

Kommunens kortsiktiga finansiella mål för god ekonomisk hushållning definieras av resultatuppdragen under mål 8 Välskött och stabil ekonomi, där även kommunens långsiktiga finansiella ambitioner beskrivs i definitionen av målet.

För att kommunen ska bedömas ha uppnått god ekonomisk hushållning

ska de finansiella målen vara uppnådda samt minst hälften av övriga resultatuppdrag. Ett resultatuppdrag bedöms uppnått om resultatet är bättre än baslinjen (delvis uppfyllt) eller att målnivån är uppnådd (helt uppfyllt).

Vid bedömning av god ekonomisk hushållning för koncernen vägs utfallet på måluppfyllelsen för koncernbolagens ekonomiska mål enligt ägardirektiven in i bedömningen.

Måluppfyllelse

Den kommunala verksamhetens målprogram har beskrivits under **Målprogram för kommunen**. Bedömningen av måluppfyllelsen ska ses i relation till kommunens ambitionsnivå inom respektive verksamhetsområde. Nämndernas redovisning av arbetet med resultatuppdragen ligger till huvudsaklig grund för bedömningen.

Under verksamhetsåret 2021 har flera förändringar genomförts i statistiska källor och nationella undersökningar som påverkar möjligheten att följa upp de nyckeltal som i Årsplan 2021 kopplats till respektive resultatuppdrag. En beskrivning av dessa förändringar finns i underlag till Årsredovisningen.

Nyckeltal kopplat till Årsredovisning 2021, Härnösands kommun.

HÄRNÖSANDSPERSPEKTIVET

● Nått målen ◆ Bättre än baslinjen ■ Sämre än baslinjen

Kommunövergripande mål	
Mål 1 - Attraktivt boende med levande mötesplatser	◆
Mål 2 - Växande näringsliv med mångsidig arbetsmarknad	●
Mål 3 - Ledande miljökommun med aktivt omställningsarbete	◆
Mål 4 - Kunskapsstaden där alla kan växa	■

◆ MÅL 1 - ATTRAKTIVT BOENDE MED LEVANDE MÖTESPLATSER

BESKRIVNING: Härnösand är en öppen och välkomnande kommun som ger utrymme för nya människor och nya initiativ. En plats där man lätt kan möta andra och vara delaktig i samhällsutvecklingen. Härnösand är känt för sina attraktiva boendemiljöer, en levande landsbygd och närheten till Höga Kusten. Invånarna har god hälsa och känner sig trygga. Ett pulserande centrum, blomstrande kulturliv och mångfald av fritidsaktiviteter skapar möten över gränser.

RESULTATUPPDRAG	MÅLNIVÅ 2021	RESULTAT 2021	RESULTAT 2020	BASLINJE 2019
Kommuninvånarnas bedömning av kommunen som en plats att leva och bo på ska öka.	Index 59	- *	Index 60	Index 57
Kommuninvånarnas upplevelse av trygghet ska öka.	Index 55	- *	Index 55	Index 53
Kommuninvånarnas nöjdhet med gång- och cykelvägar ska öka.	Index 51	- *	Index 53	Index 49
Kommuninvånarnas nöjdhet med fritidsmöjligheter ska öka.	Index 65	- *	Index 63	Index 63

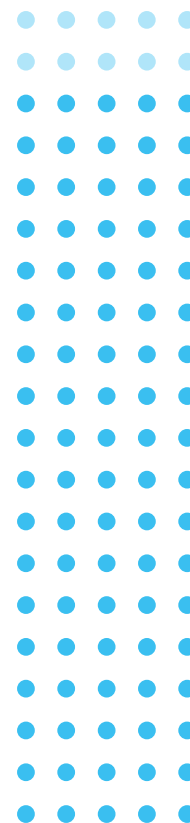
* Förändringar i SCBs Medborgarundersökning gör att inget utfall finns tillgängligt

BEDÖMNING: Målet bedöms delvis uppfyllt.

Årets resultat av medborgarundersökningen visar att 90 procent av svaranden i undersökningen anger att de är ganska eller mycket nöjda med Härnösand som en plats att bo och leva på. Sett till förra årets resultat är detta betyg att betrakta som likvärdigt, eller något högre än föregående års resultat.

Det finns ett intresse för investeringar i nybyggnation av bostäder i kommunen. Ett aktivt arbete har pågått för att möta investeringsintresset- och planberedskapen av nya bostäder är god.

Kommunens Tillväxtstrategi har reviderats, arbetet med implementering för att nå de långsiktiga målen i strategin tar nu vid. Inom ramen för platsvarumärket pågår ett arbete att löpande synliggöra, kommunicera och exemplifiera kommunens tillgångar med utgångspunkt i tillväxtstrategin.

90%

RESULTAT 2021

90 procent av svaranden i undersökningen anger att de är ganska eller mycket nöjda med Härnösand som en plats att bo och leva på.

Kommunerna i Höga Kusten har under året tagit fram en gemensam strategi med syfte att förstärka besöksnäringen och de unika egenskaper området erbjuder. Satsningar på besöksnäringen ger inte enbart mervärden för besökande turister utan även för de som bor i kommunen.

Ett nytt Kulturprogram har färdigställts under året vilket skapar en god grund för det långsiktiga arbetet i kommunen kring kultur.

I arbetet med kommunens friluftsplän och översiktsplan har invånardialoger genomförts. Samrådsförslaget för översiktsplanen har funnits att ta del av både digitalt och i fysisk form i alla kommundelar.

I början av 2021 presenterades en lägesbildsanalys i samverkan med lokalpolisområde södra Ångermanland. Lägesbilden visar att Härnösands kommun har ökat i upplevelsen av trygghet och att brottsligheten är oförändrad/lik sedan innan. Trygghetsvandringar har genomförts i centrum tillsammans med företagare och Polisen. HÄR-Handel och möten har fått utökat kommunbidrag för rondering med vaktbolag och därigenom öka tryggheten för handlare och restauranger i centrum.

Flertalet kommunikationsinsatser kopplat till trygghet har genomförts i sociala medier under året. En kampanjvecka kopplad till nollvisionen mot våld i nära relationer har genomförts. Flertalet samordnade insatser kring motorburna bilträffar har genomförts med ett gott resultat. Även samordnade insatser skedde vid gymnasieelevernas så kallade nollningar och dess festligheter, där deltog även Räddningstjänst och Svenska kyrkan tillsammans med polis i samverkan.

Årets resultat av Medborgarundersökningen kopplat till området trygghet visar att 77 procent av invånarna i Härnösand är ganska eller mycket trygga när det gäller att vistas utomhus på kvällar och nätter. Motsvarande siffra för föregående år är 63 procent. Medborgarundersökningen indikerar vidare att invånarna i Härnösand upplever en lika hög grad av trygghet, alternativt en ökad grad av trygghet, inom området våldsbrott (hot, rån, misshandel) i jämförelse med föregående år. Gällande upplevelsen av trygghet/oro kopplat till risk för inbrott i hemmet bedöms resultaten för åren vara likvärdiga. Direkta jämförelser mellan åren för resultaten bör dock göras med stor försiktighet utifrån förändringarna i Medborgarundersökningen.

Kommunen arbetar aktivt för att knyta ihop befintliga gång- och cykelvägar och skapa tydliga gång- och cykelstråk. Gång- och cykelvägen vid Volontärvägen är påbörjad och till stor del färdigställd, dock kvarstår en del arbete på sträckan Brännavägen-Myran vilken väntas kunna färdigställas i början av sommaren 2022. Resultatet av Medborgarundersökningen visar att tre av fyra invånare är nöjda med utbudet av gång- och cykelvägar i kommunen.

Härnösandsborna är generellt sett nöjda med kommunens friluft- och fritidsanläggningar, och arbetet med att öka invånarnas nöjdhet har fortsatt under året. Exempelvis har ny lekutrustning byggts på Svartviksbadet och på Smitingen, ett nytt hopporn har installerats vid badplatsen vid Stallarna i Brunnesjön och uppförandet av en ny hinderbana har påbörjats vid Bondsjöhöjdens IP. Befintliga vandringsleder och grillplatser har inventerats för att få en översyn av behovet av åtgärder.

+14%

RESULTAT 2021

77 procent av invånarna i Härnösand är ganska eller mycket trygga när det gäller att vistas utomhus på kvällar och nätter. Föregående år var det 63 procent.

Årets resultat i Medborgarundersökningen visar att 87 procent tycker att öppettiderna på idrotts och motionsanläggningarna i kommunen är mycket eller ganska bra, 86 procent är nöjda med möjligheterna att använda anläggningarna, en lika hög andel är nöjda med tillgången på belysta motionsspår. 70 procent anger att tillgången till allmänna träningsplatser är ganska eller mycket bra och hela 93 procent tycker att utbudet av friluftsområden är ganska eller mycket bra

● MÅL 2 - VÄXANDE NÄRINGS LIV MED MÅNGSIDIG ARBETSMARKNAD

BESKRIVNING: Härnösand har ett näringsliv som växer och företag som utvecklas positivt. Klimatet för entreprenörskap är gott och innovationer uppmuntras. Nya jobb uppstår på en arbetsmarknad som är bred och inkluderande med goda arbetsvillkor. Ansvarstagande för miljö och hållbarhet präglar produktion, förädling och kommunikationer. Utveckling av infrastruktur ger stärkta förutsättningar på en regional och global arena och samverkan mellan kommunen och det civila samhället ger drivkraft åt lokal utveckling.

RESULTATUPPDRAG	MÅLNIVÅ 2021	RESULTAT 2021	RESULTAT 2020	BASLINJE 2019
Kommunpolitikernas attityder till företagande ska förbättras	3,20	3,29	3,07	2,92
Tjänstemännens attityder till företagande ska förbättras	3,20	3,27	3,07	2,93

BEDÖMNING: Målet bedöms uppfyllt.

Fram till och med november hade 99 nya företag startats i kommunen, och antalet konkurser har minskat med 27% i jämförelse med föregående år. Kommunen klättrade vid mätningen 2021 ytterligare 40 platser i Svenskt Näringsliv ranking, under två år har Härnösand förbättrat sin placering med totalt 87 platser.

Kommunpolitikerna och tjänstepersonernas attityder till företagande mäts genom enkätundersökning från Svenskt Näringsliv. Utfallet i båda grupperna visar en uppåtgående trend sedan 2019 och resultaten överstiger den satta målnivån (3,20).

Under året har kommunpolitikerna och näringslivet träffats digitalt för att diskutera och hantera pandemins konsekvenser för näringslivet. Genom regelbundna möten skapas förståelse för respektive parts uppdrag, utmaningar och möjligheter. Under hösten har kommunen återupptagit fysiska företagsbesök, kulturluncher och företagsfrukostar, dessa har även tillgängliggjorts digitalt.

De digitala medborgardialogerna har fortsatt under 2021. Ett digitalt verktyg med inbyggd kartfunktion har införts för att underlätta och öka möjligheten till inflytande för kommunens invånare i dialoger, gensvaret från civilsamhället har varit bra. Kulturluncher och företagsfrukostar har under delar av året i sin helhet övergått från fysiska till digitala möten med hänsyn till rekommendationer som följt av covid-19. Under våren genomfördes företagsgalan för första gången digitalt. Nästan 100 nomineringsförslag och 5800 röster kom in.

+40

RESULTAT 2021

Kommunen klättrade vid mätningen 2021 ytterligare 40 platser i Svenskt Näringsliv ranking, under två år har Härnösand förbättrat sin placering med totalt 87 platser.

Under våren tecknades ett nytt samarbetsavtal med Höga Kustens Industrigrupp (HKIG) i syfte att stärka samarbetet med näringslivet. Avtalet gäller för perioden 2022-2024.

Med syfte att öka tjänstepersoners förståelse för företagens betydelse för välfärden sker samverkan över förvaltningsgränserna i kommunens organisation. Arbetsmarknadstorget, dit arbetslösa kommunmedborgare kan vända sig för att få stöd att nå egen försörjning, är ett gott exempel på samverkan mellan kommun och företag såväl som mellan kommunens förvaltningar.

Ett Nätverk för It-företag har skapats, Goodtech, med syfte att ta vara på de snabbväxande privata företag och myndigheter som finns inom området. I mars månad lanserade kommunen en ny e-tjänst för upphandling. En digitaliseringsarbetsgrupp har skapats tillsammans med Technichus med syfte att fortsätta samarbetet kring digitaliseringsfrågor.

◆ MÅL 3 - LEDANDE MILJÖKOMMUN MED AKTIVT OMSTÄLLNINGARBETE

BESKRIVNING: All utveckling i Härnösand präglas av hållbarhet och ett gemensamt engagemang för minskad miljöpåverkan. Här utvecklas kunskapen som behövs för att skapa ett hållbart samhälle. Med förnybar energi, klimatsmarta lösningar, ökad självförsörjning och hushållning av naturresurser är Härnösand en föregångare i omställningen till en fossilfri ekonomi.

RESULTATUPPDRAG	MÅLNIVÅ 2021	RESULTAT 2021	RESULTAT 2020	BASLINJE 2019
Möjligheten att använda kollektivtrafiken för resor ska öka.	5,1	- *	5,1	4,9
Utsläppen av växthusgaser (CO2) för kommunens med fokus på transporter ska minska.	Minskning	41,7	61,6	83,4
Utsläppen av växthusgaser (CO2) för kommunens med fokus på konsumtion (livsmedel) ska minska.	2,1	2,46		2,53

* Förändringar i SCBs Medborgarundersökning gör att inget utfall finns tillgängligt.

BEDÖMNING: Målet bedöms delvis uppfyllt.

Under året har en översyn av linjenätet för kollektivtrafik samt kvällstrafiken genomförts. Översynen har lett till en ny och förbättrad kollektivtrafik i tätorten. Förändringen genomfördes med start den 13 december och innebär även en helt ny kvällstrafik mellan kl 18:15- 22:15 vardagar. Trafikförändringarna väntas förbättra möjligheten att använda kollektivtrafiken för resor. Resultatet i Medborgarundersökningen 2021 visar att 55 procent anger att det är ganska eller mycket bra möjligheter att använda kollektivtrafiken för resor till jobb, skola och annan sysselsättning, motsvarande siffra för möjligheten att använda kollektivtrafiken för att ta sig till fritidsaktiviteter är 36 procent. Viktigt att notera är att årets Medborgarundersökning genomfördes innan förändringen av linjenätet trädde i kraft varför utfallet av förändringen väntas först i 2022 års mätning.

Med målet att minska utsläppen av koldioxid från kommunens transporter mäts den andel av transporterna som görs med fordon som drivs av fossila bränslen, målet är att denna andel ska minska. Trenden för andelen av kommunens transporter som körts med

Trafikförändringarna väntas förbättra möjligheten att använda kollektivtrafiken för resor.

fossildrivna fordon är tydligt minskande, utfallet har halverats sett till de två senaste åren (från 83,4% 2019 till 41,7% 2021). Kommunens fordonspark utgörs vid årsskiftet av 72 procent miljöbilar. Vid byte av fordon strävas det alltid efter att fossilfria fordon köps in, i första hand betyder det gasbilar, laddhybrider eller elbilar.

För att minska den klimatpåverkan som kommunens livsmedel bidrar med har flera åtgärder vidtagits under perioden med syftet att minska mängden CO₂-ekvivalenter per kilo inköpt livsmedel. Några exempel på åtgärder som genomförts är:

- projektet ”Klimat torsdag”, ett projekt som innebär att maträtter som blivit över under veckan tas tillvara.
- arbete med recept samt till del byta ut kött mot växtbaserat protein, vitkål eller morötter
- deltagit i Livsmedelsverkets mätning av matsvinn samt visat hur mycket det påverkar klimatet,
- genomfört temavecka ”hållbara måltider” för skola och förskola.

Ett samarbete med en av kommunens största matvarubutiker har inletts i syfte att minska matsvinn. Samarbetet innebär att varor som inte kan säljas i butiken på grund av trasig förpackning eller utgångsdatum hämtas en gång per vecka. Varorna är kostnadsfria för kommunen och kommer invånarna tillgodo i skola, förskola och boenden.

För att minska antalet övergivna bilar har kommunen under sommaren bedrivit en kampanj vilket lett till att 55 bilar hämtats in och skrotats. Genom att bilarna tas om hand minskar den negativa påverkan på miljön och upplevelsen av trygghet påverkas positivt.

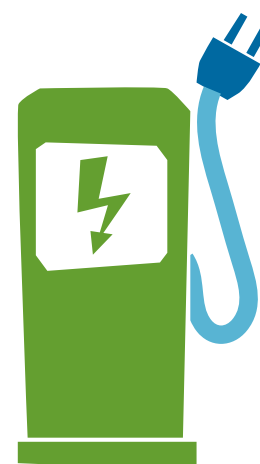
■ MÅL 4 - KUNSKAPSSTADEN DÄR ALLA KAN VÄXA

BESKRIVNING: Härnösand är en modern kunskapsstad med kreativa miljöer för utbildning och lärande och där det är naturligt att nyttja digitaliseringens möjligheter. Framgångsrik skolverksamhet på alla nivåer ger alla chansen att lyckas. Nya samarbeten, kunskapsutbyte och närhet till högre utbildning lägger en grund för dagens och morgondagens jobb och näringslivets kompetensbehov. Folkbildning och kulturella uttryck ger inspiration till nytänkande.

RESULTATUPPDRAG	MÅLNIVÅ 2021	RESULTAT 2021	RESULTAT 2020	BASLINJE 2019
Andelen elever med behörighet till ett gymnasieprogram ska öka.	84%	85,5%	83,9%	79,2%
Andelen elever som fullföljer sin gymnasieutbildning inom 4 år ska öka.	72%	66,9%	74,8%	70,5%
Andelen elever i åk 3 som klarar delproven i Svenska och Svenska som andraspråk ska öka.	72%	-	69%	69%
Andelen elever inom Komvux med godkända resultat inom gymnasiala kurser ska öka.	83%	73,4	81,5	

BEDÖMNING: Målet bedöms inte uppfyllt.

Under 2021 har andelen elever inom KomVux med godkända betyg inom gymnasiala kurser minskat med 8,1 procentenheter i jämförelse med föregående år. En viktig förklaringsfaktor i detta bedöms vara att undervisningen som en följd av covid-19 bedrivits på

72%

RESULTAT 2021

Kommunens fordonspark utgörs vid årsskiftet av 72 procent miljöbilar.

I syfte att ge stöd till vuxenutbildningens elever har tjänsten "Boka en lärare" skapats.

distans under perioden. Distanstudier är en studieform som ställer höga krav på eleven i form av självdisciplin, ansvar och studieteknik. Andra möjliga faktorer till minskningen är att de åtgärder som satts in kommit igång sent under året samt att stödinsatser inte varit kända för de som haft behov av att ta del av dessa.

I syfte att ge stöd till vuxenutbildningens elever har tjänsten "Boka en lärare" skapats. Tjänsten möjliggör enskilt stöd från lärare och väntas öka andelen elever som fullföljer sina studier med godkänt resultat. Tjänsten startades i augusti. För att erbjuda platsbundet stöd i studierna till elever har en studiehall utvecklats och färdigställts under inledningen av året. Studiehallen bemannas med pedagoger och eleverna har tillgång till enskilda studieplatser, grupprum och gemensamma ytor för studier.

Arbetet med elevhälsa inom vuxenutbildningen har utvecklats under året, och stödet omfattar även möjlighet för externa anordnare att ha kontakt med kommunens elevhälsosteam. Genom anpassat stöd och handlingsplan väntas elever med svårigheter att nå målen och i högre utsträckning kunna slutföra sin utbildning med godkänt resultat.

Andelen elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram i Härnösands kommun har succesivt ökat sedan 2019 och når 85,5 procent under 2021, detta är ett resultat som ligger 1,4 procentenheter högre än snittet för alla kommuner i landet (så kallat ovägt medelvärde). Medelvärdet för riket (vilket visar resultatet för en genomsnittlig elev i landet) når 86,2 procent.

Andelen elever inom gymnasiet som når examen eller studiebevis inom fyra år visar en nedåtgående trend. Resultatet för Härnösands kommun (66,9 %) sjönk från föregående år med 7,9 procentenheter och ligger under genomsnittet för alla kommuner (69,5 % ovägt medel). Andelen elever som når examen eller studiebevis inom tre år visar dock en tydlig förbättring av resultatet under 2021 med en ökning på 9,9 procentenheter. I kommunen fullföljde 72,8 procent av gymnasieeleverna sin gymnasieutbildning inom tre år vilket ligger klart över det ovägda medelvärdet för alla kommuner. (59,6%). Detta indikerar att utfallet för andelen elever som når examen eller studiebevis inom fyra år kan väntas öka under 2022.

I kommunen fullföljde 72,8 procent av gymnasieeleverna sin gymnasieutbildning inom tre år vilket ligger klart över det ovägda medelvärdet för alla kommuner. (59,6%).

Under 2021 genomfördes inga nationella prov i årskurs 3 till följd av restriktioner under rådande pandemi. Vid sidan av de nationella proven kan andra verktyg och mätmetoder användas för att undersöka progressionen i elevernas lärande, där screeningverktyget LegiLexi nyttjas för att undersöka utvecklingen av läsning och läsinläring. Genom resultat utifrån detta verktyg kan det konstateras att årskurs 3 har en positiv utveckling, både vad gäller innevarande läsars elever, men även i jämförelse med föregående läsars elever.

ORGANISATIONSPERSPEKTIVET

● Nått målen ◆ Bättre än baslinjen ■ Sämre än baslinjen

Kommunövergripande mål	
Mål 5 - Jämställd och solidarisk välfärd av hög kvalitet	◆
Mål 6 - God service med gott bemötande	◆
Mål 7 - Framtidens arbetsgivare	◆
Mål 8 - Välskött och stabil ekonomi	●

◆ MÅL 5 - JÄMSTÄLLD OCH SOLIDARISK VÄLFÄRD AV HÖG KVALITET

BESKRIVNING: Härnösands kommun erbjuder välfärdstjänster av hög kvalitet där behoven styr och insatserna ges på lika villkor, oavsett kön, sexuell läggning eller bakgrund. Resurser prioriteras så att allas rätt till utveckling och ett värdigt liv tillgodoses. Kommunens arbete präglas av lyhördhet och respekt för den enskilde. Barnens bästa är i centrum för alla beslut.

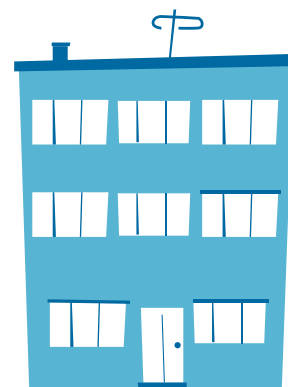
RESULTATUPPDRAG	MÅLNIVÅ 2021	RESULTAT 2021	RESULTAT 2020	BASLINJE 2019
Brukarens nöjdhet med sitt särskilda boende ska öka.	79%	- *	83%	78%
Brukarens nöjdhet med sin hemtjänst ska öka.	91%	- *	84%	87%
Andelen vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd ska minska.	0,8%	1,0% **	1,0%	1,0%
Andelen deltagare som efter avslutad arbetsmarknadsåtgärd får egen försörjning ska öka.	50%	80%		

* Brukarens nöjdhet med sitt särskilda boende och med sin hemtjänst mäts genom den nationella undersökningen "Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?". Mätningen genomförs en gång/år. Årets mätning är försenad, resultatet väntas presenteras i maj 2022. Som en följd av detta saknas utfall för 2021 vid upprättandet av årsredovisningen.

** Statistiken hämtas från Socialstyrelsen. Resultatet avser föregående år (2020), utfall för 2021 presenteras v. 25 2022.

BEDÖMNING: Vid tiden för årsredovisningens upprättande saknas statistiska utfall för delar av de resultatuppdrag som kopplas till målet, en bedömning av måluppfyllnad har därför gjorts till störst del gjorts utifrån de resultatuppdrag där statistik finns tillgänglig, men även utifrån de under året genomförda aktiviteterna vilka väntas kunna påverka måluppfyllelsen. Målet bedöms delvis uppfyllt.

Arbetet med insatser för att bryta arbetslöshet och för att deltagare i arbetsmarknadsinsatser ska nå egen försörjning har fortsatt under året. Insatserna har innefattat såväl anställningar av långtidsarbetslösa som motiverande insatser vilka har bidragit till att ett antal personer påbörjat studier. Genom ett sammanhållande stöd i kontakterna med övriga myndigheter ökar möjligheten för individen att kunna erbjudas och ta del av rätt insatser.

103

AV 128

RESULTAT 2021

103 av 128 personer som haft arbetsmarknadsåtgärder har nått annan försörjning än försörjningsstöd vilket ger ett resultat på 84%.

Under året har fler personer än planerat getts möjlighet att ta del av arbetsmarknadsåtgärder. Statistik för perioden januari-november visar att 128 deltagare avslutats i arbetsmarknadsåtgärd. 103 av dessa har nått annan försörjning än försörjningsstöd vilket ger ett resultat på 84%. Den genomsnittliga tiden i insats är 16,8 månader.

Under inledningen av året genomfördes språkstärkande insatser riktade till utrikes födda kvinnor, födda på 80 och 90-talet, som varit i Sverige många år och fortfarande har svårt med det svenska språket. Syftet med kursen var att ge språkträning och ökad kunskap kring arbetsmarknad, digitalisering, hälsa samt föräldraskap för att vara mer rustad att delta i och förstå det svenska samhället.

Under året har kommunens särskilda boenden och hemtjänst varit påverkade av den pågående pandemin, detta gäller såväl de boende, de anhöriga samt personalen. Med syfte att underlätta kontakten mellan anhöriga och brukare under perioder med rekommendationer om att undvika besök hos äldre och sköra har surfplattor köpts in för att möjliggöra videosamtal. Möjligheten att möta sina anhöriga med bild har uppskattats då fysiska möten inte varit möjliga eller lämpliga.

Arbetet fortlöper med att möjliggöra en mer meningsfull vardag för brukare, detta sker genom att aktiviteter utgår från brukares intressen och behov, så kallad PPP (Professionell, personcentrerad planering). Bilden av hur vardagen ser ut på ett särskilt boende fortsätter att spridas genom sociala medier till anhöriga och allmänhet vilket fått positiva effekter.

Personal utan utbildning inom både hemtjänst och särskilt boende har under året utbildats genom Äldreomsorgslyftet. När fler personal har grundutbildning skapas bättre förutsättningar för verksamheten vilket bidrar till högre kvalitet/nöjdare brukare.

Under perioder har det varit höga sjukskrivningstal och därmed många vikarier i hemtjänstens verksamhet vilket har lett till att brukare fått träffa personal som varit nya för dem. Att som brukare få hjälp och stöd av nya personer kan påverka nöjdheten hos brukaren negativt. Personalkontinuiteten inom hemtjänsten i Härnösand är dock att betrakta som mycket god och Härnösand når ett utfall som är bättre (lägre) än snittet för riket såväl som för snittet för jämförbara kommuner. Införandet av heltid som norm väntas ytterligare påverka personalkontinuiteten positivt.

Pandemin med dess följdverkningar har försvårat gruppaktiviteter och underhållning på kommunens särskilda boenden utifrån ökad risk för smitta. Aktiviteter har genomförts utifrån rådande rekommendationer, ofta avdelningsvis, och då det har varit möjligt har aktiviteter genomförts utomhus. Exempel på aktiviteter som genomförts utomhus under perioden är kulturaktiviteter, underhållning samt cykelturer på en brukaranpassad el-cykel.

I landet har det under pågående pandemi synts en trend att personer som stått inför att söka hemtjänstinsatser har avstått detta mot bakgrund av rädsla för att smittats av covid-19. För att minska risken för brukare inom hemtjänsten att drabbas av covid-19 skapades ett specifikt covid-team som tog hand om hemtjänstären vid misstänkt eller konstaterad smitta. Teamet har varit aktivt under perioder med hög smittspridning. Genom teamet samt vetskapen hos anhöriga och brukare om att det finns väl upparbeta-

Mer personal har grundutbildats i Äldreomsorgslyftet för att skapa bättre förutsättningar för verksamheten vilket bidragit till högre kvalitet/nöjdare brukare.

de arbetssätt vid misstänkt eller konstaterad smitta väntas såväl nöjdheten som upplevelsen av trygghet ha påverkats positivt.

Nöjdheten med sitt särskilda boende respektive sin hemtjänst har varierat över åren i kommunen, den högsta noteringen av nöjdhet nåddes 2017 (87% respektive 90%) och den lägsta 2019 (78% resp 84%).

En utökad samverkan mellan kommunen och Arbetsförmedlingen har gett positiv effekt på antalet personer som är långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd. Under perioden har det lägsta antalet hushåll som är i behov av försörjningsstöd uppmäts sedan 2018. Andelen hushåll med långvarigt bistånd (mer än 10 månader) når samma nivå som föregående år (1%) vilket är en lägre nivå än åren 2015-2018. I jämförelse med liknande kommuner utifrån socioekonomiska förutsättningar, integration samt medelvärdet för riket ligger utfallet för andelen i Härnösand som uppbär långvarigt ekonomiskt bistånd lägre vid samtliga tre jämförelser.

◆ MÅL 6 - GOD SERVICE MED GOTT BEMÖTANDE

BESKRIVNING: Gott värdskap, hög tillgänglighet och professionalitet är värden som genomsyrar Härnösands kommun. Ärenden handläggs skyndsamt och med hög kvalitet. Digitaliseringen är det självklara medlet för att utveckla tjänstekvalitet och effektivisera det interna arbetet. Kommunens medarbetare och politiker bemöter alltid människor med vänlighet, tydlighet och effektivitet. Genom samverkan, respekt och lyhördhet byggs det goda samhället.

RESULTATUPPDRAG	MÅLNIVÅ 2021	RESULTAT 2021	RESULTAT 2020	BASLINJE 2019
Inlägg på kommunens Kundforum ska besvaras inom den utlovade svarstiden.	92%	99%		
Kommuninvånarnas upplevelse av gott bemötande och tillgänglighet vid kontakt med kommunen ska öka.	Index 55	- *	Index 55	Index 53
Resultatet i SKRs mätning av företagsklimatet ska öka. (Insikt)	79	89	80	78

* Förändringar i SCBs Medborgarundersökning gör att inget utfall finns tillgängligt.

BEDÖMNING: Målet bedöms delvis uppfyllt.

För att underlätta och förbättra servicen till invånarna skapades under 2019 ett kundforum på kommunens hemsida där invånare kan ställa frågor. Frågorna och svaren på dessa finns tillgängliga att läsa på hemsidan och fungerar som en informationskanal för invånare och besökare. Kundforum fortsätter växa som kanal och under året har över 16 000 besök gjorts i forumet. Den genomsnittliga tiden för invånare att få svar på sin fråga i kundforum har förbättrats med 40 procent under året och når nu strax över tre timmar, detta innebär en minskning med väntetiden på mer än två timmar i jämförelse med föregående år.

-2h

RESULTAT 2021

Den genomsnittliga tiden för invånare att få svar på sin fråga i kundforum har minskat med 2 timmar. Det är en förbättring med 40 procent i jämförelse med föregående år.

Genom att servicecenter organisatoriskt är en del av kommunikationsavdelningen skapas ett nära samarbete internt gällande kommunikationen med kommunens invånare vilket bedöms påverka service och kvalitet positivt. Aktuella frågor som inkommer till Servicecenter kan genom samarbetet fångas upp i ett tidigt skede varpå svaren på dessa kan synliggöras i kommunens digitala kanaler, svaren når genom detta fler invånare och arbetet är i högre grad proaktivt.

Kundforum har spelat en allt viktigare roll i kommunens kommunikation med invånare under året då de fysiska besöken till kommunens servicecenter har minskat under pandemin. Kundforum ger möjlighet till direkt dialog med invånare, och möjligheten att kunna ställa frågor i detta forum samt via sociala kanaler har uppskattats av invånarna under tiden med pandemin.

En ny process för utveckling och framtagande av e-tjänster har tagits fram under året. Processen identifierar och tydliggör de steg, roller och kompetenser som är viktiga för att nå framgång i utvecklingsstadiet samt säkerställa nytta och kvalitet med de e-tjänster kommunen producerar. E-tjänsterna har synliggjorts tydligare på startsidan harnosand.se och marknadsförs även på kommunens digitala informationsmärmar.

Under året har projekt TEO (Tillgängliga E-tjänster för Offentlig sektor) startats, länets E-samverkan ingår i projektet. Projektet syftar till att göra e-tjänster mer tillgängliga för personer med funktionsvariationer och bristande språkkunskaper.

Arbetet med att tillgängliggöra kommunens hemsida för personer med funktionsvariationer har fortsatt och en teckenspråkig version av kommunens webb har publicerats under året.

Genom regelbundna uppföljningar och mätningar följs företagens nöjdhet upp, detta sker bland annat genom en s.k. kundnöjdhetsmätning. Mätningen vänder sig till företag som haft kontakt med kommunen under året i myndighetsärenden. Maxvärdet i mätningen är 100, värden över 62 bedöms som godkänt, över 70 som högt och över 80 som mycket högt. Årets resultat för företag är index 89 vilket är att beteckna som ett mycket högt resultat

De insatser som genomförts under året bedöms på kort och längre sikt kunna påverka invånarnas bedömning av bemötande och tillgänglighet positivt.

◆ MÅL 7 - FRAMTIDENS ARBETSGIVARE

BESKRIVNING: Härnösands kommun är en föregångare som arbetsgivare och erbjuder en attraktiv arbetsplats dit människor söker sig. Organisationen präglas av nyfikenhet med beredskap för nya utmaningar. Medarbetare ges ett gott ledarskap, möjlighet till personlig och professionell utveckling och inflytande över sitt arbete. Härnösands kommun är en jämställd och hälsofrämjande arbetsplats med låga sjuktal, mångfald och goda arbetsvillkor.

Kundforumet har gett möjlighet till direkt dialog med invånare, och möjligheten att kunna ställa frågor i detta forum samt via sociala kanaler har uppskattats av invånarna under tiden med pandemin.

RESULTATUPPDRAG	MÅLNIVÅ 2021	RESULTAT 2021	RESULTAT 2020	BASLINJE 2019
Korttidssjukfrånvaron ska minska.	14200 dgr	11797 dgr *	19301 dgr	13082 dgr
Andelen enheter med en sjukfrånvaro högre än riksgenomsnittet för kommuners sjukfrånvaro ska minska.	Minskning	27% *	36%	
Resultatet av mätningen av Hållbart medarbetarengagemang, HME, ska öka.	Ökning	Index 81	Index 81 **	Index 79

* Utfallet avser jan-sept.

** Utfallet angavs felaktigt till Index 82 i Årsredovisning 2020.

BEDÖMNING: Målet bedöms delvis uppfyllt.

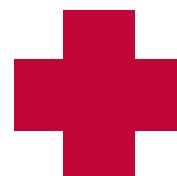
Korttidssjukfrånvaron har sannolikt påverkas av nationella rekommendationer om att stanna hemma vid minsta symptom på covid-19. Samtidigt som delar av kommunens medarbetare sannolikt påverkats av rekommendationerna med korttidssjukfrånvaro som följd, har andra grupper av medarbetare kunnat utföra sina arbetsuppgifter på distans och därmed kunnat vara i tjänst även vid lindriga symptom. Det är sammantaget svårt att bedöma den påverkan covid-19 med dess rekommendationer haft på kommunens korttidssjukfrånvaro under året.

Under året har processen för korttidssjukfrånvaro definierats och kommunens chefer har erbjudits utbildning inom sjuk- och rehabiliteringsarbete med syfte att nå ett mer aktivt rehabiliteringsarbete under sjuklöneperioden. Ett systemstöd för arbetet med rehabilitering har upphandlats och kommer implementeras under våren 2022. Samarbetsavtal med Försäkringskassan har tecknats. Målet med samverkan är att tillsammans förebygga ohälsa samt arbeta med anställda som är sjukskrivna och syftar till att parterna tidigt ska kunna identifiera, planera och genomföra insatser med fokus på att återfå arbetsförmåga.

Ett nytt löne- och personalsystem har implementerats under hösten vilket innebär att uppgifterna för sjukfrånvaron presenteras för perioden januari-september 2021. Det kan noteras att utfallet för samma period 2020 motsvarade 16 658 korttidssjukfrånvarodagar vilket innebär att korttidssjukfrånvaron de första nio månaderna är avsevärt lägre under 2021 i jämförelse med samma period föregående år. Med ett hypotetiskt antagande att trenden för de första nio månaderna är representativt för resterande delar av året så kan det indikera att korttidssjukfrånvaron sannolikt är lägre än under förra året.

Sjukfrånvaron i kommunens enheter varierar. Vid jämförelse med rikssnittet för kommuners sjukfrånvaro ses att andelen enheter i kommunen som har en sjukfrånvaro som överstiger rikssnittet har minskat. Föregående år hade kommunorganisationen totalt 138 enheter varav 50 enheters sjukfrånvaro översteg rikssnittet. Under 2021 har andelen minskat till 27 procent (36 av 131 enheter). Utfallet för kommunen avser även i detta mått perioden januari-september.

Enkäten Hållbart medarbetarengagemang (HME) är framtagen av Sveriges kommuner och regioner (SKR) samt Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA). Enkäten består av sammanlagt nio frågeställningar i form av påståenden. Totalindexet Hållbart

Vid jämförelse med rikssnittet för kommuners sjukfrånvaro ses att andelen enheter i kommunen som har en sjukfrånvaro som överstiger rikssnittet har minskat.

medarbetarengagemang (HME) utformas som ett medelvärde av samtliga nio frågeställningar som mäter förutsättningarna för medarbetarengagemang. Målvärdet för 2021 är satt till en ökning i jämförelse med föregående års resultat.

Svarsfrekvensen i Medarbetarundersökningen är åtta procentenheter högre 2021 i jämförelse med föregående år. (2021: 67%, 2020: 59%) Årets totalindex för HME når index 81 vilket är att beteckna som ett gott resultat jämfört med snittet för riket (index 79). Endast marginella förändringar i utfallet i mätningen av HME kan noteras mellan åren. Sammantaget kan resultatet för HME bedömas påvisa att det fortsatt finns goda förutsättningar för medarbetarengagemang inom Härnösands kommun.

● MÅL 8 - VÄLSKÖTT OCH STABIL EKONOMI

BESKRIVNING: I Härnösands kommun används resurser effektivt, ändamålsenligt och med långsiktighet. Uppsatta budgetmål uppnås och kommunens ekonomiska ställning är god. Långsiktiga och rätt genomförda investeringar och upphandlingar ger utveckling på kort och lång sikt. God analys och uppföljning samt respekt för miljömässig och social hållbarhet är en självklarhet.

RESULTATUPPDRAG	MÅLNIVÅ 2021	RESULTAT 2021	RESULTAT 2020	BASLINJE 2019
Kommunens resultat av skatteintäkter och generella statsbidrag	0,1% *	0,3%	3,5%	0,20%
Självfinansieringsgraden för kommunens investeringar.	100%	105%		

* Förändrad Målnivå enligt beslut §96, Kommunfullmäktige 25 oktober 2021.

BEDÖMNING: Målet bedöms uppfyllt.

Resultatet som andel av skatteintäkter och generella statsbidrag uppgår till 0,3 procent. Resultatet överstiger det satta målvärdet med 0,2 procentenheter.

Kommunens förmåga att själv finansiera sina investeringar anges i procent. En självfinansieringsgrad på 100 procent betyder att kommunen under året kunnat finansiera samtliga investeringar som genomförts. I de fall självfinansieringsgraden överstiger 100 procent innebär det att kommunens förmåga till finansiering av investeringar överstigit nivån för de investeringar som gjorts under perioden.

Vid årets slut uppgår självfinansieringsgraden för kommunens investeringar till 105%.

Vid årets slut uppgår självfinansieringsgraden för kommunens investeringar till 105%.

Bedömning avseende god ekonomisk hushållning

För att kommunen ska bedömas ha uppnått god ekonomisk hushållning ska de finansiella målen vara uppnådda samt minst hälften av övriga resultatuppdrag. Ett resultatuppdrag bedöms uppnått om resultatet är bättre än baslinjen (delvis uppfyllt) eller att målnivån är uppnådd (helt uppfyllt). Med anledning av att de nyckeltal som kopplats till resultatuppdragen i Årsplan 2021 inte i sin helhet varit möjliga att följa upp (se sida 38, inledande text Måluppfyllelse) har kommunens bedöms måluppfyllnaden med försiktighet i dessa fall. Vid bedömningen av god

ekonomisk hushållning har avsaknaden av ett nyckeltal bedömts i likhet med ett ej uppnått resultatuppdrag.

Vid bedömning av god ekonomisk hushållning för koncernen vägs utfallet på måluppfyllelsen för koncernbolagens ekonomiska mål enligt ägardirektiven in i bedömningen.

16 av kommunens 23 resultatuppdrag kopplade till verksamhet bedöms helt eller delvis uppfyllda. Två bedöms inte uppfyllda. Det saknas utfall i fem fall. De två resultatuppdrag som kopplats till det ekonomiska målet Välskött och stabil ekonomi är båda

uppfyllda. Kommunen bedöms därmed ha god ekonomisk hushållning 2021, då de två finansiella resultatuppdragen är uppfyllda samt att 70 procent av övriga resultatuppdrag är helt eller delvis uppfyllda.

I skenet av att kommunen bedöms ha god ekonomisk hushållning samt att bolagen har uppnått de ekonomiska mål som ägardirektiven anger samt att Räddningstjänsten Höga Kusten-Ådalen uppnått sina ekonomiska mål bedöms även koncernen som helhet ha god ekonomisk hushållning 2021.

Resultat och ekonomisk ställning för den kommunala koncernen

Kommunkoncernen visar en god resultatmässig utveckling, alltså lägre än föregående år vilket förklaras i hög grad av att den relativa covid-sättningen var lägre för året, likväl som att det inte uppstod någon realisationsvinst genom fastighetsförsäljningar under 2021. Den sammanlagda ekonomiska ställningen visar ändå en positiv utveckling även om delar av koncernen underpresterar rent ekonomiskt.

Koncernens resultat

ÅRETS RESULTAT (mnr)	2021	2020	2021 % av eget kapital	2020 % av eget kapital
Kommunen	4,8	61,4	1,2%	15,9%
HEMAB	28,4	15,9	8,1%	5,0%
AB Härnösandshus	11,9	31,3	4,1%	11,1%
Räddningstjänsten i Höga Kusten-Ådalen	0,2	0,8	2,9%	11,9%
Invest i Härnösand AB	0,7	1,1	15,6%	28,9%
Total	46,0	110,5	5,3%	13,4%

Resultatet för räkenskapsåret visar på en positiv ekonomisk utveckling. Det är i linje med vad som kan antas vara normalt för kommunkoncernen.

Skillnaden jämfört mot föregående år förklaras primärt av kommunens betydligt lägre covid-sättningar tillika utebliven realisationsvinst från fastig-

hetsförsäljning inom Härnösandshus för året. Hemab presterar ett högre resultat om 12,5 mnr jämfört mot föregående år.

Förändring av intäkter och kostnader

INTÄKTS- & KOSTNADSUTVECKLING 2021 (%)	Förändring mot fg. år
Verksamhetens intäkter	1,5%
Verksamhetens kostnader	6,0%

Hemab visar en betydande intäktsökning vilket finner sin förklaring i det höga elpriset och att värmeförsäljningen och elproduktionen har varit högre jämfört mot föregående år. Fjärrvärme har haft ett gynnsamt år då produktionen har varit som högst när elpriserna nått sina toppar. Kostnaderna har också sett en betydande ökning vilket förklaras av att värmeförsäljningen har varit högre.

Den negativa intäktsutvecklingen inom Härnösandshus förklaras av att

det inte uppstått någon realisationsvinst vid avyttring av fastigheter under räkenskapsåret. Resultatet är 4,7 mnkr högre jämfört mot föregående år om föregående års realisationsvinst exkluderas. Resultatet förklaras av lägre reparations- och underhållskostnader samt högre hyresintäkter på lokaler. Dock är uthyrningsgraden lägre för året och de totala driftskostnaderna är betydligt högre vilket förklaras av en högre kostnadsmassa för fastighetskötsel och framförallt högre uppvärmningskostnader.

Räddningstjänsten visar något högre intäkter och kostnader för året helt i linje med budget om än överskottet är något högre. Technichus inom Investkoncernen har sett sin intäkt- och kostnadsutveckling fortsatt påverkad av covid-19 genom att verksamheten var stängd en stor del av året.

Investeringar

INVESTERINGAR (mnkr)	2021	2020
Nettoinvesteringar, mnkr	220,2	189,3
Avskrivningar, mnkr	159,4	149,1
Nettoinvesteringar/avskrivningar, %	138%	127%
Självfinansieringsgrad av årets investeringar, %	93,3%	137%

Det är framförallt Hemabs investeringar som förklarar den relativt stora ökningen av nettoinvesteringar. Den största enskilda investeringen avser bredbandsutbyggnad om cirka 35 mnkr. I övrigt har betydande inves-

teringar gjorts i bland annat reservvattenledning, utbyggnad av deponi i Äland, biobränslepanna och högspänningsnät utöver reinvesteringar i befintliga nät. Härnösandshus har investerat i en lägre grad jämfört mot

föregående år om 18,1 mnkr. För året har koncernen som helhet inte kunnat finansiera samtliga investeringar då självfinansieringsgraden inte uppgår till 100%.

Soliditet

SOLIDITET	2021	2020
Soliditet %	26,9%	26,2%
Soliditet inkl. samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt %	8,3%	6,6%

Kommunkoncernens sammantagna långsiktiga betalningsförmåga har förbättrats med 0,7 procent vilket förklaras av den högre soliditeten hos Hemab och Härnösandshus. Den

kommungemensamma soliditeten inklusive kommunens totala pensionsåtagande har förbättrats med 1,7 procent jämfört mot föregående år vilket dels har samma förklaringsfak-

tor som för soliditeten, men även att kommunens ansvarsförbindelse som avser pensioner har minskat i en hög takt för året.

Likviditet

LIKVIDITET	2021	2020
Kassalikviditet, %	60,9%	61,9%
Rörelsekapital, mnkr	-247,6	-230,9
Anläggningskapital, mnkr	1116,3	1057,8

Den kortfristiga betalningsförmågan i koncernen har minskat något sedan föregående år. Utvecklingen förklaras primärt av en högre andel kortfristiga skulder inom framförallt Hemab. Rörelsekapitalet har minskat vilket är negativt då det utgör kapitalet kom-

munkoncernen använder sig av för att finansiera den löpande verksamheten. Förändringen innebär indirekt att kommunkoncernen har ett något sämre kassaflöde jämfört mot årsskiftet. Att utfallet fortfarande är negativt innebär att kommunkoncernens

leverantörer till viss del finansierar verksamheten. Anläggningskapitalet har ökat vilket innebär att kommunkoncernen har mer anläggningstillgångar i proportion till de långfristiga skulderna.

Låneskuld till kreditinstitut

LÅNESKULD	2021
Låneskuld, mnk	1514,2
Andel som förfaller till betalning, %	
· 0-1 år	25%
· 1-3 år	62%
· 3-5 år	11%
· 5-10 år	2%

Den kommungemensamma låneskulden har minskat under året med cirka 11 mnkr. En förflyttning av det totala kapitalförfallet har skett under året, cirka 16% mer av den totala låneskulden förfaller nu inom 1-3 år istället för 3-5 år.

Resultat och ekonomisk ställning kommunen

Kommunen visar upp ett resultat i linje med ett normalt år för kommunen, att resultatet är betydligt lägre än föregående år förklaras till större del av att ersättningarna för Covid-19 är lägre samtidigt som att kostnadsmassan i allt väsentlighet består.

Kommunens resultat

ÅRETS RESULTAT	2021	2020
Årets resultat, mnkr	4,8	61,4
Procent av skatteintäkter och generella statsbidrag	0,3%	3,50%
Årets resultat exkl. jämförelsestörande poster, mnkr	14,0	26,8
Procent av skatteintäkter och generella statsbidrag	0,8%	1,50%

Kommunen visar upp ett positivt resultat under ett år när den initiala ekonomiska chocken lagt sig efter covid-19, ett resultat i linje med det som kan antas normalt för kommu-

nen. En uppskattad nettopåverkan för räkenskapsår 2020 hänförligt till covid-19 antogs påverka resultatet positivt med 58,2 mnkr och hade i sådant fall genererat ett resultat om 3,2

mnkr precis som 2019. För året visar kommunen istället upp ett resultat som är 1,6 mnkr högre än de jämförbara siffrorna, alltjämt 56,6 mnkr lägre än föregående års utfall.

Intäkts- och kostnadsutveckling

INTÄKTS- & KOSTNADSUTVECKLING 2020 (%)	Förändring mot fg. år
Verksamhetens intäkter	-12,7%
Verksamhetens kostnader	4,3%
Skatteintäkter och generella statsbidrag	4,5%
Verksamhetens nettokostnad exkl. jämförelsestörande poster	8,0%

För året visar kommunen upp ett betydande intäktsbortfall vilket till största grad beror på lägre riktade bidrag och kostnadsersättningar relaterat till covid-19. Verksamhetens kostnader har alltså fortsatt växa där den största förklaringsvariabeln är ökade tjänster, löner, ersättningar och sociala avgifter som tillsammans utgör en kostnadsökning om 76,2 mnkr. Vidare har nettot för pensionskostnader efter gottgörelse ökat med 17,7 mnkr jämfört mot

föregående år som effekt av bland annat det högre dödlighetsantagandet samt mindre antal utbetalda gottgörelser under räkenskapsåret. I övrigt har entreprenader och köp av verksamhet bidragit med en ökning om 9,1 mnkr i ökande kostnader samtidigt som kommunen bär lägre kostnader för lokalhyror och material.

Skatteintäkter och generella statsbidrag har ökat jämfört mot föregående

år som nätt och jämt överskrider inflationen som den var mätt i december 2021 med 0,4%. Samtidigt har verksamhetens nettokostnad alltså ökat med 8% jämfört mot föregående år som då är en konstruktion av lägre intäkter och högre kostnader där nettot visar att det är 140,8 mnkr dyrare att bedriva den kommunala verksamheten.

Nettokostnadsandel av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning

NETTOKOSTNADSANDEL % AV SKATTEINTÄKTER, GENERELLA STATS BIDRAG & UTJÄMNING	2021	2020
Verksamhetens intäkter och kostnader (netto)	97,5%	93,8%
Avskrivningar	2,4%	2,7%
Nettokostnadsandel före finansnetto	99,9%	96,6%
Finansnetto	0,2%	0,1%
Nettokostnadsandel exkl. jämförelsestörande poster	99,4%	98,4%
Jämförelsestörande engångsposter (netto)	0,5%	2,0%
Nettokostnadsandel efter finansnetto	99,7%	96,5%

Den generellt sett ökade nettokostnadsandelen innebär att kommunen under året nyttjat skatteintäkter, generella statsbidrag & utjämning till en högre grad för att finansiera

bland annat verksamheten jämfört mot föregående år. Det förklaras i sin väsentlighet av att kommunen inte är lika kompenserade för covid-19 jämfört mot föregående år. Effekten

som nu framgår är att kommunens ekonomi återvänt till det normalläge som rådde innan pandemin sett ur ett nettoperspektiv.

Likviditet

LIKVIDITET	2021	2020
Kassalikviditet, %	86,6%	81,9%
Rörelsekapital, mnkr	-36,8	-52,7
Anläggningsskapital, mnkr	422,8	437,9

Under de senaste åren har kommunens kassalikviditet förbättrats kraftigt och har under räkenskapsåret fortsatt förbättrats om än i något lägre takt. Framförallt har kommunen mindre kortfristiga skulder jämfört mot föregående år. Kassalikviditeten kan

idag anses vara i ett önskvärt läge då det ofta är suboptimalt att ligga vid ett teoretiskt perfekt värde om 100%.

Den något negativa utvecklingen av anläggningsskapitalet innebär att det finns en lägre grad av anläggningstillgångar sett till kommunkoncer-

nens långfristiga skulder vilket är att betrakta som negativt. Vidare är rörelsekapitalet kraftigt förbättrat vilket innebär att kassaflödet är bättre och att kommunens leverantörer till en mindre grad finansierar den löpande verksamheten.

Soliditet

SOLIDITET	2021	2020
Soliditet %	34,2%	34,4%
Soliditet inkl. samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt %	-19,0%	-20,8%

Den långsiktiga betalningsförmågan har försämrats något jämfört mot föregående år. Inkluderat samtliga pensionsförpliktelser inklusive löneskatt visar soliditetsutvecklingen en

mer positiv utveckling om 1,8% vilket i synnerhet förklaras av att ansvarsförbindelsen avseende pensioner minskar i en högre takt. Soliditetsmättet är alltså negativt vilket innebär att

kommunen med egna medel inte kan täcka sin totala pensionsförpliktelse som den är känd idag.

Borgensåtagande & låneskuld

BORGENSÅTAGANDE (mnkr)	2021	2020
Borgen	1404,6	1421,2
Varav kommunala företag	1383,9	1399,8
Varav övriga	20,7	21,4
Låneskuld	209	210

Nettoutvecklingen av kommunens borgensåtagande är lägre jämfört mot föregående år, alltså är det i linje med 2019. Kommunen har under börjat amortera sin egen låneskuld.

Utfall i förhållande till budget

TOTAL BUDGETAVVIKELSE (mnkr)	2021
Avvikelse, årets resultat	-12,7

Budgetavvikelsen för året är negativ vilket finner sin förklaring i att framförallt verksamhetens kostnader var

högre än budgeterat. Samtidigt som skatteintäkter och generella statsbidrag var betydligt högre än budgeterat.

I övriga delar framkom ingen väsentlig budgetavvikelse.

Balanskravsresultat

Kommunen har sedan 2020 inget negativt ackumulerat balanskravsresultat att återställa.

BALANSKRAVSRESULTAT (mnkr)	2021	2020
= Årets resultat enligt resultaträkningen	4,8	61,4
- Samtliga realisationsvinster	-2,1	-0,3
· Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0
· Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0
+/- Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0
-/+ Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0
= Årets resultat efter balanskravsjusteringar	2,7	61,1
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0	0
· Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0	0
= Balanskravsresultat	2,7	61,1

Väsentliga personalförhållanden

HÄRNÖSANDS KOMMUN

Nytt löne- och personalsystem

Under hösten har implementering av ett nytt löne- och personalsystem påbörjats. Dock är utdata, med bland annat sjukstatistik, inte färdigställd vid tiden för upprättande av årsredovisningen. Följden av detta är att sjukfrånvarostatistik hämtas ur det tidigare lönesystemet och därmed enbart kan presenteras för perioden januari-september. Syftet med bytet av system är att bibehålla en effektiv lönehantering tillsammans med självservice samt vidareutveckla processerna med digitalisering, automatisering och nå lägre grad av manuell hantering. Målsättningen är ett optimalt resursutnyttjande utifrån arbetstid och tekniklösningar, rätt lön i rätt tid samt rätt statistik och utdata som är tillgänglig för respektive roll i den utsträckning som arbetet/funktionen kräver.

Personalpolitisk policy

En revidering av den personalpolitiska policyn har genomförts under året. Resultatet är ett förslag till en ny personalpolitisk policy med målsättningen att tydliggöra ansvar och uppföljning, arbetsgivarens erbjudande samt förväntningar på medarbetare i kommunen, policyn väntas antas under inledningen av 2022 (Policyn har vid tiden för avlämnandet av årsredovisningen antagits av Kommunfullmäktige).

Samverkansavtal

Under året har ett aktivt arbete bedrivits för att teckna ett samverkansavtal med de fackliga organisationerna. Syftet med avtalet är en väl fungerande samverkan på alla nivåer som bidrar till att göra verksamheten bättre rustad att möta framtidens utmaningar och medborgarnas behov av service. Målet är att ge förutsättningar för verksamhetsutveckling och en god arbetsmiljö, där inflytande, delaktighet och utveckling är en rättighet för alla medarbetare. Vid årets slut återstod ännu lite arbete för att ett samverkansavtal skulle kunna tecknas.

Systematiskt arbetsmiljöarbete och kompetenshöjande insatser

Ett långsiktigt arbete inom det systematiska arbetsmiljöarbetet har påbörjats vilket väntas leda till en förflyttning i arbetet från reaktivt till proaktivt. Kompetenshöjande insatser för chefer samt upphandling av systemstöd för rehabiliteringsinsatser väntas skapa förutsättningar för riskminimering, fokus på friskfaktorer och tidiga insatser samt en förbättrad Lagefterlevnad. Arbetet som är långsiktigt förväntas gynna en god arbetsmiljö samt ge effekter i form av lägre sjukfrånvaro.

Heltidsorganisation

Under 2021 har ett stort fokus legat på omställningen från en deltidso-

rganisation till en heltidsorganisation. När fler medarbetare i välfärden arbetar heltid, minskar rekryteringsbehoven samtidigt som jobben blir attraktivare och jämställdheten ökar. Arbetet med att införa heltidsorganisation är långsiktigt och kräver uthållighet, från både chefer och medarbetare. För att öka heltidsarbetet krävs en förändring av hur verksamheterna organiseras och bemannas.

Rekrytering och bemanning

Under året har ett stort antal medarbetare rekryterats i syfte att stärka organisationens förmåga att fortsätta leverera välfärd under en pandemi som gör tillvaron oförutsägbar. Tillgänglig statistik indikerar att personalomsättningen under året kan ha varit något lägre än föregående år.

I kommunens organisation kan en ökning av antalet årsarbetare ses i jämförelse med föregående år. Förklaringsfaktorer till ökningen är dels en utökning av arbetslivsförvaltningens verksamheter, dels socialförvaltningens val att periodvis anställa vikarier som månadsavlönade istället för timavlönade med syfte att säkra bemanningen under pandemin. Ökningen av antalet tillsvidareanställda kan delvis förklaras av att tidsbegränsade anställningar konverterats till tillsvidareanställningar samt att den statliga satsningen "Äldreomsorgslyftet" har resulterat i

fler tillsvidareanställda undersköterskor. Organisatoriska förändringar där ansvaret för verksamheter flyttats mellan förvaltningar är även det en förklaringsfaktor vid jämförelser mellan åren gällande antalet anställda i enskilda förvaltningar.

Sjukfrånvaro

Kommunens sjukfrånvaro för året redovisas för perioden januari-september oavsett år, om inte annat särskilt anges med syfte att möjliggöra jämförelser mellan åren. Detta innebär att analysen och resonemanget kopplat till statistiken till viss del är hypotetisk och därmed inte kan ses som representativ för 2021 som helhet utan snarare utgör en indikation eller tendens. Det bör även noteras att pandemin och dess effekter varit föränderlig i vågor varför det kan finnas relativt stora variationer mellan månaderna under året. Mot bakgrund av att både 2020 och 2021 i relativt stor utsträckning har påverkats av pandemin presenteras även uppgifter för 2019 som en jämförelse.

Kommunens totala sjukfrånvaro uppgår till 5,9 procent, vilket är en minskning med ca 1,7 procentenheter i jämförelse med 2020, och en ökning med ca 0,5 procentenheter i jämförelse med 2019.

Andelen sjukfrånvaro under 60 dagar eller mer uppgår till 56 procent vilket är en ökning med 8,3 procentenheter i jämförelse med 2020. För 2019 var andelen 37 procent. Dock är det totala antalet sjukfrånvarodagar i intervallet "60 dagar eller mer" 15 procent lägre 2021 än förra året.

Avseende sjukfrånvaro per grupp; kvinnor, män samt åldersgrupperna, <29, 30-49 och >50 har generellt sett

samtliga grupper en lägre sjukfrånvaro i år i jämförelse med jan-dec 2020. Minskningen för grupperna varierar mellan 1,4 och 2,8 procentenheter. I jämförelse mellan årets sjukfrånvaro och jan-dec 2019 har samtliga grupper en sjukfrånvaro på samma nivå.

Baserat på tillgänglig statistik indikerar sjukfrånvaron sammantaget en minskning i jämförelse med föregående år.

HÄRNÖSANDS ENERGI & MILJÖ AB

Arbetsmiljö och Hälsa

Under första halvåret 2021 fortsatte det Chefs-och medarbetarskapsprogram som påbörjades föregående år. Inom ramen för programmet arbetar företaget med kulturfrågor samt arbetet för att nå företagets mål.

Med anledning av pågående pandemi har inga ytterligare utbildningssatningar genomförts utöver basala utbildningar för att upprätthålla verksamhetens krav och behov.

Företaget erbjuder platsberoende arbete, där huvudsyftet är att stärka verksamheten - ökad relevans, proffsighet och god lönsamhet. Verksamheten ska sträva efter att kunna erbjuda möjlighet för platsberoende arbete 2-3 ggr/v, eller enligt överenskommelse. Genom att erbjuda en modern arbetsplats kan livspussel-frågor lösas vilket i sig skapar lojalitet och engagemang i arbetet. Under året har verksamheten förhållit sig till Folkhälsomyndighetens rekommendationer med anledning av covid-19. Det platsberoende arbetet har i detta varit en viktig aspekt i framdriften av verksamheten samt för att kunna säkerställa ett smittsäkert arbete.

Sjukfrånvaro

Männen har generellt högre sjukfrånvaro i jämförelse med kvinnorna. En av orsakerna är att män i större utsträckning innehar roller som kräver arbete på plats utan möjlighet att arbeta hemifrån.

Pensionsavgångar och rekrytering

Med syfte att i ett tidigt skede planera för framtida kompetensbehov genomför bolaget som rutin pensionsamtal när medarbetare fyllt 65 år, eller har aviserat att det finns planer på pension.

AB HÄRNÖSANDSHUS

Året som gått

Pandemin har i hög grad fortsatt att påverka företagets medarbetare även under 2021. Distansarbete och digitala möten har fortsatt varit en del av vardagen under det första halvåret. Det stora flertalet av företagets medarbetare har dock inte kunnat utföra sitt arbete på distans utan har med stor aktsamhet och på ett smittsäkert sätt varit ute i bostadsområden och skött om fastigheter och kundernas lägenheter.

De utbildningar och den kompetensutveckling som skett har i huvudsak varit individanpassade och genomförts digitalt och på distans. En gemensam utbildning om brandskydd i flerfamiljshus har genomförts för all områdespersonal.

Sjukfrånvaro och förebyggande åtgärder

Under 2021 har den totala sjukfrånvaron ökat något och uppgår till 4,1 procent (3,0 % 2020). När den totala sjukfrånvaron reduceras med långtidssjukskrivningar visas en minskad

sjukfrånvaro mellan 2020 och 2021. Korttidssjukfrånvaron uppgår till 2,6 % vilket är en minskning i jämförelse med föregående år.

Samtidigt som den totala sjukfrånvaron ökat är andelen långtidsfriska kvar på samma nivå som föregående år. Antalet medarbetare som inte haft någon sjukdag under året uppgår till närmare 40 %.

Det förebyggande arbetsmiljöarbetets främsta syfte är att minska sjukfrånvaron och minska risken för olyckor. Utöver skyddsronder och andra förebyggande åtgärder uppmuntras de anställda att motionera.

För att stimulera till friskvård har samtliga medarbetare möjlighet till friskvårdsbidrag. Genom företagets förmånportal finns möjlighet för medarbetarna att köpa träningskort eller liknande hos ett stort antal leverantörer. Personalen har också möjlighet att få massage i förebyggande syfte vilket utnyttjas av ett stort antal medarbetare.

Framtida rekrytering

Den generationsväxling som pågått under ett antal år är nu genomförd. Under året har ytterligare två medarbetare lämnat Härnösandshus med pension och ersättningsrekryteringar har genomförts. Medelåldern bland medarbetarna i Härnösandshus har på tre år minskat från 50 år till 47 år. Under de kommande fem åren beräknas tre personer lämna företaget med ålderspension.

TECHNICHUS

Under året har en personalundersökning genomförts avseende den organisatoriska och sociala arbetsmiljön. Resultatet från undersökning-

en visade att Technichus personal generellt trivs mycket bra i sitt arbete. Under arbetsplatsträffar diskuteras hälsofrämjande insatser såsom friskvårdsbidrag samt möjlighet till friskvårdstimme.

Under 2021 har företaget bedrivit ett stort internt arbete med kollegialt lärande inom entreprenörskap samt inom utställningsproduktion.

Företaget erbjuder löpande kompetensutveckling för personal (såväl informell som formell sådan). Månatliga arbetsplatsträffar genomförs där arbetsmiljön utgör en stående punkt. En kontinuerlig dialog avseende arbetsmiljö och utvecklingsbehov förs genom två årligen återkommande medarbetarsamtal.

Under 2020 och 2021 har sjukfrånvaron ökat något i jämförelse med tidigare år, ökningen bedöms till stor del bero på covid-19 med tillhörande restriktioner.

Under de kommande fem åren beräknas tre personer lämna företaget med ålderspension. Dessa pensionsavgångar bedöms kunna hanteras genom dialog mellan medarbetare och arbetsgivare.

RÄDDNINGSTJÄNSTEN HÖGA KUSTEN – ÅDALEN (HKÅ)

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron har ökat ytterligare i jämförelse med tidigare år, mycket beroende på de nationella rekommendationer som kommit till följd av covid-19 med uppmaning att stanna hemma vid minsta symtom på sjukdom. Långtidssjukskrivningarna i förhållande till den totala sjukfrånvaron har ökat i jämförelse med föregående år.

Friskvård

Möjligheten till friskvård inom organisationen är god, samtliga brandmän i heltidsorganisationen erbjuds tid för träning under varje arbetspass (om tid finns) för att upprätthålla sin fysiska status. Övrig dagtidspersonal erbjuds en friskvårdstimme i veckan. Förbundet bekostar även simning en gång per vecka för all personal inom heltidsorganisationen. Anställda i beredskapsorganisationen får årligen en friskvårdspeng och all personal genomför varje år en hälsoundersökning. För personal i utryckningstjänst innebär det att varje år förnya sitt tjänstbarhetsintyg.

Rekrytering och framtida personalutveckling

Rekrytering är fortsatt en utmaning inom förbundet. Det finns ett ständigt behov av ny RiB-personal (Räddningspersonal i beredskap) och rekrytering behöver även göras inom dagtidsorganisationen. En ökad rörlighet inom branschen gör att förbundet än mer behöver jobba med frågor såsom arbetsvillkor, jämställdhet, hållbarhet och individuell utveckling för att locka och bibehålla personal.

Under året har nio heltidsbrandmän, en brandingenjör samt en brandspektör rekryterats. Under 2021 avslutade en brandman och tre styrkeledare på egen begäran sina tjänster.

Inom de kommande åren planeras ett antal pensionsavgångar vilka bedöms kunna hanteras genom att i tid ha en god dialog mellan medarbetare och arbetsgivare, den stora utmaningen bedöms vara att behålla befintlig personal.

ANTAL ÅRSARBETARE OCH TILLSVIDAREANSTÄLLDA	Antal årsarbetare, månadsavlönade 2021	Antal årsarbetare, månadsavlönade 2020	Antal tillsvidareanställda 2021	Antal tillsvidareanställda 2020
Kommunstyrelseförvaltningen	154	220	140	201
Arbetslivsförvaltningen	296	241	88	75
Samhällsförvaltningen	132	72	129	70
Skolförvaltningen	866	860	729	717
Socialförvaltningen	882	821	800	751
Kommunen totalt	2 329	2 214	1 886	1 814
AB Härnösandshus	31,5	31,0	32	31
Härnösands Energi och Miljö AB	135,3	136,3	132	135
Räddningstjänsten i Höga kusten-Ådalen	69,0	66,5	69	67
Invest i Härnösands AB (Technicus i Mittsverige AB)	12,8	12,8	14	14
Koncernen total	2 577,9	2 460,6	2 133	2 061

SJUKFRÅNVARO I PROCENT AV ORDINARIE ARBETSTID	Total sjukfrånvaro i procent av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid	Andel sjukfrånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer i % av total sjukfrånvaro	Sjukfrånvaron för kvinnor	Sjukfrånvaron för män	Sjukfrånvaron i åldrarna 29 år eller yngre	Sjukfrånvaron i åldrarna 30-49	50 år eller äldre
Härnösands kommun**	5,9%	56,0%	6,3%	5,0%	4,6%	5,4%	6,7%
AB Härnösandshus	4,1%	35,4%	1,6%	5,3%	*	2,3%	5,4%
Härnösands Energi och Miljö AB	4,6%	56,0%	2,6%	5,2%	*	3,8%	6,8%
Räddningstjänsten i Höga kusten-Ådalen	4,9%	55,7%	*	4,6%	0,9%	2,7%	9,8%
Invest i Härnösands AB (Technicus i Mittsverige AB)	4,9%	27,2%	*	*	*	*	*

*) För litet antal personer för att utfall ska kunna redovisas. Sådan uppgift ska inte lämnas när antalet anställda i gruppen är högst tio (10) eller om uppgiften kan hänföras till en enskild individ.

***) Januari-September

TOTAL SJUKFRÅNVARO I PROCENT AV DE ANSTÄLLDAS ORDINARIE ARBETSTID	2021	2020
Kommunstyrelseförvaltningen**	3,4%	4,3%
Arbetslivsförvaltningen**	3,4%	6,0%
Samhällsförvaltningen**	4,9%	3,7%
Skolförvaltningen**	6,1%	7,6%
Socialförvaltningen**	7,5%	9,3%
Kommunen totalt**	5,9%	7,6%
AB Härnösandshus	4,1%	3,0%
Härnösands Energi och Miljö AB	4,6%	4,7%
Räddningstjänsten i Höga kusten-Ådalen	4,9%	4,0%
Invest i Härnösands AB (Technichus i Mittsverige AB)	4,9%	5,7%

**) Januari-September

Förväntad utveckling

VÄRLDSEKONOMIN präglades på ett betydande vis fortsatt av covid-19. I synnerhet steg inflationen globalt efter att Federal Reserve tryckte amerikanska dollar i rekordtakt vilket gjorde att priserna har skjutit i höjden och sedermera orsakade ett börsrally. Den befarade ökningen av protektionismen mellan världens länder uteblev och påverkade inte handeln i en större skala när världen åter öppnade upp efter pandemin.

ISTÄLLET HAR VÄRLDENS FOKUS RIKTATS MOT KRIGET I UKRAINA. Ryssland med deras betydande energitillförsel till Europa har och fortsätter att sanktioneras hårt. Samtidigt som oron för ett allt större och omfattande krig ska ta vid. Sverige är alltså ett exportberoendeland där exporten utgör dragloket för svensk ekonomi. Därtill utgörs Sveriges export i hög grad av insatsvaror som är särskilt känsliga för konjunktursvängningar. Sett till dessa förutsättningar är läget för nationen känsligt även om kriget stannar inom Ukrainas gränser. Volatilitet i Sveriges ekonomi är dock relativt låg jämfört mot länder med mer fria marknader vilket gör svängningarna mindre omfattande, om än betydande beroende på krigets utveckling.

DEN DEMOGRAFISKA UTVECKLINGEN är en av de enskilt största utmaningarna som kommunen behöver lägga kraft på att parera. Andelen äldre (65+) har ökat under lång tid och fortsätter att öka markant under de kommande åren, samtidigt som gruppen invånare i arbetsför ålder minskar med

motsvarande antal. Utöver arbetet med att stimulera inflyttning behöver insatser förstärkas inom exempelvis utbildning och arbetsmarknad för att möta de behov av kompetensförsörjning som finns. Samverkan mellan kommuner i regionen kommer fortsatt att vara en viktig fråga.

DIGITALISERINGEN I OFFENTLIG SEKTOR genomgår en transformation från att ha handlat om teknisk infrastruktur och effektiviseringar till att bli synonymt med innovation och verksamhetsutveckling. Utvecklingen påverkar inte bara organisationen internt, alla delar i samhället omfattas; exempelvis var invånare väljer att bo, studera, arbeta och umgås, och den påverkar även själva premisserna för hur välfärden levereras. Digitaliseringens framsteg tar exponentiella kliv, därför måste kommunen lägga sig vinn om att säkra den digitala mognaden. Det kommer att kräva investeringar, utbildning och beredskap hos medarbetare att förändra arbetet. Det handlar bland annat om att besvara och möta upp frågorna om vilka åtgärder som skapar störst nytta för verksamhet och medborgare, var det är viktigast att avlasta personal för att ge utrymme för personlig service och hur effektivisering kan ske utan att värdet av de mellanmänniska mötena försvinner.

HÅLLBARHETSPERSPEKTIVEN behöver ges än större utrymme i all planering och hänger ihop med de utmaningar som ovan nämnts. Klimatförändringarna och vad den enskilda kommu-

nen kan göra för att bromsa dem är ett av de perspektiv som måste genomsyra all planering, liksom de sociala hållbarhetsaspekterna. Samverkan och flexibilitet är två av nycklarna för fortsatt framdrift. Att samla företag och offentliga aktörer i samarbeten som fokuserar på innovation är en viktig uppgift, liksom att stödja och tillvarata drivkraft och engagemang hos kommuninvånare och medarbetare. För att säkra den ekonomiska hållbarheten behöver kommunen fortsatt verka för kostnadseffektiviseringar, bland annat inom styrning och ledning och digitalisering. Samtidigt måste ambitionen inom utvecklingsarbetet höjas för att inhämta den utvecklingsskuld som upparbetats som en konsekvens av pandemin.

HEMAB:S (HÄRNÖSANDS ENERGI OCH MILJÖ AB) AFFÄRSPLAN som upprättats för att möta förväntningar i ägardirektiv och förändringar i omvärlden har implementerats och kommande år kan synergier och effektiviseringar tillvaratas i organisationen. Efter den organisationsförändring som genomförts under 2021 kommer många rekryteringar att krävas vilket skapar goda förutsättningar att möta framtidens utmaningar och behov. Arbetet med förstärkt digital utveckling och informationssäkerhet kommer att fortgå. Kompensatoriska åtgärder kommer att genomföras för de beklagliga utsläpp som skett under 2021 och särskilda medel har avsatts för ändamålet. I dialog med Länsstyrelsen undersöks hur medlen bäst kommer till sin rätt. Riktlinjer har

utarbetats för platsberoende arbete för att möta efterfrågan på arbetsmarknaden och gynna effektiviteten i verksamheten.

FÖR AB HÄRNÖSANDSHUS VÄNTAR TVÅ STÖRRE INVESTERINGAR och byggnationer i form av ett nytt gruppboende på Saltvik och en ny idrottshall på fastlandet. Investeringarna beslutades av kommunfullmäktige under hösten 2021. Vidare kommer upphandling av nytt gruppboende att genomföras.

VARUMÄRKET FÖR TECHNICHUS i Mitt Sverige AB kommer att vidareutvecklas för att i än högre utsträckning synliggöra verksamhetens bredd. Till sammans med 2047 Sciencecenter har Technichus utvecklat projektet

Future mines som pågår till och med december 2023. Finansiering har erhållits genomförande av entreprenörsprogram i samtliga kommuner i Västernorrland fram till och med sommaren 2023. Genom samverkan med Härnösands gymnasium kommer elever med matematiksvårigheter att erbjudas stöd genom projektet Intelligo. Projektet kommer beforskas genom samverkansavtalet mellan Härnösands kommun och Mittuniversitetet.

DEN SAMVERKAN MELLAN RÄDDNINGSTJÄNSTERNA I LÄNET som inletts kommer att vidareutvecklas genom att räddningstjänsterna i Jämtland samt 10 räddningstjänster i Västerbottens/

Norrbottens inland inkluderas i arbetet. Förbundet får genom denna samverkan en förbättrad kvalitet och ökad uthållighet inom ledningsorganisationen. Rekrytering kommer fortsatt vara en utmaning inom Räddningstjänsten Höga Kusten - Ådalen. Det finns ett ständigt behov av ny RiB-personal (Räddningspersonal i beredskap) och rekrytering behöver även göras inom dagtidsorganisationen. En ökad rörlighet inom branschen gör att förbundet än mer måste jobba med frågor såsom arbetsvillkor, jämställdhet, hållbarhet och individuell utveckling för att locka och bibehålla personal.

02

Finansiella rapporter

RESULTATRÄKNING

-

BALANSRÄKNING

KASSAFLÖDESANALYS

-

Resultaträkning

(MNKR)		Kommun 2021	Kommun 2020	Koncern 2021	Koncern 2020
Verksamhetens intäkter	Not 3	359,2	411,4	939,4	925,8
Verksamhetens kostnader	Not 4	-2127,6	-2039,2	-2534,2	-2390,1
Avskrivningar	Not 5	-42,9	-48,7	-159,4	-149,1
Verksamhetens nettokostnad		-1811,3	-1676,5	-1754,2	-1613,4
Skatteintäkter	Not 6	1218,6	1175,3	1218,6	1175,3
Generella statsbidrag och utjämning	Not 7	594,5	560,5	594,5	560,5
Verksamhetens resultat		1,8	59,3	58,9	122,4
Finansiella intäkter	Not 8	6,3	6,9	1,2	2,3
Finansiella kostnader	Not 9	-3,3	-4,9	-14,1	-14,2
Resultat efter finansiella poster		4,8	61,4	46,0	110,5
Extraordinära poster	Not 10	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat		4,8	61,4	46,0	110,5

Balansräkning

(MNKR)		Kommun 2021	Kommun 2020	Koncern 2021	Koncern 2020
TILLGÅNGAR					
<i>Anläggningstillgångar</i>					
Immateriella anläggningstillgångar	Not 11	2,2	0,0	2,2	0,0
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	Not 12	582,7	582,5	2577,1	2527,4
Maskiner och inventarier	Not 13	50,8	51,1	183,1	165,9
Övriga materiella anläggningstillgångar	Not 14	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansiella anläggningstillgångar	Not 15	194,7	195,2	37,0	35,7
Summa anläggningstillgångar		830,4	828,8	2799,4	2729
<i>Bidrag till infrastruktur</i>		0,0	0,0	0,0	0,0
<i>Omsättningstillgångar</i>					
Förråd m.m.	Not 16	7,9	9,8	15,1	17,9
Fordringar	Not 17	179,8	169,1	252,8	231,8
Kortfristiga placeringar		0,0	0,0	0,0	0,0
Kassa och bank	Not 18	109,1	112,8	156,5	173,1
Summa omsättningstillgångar		296,8	291,7	424,4	422,8
Summa tillgångar		1127,2	1120,4	3223,8	3151,7
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
<i>Eget kapital</i>					
Periodens resultat	Not 19	4,8	61,4	46,0	110,5
Resultatjämningsreserv		0,0	0,0	0,0	0,0
Övrigt eget kapital		381,1	323,6	822,7	716,3
Summa eget kapital		385,9	385,0	868,7	826,8
<i>Avsättningar</i>					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	Not 20	167,8	150,3	177,4	160,3
Andra avsättningar	Not 21	0,2	0,0	136,8	125,4
Summa avsättningar		168,0	150,3	314,2	285,7
<i>Skulder</i>					
Långfristiga skulder	Not 22	239,6	240,6	1368,9	1385,5
Kortfristiga skulder	Not 23	333,6	344,4	672,0	653,7
Summa skulder		573,2	585	2040,9	2039,2
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		1127,2	1120,4	3223,8	3151,7
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER					
Panter och därmed jämförliga säkerheter	Not 24	1404,6	1421,2	20,7	21,4
<i>Ansvarsförbindelser</i>					
Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	Not 25	600,3	618	600,3	618
Övriga ansvarsförbindelser	Not 26	8,5	2,1	8,7	2,3
Summa panter och ansvarsförbindelser		2013,4	2041,3	629,7	641,7

Kassaflödesanalys

(MNKR)		Kommun 2021	Kommun 2020	Koncern 2021	Koncern 2020
DEN LÖPANDE KASSAFLÖDESANALYSEN					
Årets resultat		4,8	61,4	46,0	110,5
Justering för ej likviditetspåverkande poster	Not 28	65,3	61,3	227,1	65,6
Övriga likviditetspåverkande poster	Not 29	-8,1	-7,1	-15,8	-16,9
Poster som redovisas i annan sektion	Not 30	0,0	0,3	0,0	-23,1
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		62,0	115,9	257,3	136,1
Ökning/minskning av periodiserade anslutningsavgifter		0,0	0,0	0,0	0,0
Ökning/minskning av kortfristiga fordringar		-10,7	-18,1	-21,0	-5,7
Ökning/minskning av förråd och varulager		1,9	0,1	2,8	3,8
Ökning/minskning av kortfristiga skulder		-10,8	-3,1	-18,3	61,3
Kassaflöde från den löpande verksamheten		42,4	94,8	220,8	195,5
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i immateriella anläggningstillgångar		-2,2	0,0	0,0	0,0
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar		0,0	0,0	0,0	0,0
Investering i materiella anläggningstillgångar		-45,0	-62,8	-227,1	-225,4
Försäljning/utrangering av materiella anläggningstillgångar		0,0	7,4	0,2	54,0
Erhållna investeringsbidrag		1,6	3,1	1,6	3,1
Investering i kommunkoncernföretag		0,0	0,0	-4,2	0,0
Försäljning av kommunkoncernföretag		0,0	0,0	2,6	0,0
Förvärv av finansiella tillgångar		0,0	-3,2	-0,5	-3,4
Avyttring av finansiella tillgångar		0,0	4,1	0,7	4,2
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-45,6	-51,4	-226,7	-167,5
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagna lån		50,0	50,0	357,9	375,7
Amortering av skulder för finansiell leasing		0,0	0,0	0,0	0,0
Amortering av långfristiga skulder		-50,5	-50,0	-368,6	-335,8
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-0,5	0,0	-10,7	39,9
Årets kassaflöde		-3,7	43,4	-16,6	67,9
Likvida medel vid årets början		112,8	69,4	173,1	105,2
Likvida medel vid årets slut		109,1	112,8	156,5	173,1

03

Noter

NOT 1 Redovisningsprinciper

Lagstiftning och normgivning

Härnösands kommun har i enlighet med lagen för kommunal bokföring LKBR (2018:597) och Rådet för kommunal redovisning (RKR) upprättat årsredovisningen om inget annat anges.

Värdering

Härnösands kommun tillämpar försiktighetsprincipen vilket innebär att värdering i räkenskaperna ska göras med rimlig försiktighet. Förfaller en osäkerhet vid en värdering ska kommunen välja en lägre värdering av tillgångar och en högre värdering av skulder.

Anläggningstillgångar

Vid en klassificering och upptagning som anläggningstillgång tillämpar kommunen från och med räkenskapsår 2019 RKR R4. Det innebär att tillgångarna måste vara avsedda för stadigvarande bruk eller innehav, bedömas ha en nyttjandeperiod om minst tre år samt överstiga värdet om ett helt prisbasbelopp. Anläggningstillgångar upptas till anskaffningsvärde i balansräkningen efter avdrag för planenliga avskrivningar. Undantaget för planenliga avskrivningar är mark, konst och pågående arbeten. Investeringsbidrag, gatukostnadsersättningar och anslutningsavgifter tas från och med 2010 upp som en långfristig skuld och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod.

Avskrivningstider har fram till 2009 baserats på SKR:s förslag, sedan 2010 skrivs kommunens anläggningstillgångar av efter nyttjandeperioden.

Det har inte genomförts någon anpassning av avskrivningstiderna mellan företagen i de sammanställda räkenskaperna. Avskrivningarna påbörjas den dag anläggningstillgången tas i bruk. Bedömning av nyttjandeperiod sker i samråd av personal med teknisk kompetens inom aktuellt område tillsammans med ekonomiavdelningen. Komponentavskrivningar görs på nya investeringar som har ett värde över 1 mnkr.

Fram till och med 2009 tillämpas huvudsakligen följande ekonomiska livslängder:

- Fastigheter och anläggningar 20, 33 och 50 år
- Maskiner och inventarier 5-10 år
- Energidistributionsanläggningar 25 år
- VA-anläggningar 10, 20 och 33 år
- Från och med 2010 tillämpas huvudsakligen följande nyttjandetider för investeringar som är gjorda 2010 och senare:
- Fritidsanläggningar 10-60 år
- Fastigheter och anläggningar 10-60 år
- Parker 15-25 år
- Gatu- och belysningsanläggning 25-60 år
- Maskiner och inventarier 3-10 år
- Avsättningar och ansvarsförbindelser

En avsättning redovisas i balansräkningen i fallet att det föreligger en legal förpliktelse som är säker eller sannolik till sin förekomst men oviss till belopp eller infriandet av tidpunkt. Ansvarsförbindelser redovisas i det fall då en förpliktelse som härrör

från inträffade händelser har en mer osäker natur och inte uppfyller kraven för skuld eller avsättning.

Finansiella tillgångar och skulder

En finansiell tillgång och en finansiell skuld redovisas i balansräkningen när kommunen blir part i det finansiella instrumentets avtalsmässiga villkor. Tillgångarna klassificeras som antingen anläggningstillgångar eller omsättningstillgångar beroende på syftet med innehavet. Ska tillgången brukas och innehas stadigvarande klassificeras den som en anläggningstillgång varav det omvända genererar en omsättningstillgång. De finansiella skulderna klassificeras som antingen en långfristig eller kortfristig skuld varav allt klassificeras som långfristigt utom i det fall den finansiella skulden förfaller till betalning inom tolv månader räknat från balansdagen eller förväntas bli betald inom det normala förloppet av kommunens verksamhetscykel.

Leasing

Från och med 2004 har all leasing redovisats i en tilläggsupplysning, från och med 2019 redovisas den i en not och ingår inte längre i ansvarsförbindelsen. Alla leasingavtal i kommunen har klassificerats som operationell leasing. I takt med att normering utvecklats och kompletterats kommer kommunen att ompröva sin tolkning av RKR R5.

Extraordinära poster

Vid klassificering av extraordinära poster följer kommunen lagkrav och rekommendationer enligt 5 kap. 5

§ LKBR samt RKR R11. Poster måste uppgå till ett väsentligt belopp, den ekonomiska händelsen får inte förväntas inträffa regelbundet samt att den måste sakna ett samband med kommunens normala verksamhet.

Jämförelsestörande poster

För att klassificera en ekonomisk händelse som en jämförelsestörande post följer kommunen RKR R11. Ramverket som ger upphov till en bedömning är att den ekonomiska händelsen inte är extraordinär men är viktig att uppmärksamma. Kommunen tillämpar en eventuell prövning i de fall då beloppet i all väsentlighet framgår som jämförelsestörande mellan åren.

Intäkter

Intäkter som är hänförliga till räkenskapsåret bokförs oavsett tidpunkten för betalningen. SKR:s senaste prognos på skatteavräkningen ligger till grund för beräkning och periodisering av årets skatteintäkt i enighet med RKR R2. Förutbetalda intäkter och övriga intäkter på balansräkningens skuldsida avses att periodiseras på nästkommande år om inget annat framgår av bokslutsbilaga. Investeringsbidrag intäktsförs enligt redovisningsprincipen för anläggningstillgångar. Kommunen tillämpar en strikt tolkning gällande hanteringen av de generella statsbidragen.

Sammanställda räkenskaper

I enighet med RKR R16 omfattar de sammanställda räkenskaperna kommunen, företag och kommunalförbund där kommunen har ett väsentligt inflytande och där företaget eller förbundet har en väsentlig betydelse för kommunen. Proportionell konsolidering tillämpas. Undantaget

är alla organisationer som inte nämns i tilläggsupplysningarna. Av flera skäl har kommunen valt att tillsvidare undanta Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse från de sammanställda räkenskaperna då det råder en oenighet i om och hur en pensionsstiftelse eventuellt ska konsolideras för att ge en rättvisande bild. Kommunen kommer ompröva sin hållning efter att RKR gjort sitt ställningstagande under 2022.

Nedskrivningar

Om det vid balansdagen framgår att en materiell anläggningstillgångs verkliga värde är lägre än vad som följer av LKBR (1-3§§) ska tillgångens skrivs ned om värdeminskningen anses vara bestående enligt RKR R6 vilken är applicerbar på kommunal verksamhet som regleras av självkostnadsprincipen. I det fall de materiella anläggningstillgångarna används i verksamhetsgrenar som inte omfattas av självkostnadsprincipen med laga stöd tillämpas 27 kap. Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR2012:1) om årsredovisning och koncernredovisning (K3). Eventuella nedskrivningar för finansiella anläggningstillgångar hanteras enligt RKR R7.

Pensionskostnader och pensionskund

Kommunen följer RKR 10 sedan 2019 och beräkningarna för pensionskulden bygger på den modell som anvisas i senaste RIPS.

Internredovisningsprinciper

Intäkter och kostnaderna i driftredovisningen speglar varje nämnds individuella ekonomiska relation till omvärlden. Därav saknas skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning,

finansiella intäkter och kostnader. Fin int/kost finns i viss mån i driften (räntekostnader) men elimineras bort på justeringsrad på samma sätt som avskrivningarna samt extraordinära kostnader i driftsredovisningen jämfört mot resultaträkningen. Omvänt förhållande gäller interndebiteringar som enbart upptas i driftsredovisningen men ej är föremål för kommunens resultaträkning.

Investeringsredovisningen utgörs av kommunexterna utgifter och i vissa fall löneutgift inkluderat sociala avgifter och andra direkt anställningsrelaterade utgifter.

NOT 2 Uppskattningar & bedömningar

Jämförelsestörande poster

Kommunkoncernen har under räkenskapsår 2020 samt 2021 tagit upp flertalet jämförelsestörande poster i not, alla utgör ett väsentligt belopp och försvårar jämförelse mellan åren. Samtliga poster är relaterade till covid-19. Eventuell prisökning på marknaden har inte tagits med eftersom den med säkerhet inte går att fastställa och relatera till covid-19 då marknadspriser ligger utom kommunens kontroll.

NOT 3 Verksamhetens intäkter

(MNKR)	Kommun 2021	Kommun 2020	Koncern 2021	Koncern 2020
Försäljningsintäkter	18,5	18,3	546,7	481,4
Taxor och avgifter	41,9	44,5	41,9	44,5
Hyror och arrenden	34,7	49,9	34,7	49,9
Bidrag från staten	190	181,7	190	181,7
Bidrag från staten, Covid-19	15,7	65,3	15,7	65,3
Bidrag övriga	24,8	21	52,7	48,3
Försäljning verksamhet	31,4	30,4	31,4	30,4
Intäkter från exploateringsverksamhet	2,1	0,0	2,1	0,0
Realisationsvinster på anläggningstillgångar	0,0	0,3	0,0	0,3
Realisationsvinst försäljning fastighet	0,0	0,0	24,0	24,0
Övrigt	0,1	0,1	0,2	0,2
Summa verksamhetens intäkter	359,2	411,4	939,4	925,8

NOT 4 Verksamhetens kostnader

(MNKR)	Kommun 2021	Kommun 2020	Koncern 2021	Koncern 2020
Lämnade bidrag	-64,4	-62,8	-64,4	-62,8
Lämnade bidrag, Covid-19	-2,5	-2,3	-2,5	-2,3
Entreprenader och köp av verksamhet	-296,4	-288,8	-296,4	-288,8
Entreprenader och köp av verksamhet, Covid-19	-1,5	0,0	0,0	0,0
Tjänster	-80,2	-66,9	-80,2	-66,9
Löner, ersättningar och sociala avgifter	-1207,7	-1142,4	-1227,2	-1160,6
Löner, ersättningar och sociala avgifter, Covid-19	-8,5	-10,9	-8,5	-10,9
Pensioner inkl. löneskatt	-102,2	-100,2	-104,0	-102,0
Pensionskostnad engångseffekt	-7,9	8,0	-7,9	8,0
Gottgörelse	14,3	14,1	14,3	14,1
Lokal- och markhyror	-192,9	-203,0	-193,0	-203,1
Fastighets- och driftskostnader	-30,5	-29,8	-30,5	-29,8
Fastighets- och driftskostnader, Covid-19	-1,5	0,0	0,0	0,0
Material	-82,4	-75,5	-82,6	-75,7
Material, Covid-19	-2,4	-15,9	-9,9	-15,9
Skattekostnad	0,0	0,0	0,0	-0,3
Realisationsförluster och utrangeringar	0,0	-7,0	0,0	-7,0
Anskaffningskostnad sålda exploateringsfastigheter	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga verksamhetskostnader	-52,3	-54,0	-429,8	-384,3
Övriga verksamhetskostnader Covid-19	-8,5	-1,6	-8,5	-1,6
Summa verksamhetens kostnader	-2127,6	-2039,2	-2534,2	-2390,1

NOT 5 Avskrivningar

(MNKR)	Kommun 2021	Kommun 2020	Koncern 2021	Koncern 2020
Avskrivning immateriella tillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0
Avskrivning byggnader och anläggningar	-33,2	-34,9	-120,7	-116,1
Avskrivning maskiner och inventarier	-9,6	-13,8	-24,8	-28,9
Nedskrivning byggnader och anläggningar	0,0	0,0	-13,8	-3,7
Nedskrivning maskiner och inventarier	0,0	0,0	0,0	-0,4
Summa avskrivningar	-42,9	-48,7	-159,4	-149,1

NOT 6 Skatteintäkter

(MNKR)	Kommun 2021	Kommun 2020	Koncern 2021	Koncern 2020
Kommunalskatt	1185,8	1199,5	1185,8	1199,5
Avräkning kommunalskatt				
· slutavräkning föregående år	4,1	-6,1	4,1	-6,1
· preliminär avräkning innevarande år	28,7	-18,0	28,7	-18,0
Summa skatteintäkter	1218,6	1175,3	1218,5	1175,3

NOT 7 Generella statsbidrag och utjämning

(MNKR)	Kommun 2021	Kommun 2020	Koncern 2021	Koncern 2020
Inkomstutjämning	350,4	334,6	350,4	334,6
Bidrag för LSS-utjämning	61,5	65,1	61,5	65,1
Kommunal fastighetsavgift	57,0	51,0	57,0	51,0
Välfärdsmiljonerna	5,8	14,7	5,8	14,7
Extra tillskott Covid-19	0,0	47,2	0,0	47,2
Regleringsbidrag	74,7	25,8	74,7	25,8
Kostnadsutjämning	29,2	22,1	29,2	22,1
Övriga generella bidrag från staten	15,9	0,0	15,9	0,0
Summa generella statsbidrag och utjämningsbidrag	594,5	560,5	594,5	560,5

NOT 8 Finansiella intäkter

(MNKR)	Kommun 2021	Kommun 2020	Koncern 2021	Koncern 2020
Överskottsutdelning Kommuninvest	0,6	1,3	0,6	1,3
Ränteintäkter	0,2	0,3	0,5	0,5
Borgensprovision från koncernföretagen	5,4	5,3	0,0	0,0
Andel i intresseföretag	0,0	0,0	0,0	0,5
Övriga finansiella intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa finansiella intäkter	6,3	6,9	1,2	2,3

NOT 9 Finansiella kostnader

(MNKR)	Kommun 2021	Kommun 2020	Koncern 2021	Koncern 2020
Räntekostnader på lån	-0,5	-0,5	-8,4	-9,4
Finansiell kostnad, förändring av pensionsavsättningar	-2,5	-3,5	-2,6	-3,7
Värdegläring finansiella tillgångar	0,0	-0,4	0,0	-0,4
Övriga finansiella kostnader	-0,2	-0,5	-3,0	-0,7
Summa finansiella kostnader	-3,3	-4,9	-14,1	-14,2
Genomsnittlig upplåningsränta efter räntesäkring	0,23	0,27	0,55	0,62
Genomsnittlig upplåningsränta före räntesäkring	0,23	0,27	0,55	0,62

NOT 10 Extraordinära poster

(MNKR)	Kommun 2021	Kommun 2020	Koncern 2021	Koncern 2020
Extraordinära poster	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa extraordinära poster	0,0	0,0	0,0	0,0

NOT 11 Immateriella anläggningstillgångar

(MNKR)	Kommun 2021	Kommun 2020	Koncern 2021	Koncern 2020
Ingående anskaffningsvärde	0,0	0,0	0,0	0,0
Inköp	2,2	0,0	2,2	0,0
Försäljningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Överföringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående anskaffningsvärde	2,2	0,0	2,2	0,0
Ingående ackumulerade avskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Försäljningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Överföringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets avskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående ackumulerade avskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Ingående ackumulerade nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Försäljningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets nedskrivningar/återföringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående ackumulerade nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående redovisat värde	2,2	0,0	2,2	0,0
Genomsnittlig nyttjandeperiod	7,0	0,0	7,0	0,0

NOT 12 Mark, byggnader och teknisk anläggning

(MNKR)	Kommun 2021	Kommun 2020	Koncern 2021	Koncern 2020
Ingående anskaffningsvärde	1000,5	950,0	4424,0	4260,5
Inköp	33,4	50,9	184,5	197,5
Försäljningar	0,0	-0,4	0,0	-34,0
Utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Överföringar	0,0	0,0	-4,9	0,0
Utgående anskaffningsvärde	1033,9	1000,5	4603,6	4424,0
Ingående ackumulerade avskrivningar	-418,0	-383,4	-1859,2	-1753,9
Försäljningar	0,0	0,3	0,0	10,8
Utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Överföringar	0,0	0,0	4,7	0,0
Årets avskrivningar	-33,1	-34,9	-120,6	-116,1
Utgående ackumulerade avskrivningar	-451,1	-418,0	-1975,1	-1859,2
Ingående ackumulerade nedskrivningar	0,0	0,0	-37,4	-33,7
Försäljningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets nedskrivningar/återföringar	0,0	0,0	-13,9	-3,7
Utgående ackumulerade nedskrivningar	0,0	0,0	-51,3	-37,4
Utgående redovisat värde	582,7	582,5	2577,1	2527,4
Därav finansiell leasing	0,0	0,0	8,7	11,4
Genomsnittlig nyttjandeperiod	29,1	27,1	21,3	21,6

Linjär avskrivning tillämpas för samtliga materiella anläggningstillgångar förutom mark, konst och pågående arbeten.

HEMAB-koncernen har under 2021 genomfört nedskrivningar om 14 mnkr vilka avser gamla vindkraftverken solumsklinten och bräntberget, bredband- icke arrendegrundande, fjärrvärmeledning som ej är trycksatta och matavfallsprojektet.

NOT 13 Maskiner och inventarier

(MNKR)	Kommun 2021	Kommun 2020	Koncern 2021	Koncern 2020
Ingående anskaffningsvärde	261,4	266,5	578,6	569,9
Inköp	9,5	12,0	42,6	27,9
Försäljningar	0,0	0,0	-6,9	-2,1
Utrangeringar	0,0	-16,8	0,0	-16,8
Överföringar	0,0	-0,3	0,8	-0,3
Utgående anskaffningsvärde	270,9	261,4	615,1	578,6
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-210,3	-206,4	-411,9	-394,5
Försäljningar	0,0	0,0	6,7	1,6
Utrangeringar	0,0	9,9	0,0	9,9
Överföringar	0,0	0,0	-0,8	0,0
Årets avskrivningar	-9,8	-13,8	-25,1	-28,9
Utgående ackumulerade avskrivningar	-220,1	-210,3	-431,1	-411,9
Ingående ackumulerade nedskrivningar	0,0	0,0	-0,8	-0,8
Försäljningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets nedskrivningar/återföringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående ackumulerade nedskrivningar	0,0	0,0	-0,8	-0,8
Utgående redovisat värde	50,8	51,1	183,1	165,9
Därav finansiell leasing	0,0	0,0	0,0	0,0
Genomsnittlig nyttjandeperiod	9,1	9,2	6,6	6,1

Linjär avskrivning tillämpas för samtliga maskiner och inventarier förutom vid pågående arbeten.

NOT 14 Övriga materiella tillgångar

(MNKR)	Kommun 2021	Kommun 2020	Koncern 2021	Koncern 2020
Ingående anskaffningsvärde	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets investeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående redovisat värde	0,0	0,0	0,0	0,0
Genomsnittlig nyttjandeperiod	0,0	0,0	0,0	0,0

NOT 15 Finansiella anläggningstillgångar

(MNKR)	Kommun 2021	Kommun 2020	Koncern 2021	Koncern 2020
Aktier och andelar				
Härnösands Energi och Miljö AB	50,1	50,1	0,0	0,0
AB Härnösandshus	127,5	127,5	0,0	0,0
Härnösand Invest AB	0,1	0,1	0,0	0,0
Kommuninvest i Sverige AB	16,2	16,2	16,2	16,2
HögaKusten Destination AB	0,1	0,1	0,1	0,1
Kommunbränsle i Ådalen AB	0,0	0,0	0,6	3,2
Övriga långfristiga värdepappersinnehav	0,0	0,0	6,7	2,5
Summa aktier och andelar	194,0	194,0	23,6	22,0
Långfristig utlåning				
Värdereglering långfristig fordran Koneo	0,7	1,2	0,7	1,2
Investeringsbidrag Vågmannen	0,0	0,0	6,6	6,8
Uppskjuten skattefordran	0,0	0,0	6,2	5,7
Summa långfristig utlåning	0,7	1,2	13,5	13,7
Summa finansiella tillgångar	194,7	195,2	37,0	35,7

NOT 16 Förråd m.m.

(MNKR)	Kommun 2021	Kommun 2020	Koncern 2021	Koncern 2020
Tomter för försäljning	7,9	9,8	7,9	9,8
Varulager	0,0	0,0	7,2	8,1
Summa förråd m.m.	7,9	9,8	15,1	17,9

NOT 17 Fordringar

(MNKR)	Kommun 2021	Kommun 2020	Koncern 2021	Koncern 2020
Kundfordringar	22,0	7,2	18,6	7,5
Statsbidragsfordringar	0,5	1,4	0,5	1,4
Fordran skatteavräkning	3,7	8,0	3,7	8,0
Fordran gottgörelse	0,0	0,0	0,0	0,0
Förutbetalda kostnader & upplupna intäkter	62,6	91,3	115,5	135,0
Upplupna skatteintäkter	66,9	31,8	67,3	32,4
Momsfordran	11,3	18,7	12,5	18,7
Övriga kortfristiga fordringar	12,7	10,7	34,5	28,8
Summa fordringar	179,8	169,1	252,8	231,8

NOT 18 Kassa och bank

(MNKR)	Kommun 2021	Kommun 2020	Koncern 2021	Koncern 2020
Kassa och bank	109,1	112,8	156,5	173,1
Summa kassa och bank	109,1	112,8	156,5	173,1

NOT 19 Eget kapital

(MNKR)	Kommun 2021	Kommun 2020	Koncern 2021	Koncern 2020
Ingående eget kapital	385,0	323,6	826,8	716,5
Resultatutjämningsreserv	0,0	0,0	0,0	0,0
Justeringar ändrade redovisningsprinciper				
· Korrigering löneskatt	-3,9	0,0	-3,9	0,0
· Investeringsbidrag Vågmannen	0,0	0,0	-0,3	-0,3
Årets resultat	4,8	61,4	46,0	110,5
Utgående eget kapital	385,9	385,0	868,7	826,8

NOT 20 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

(MNKR)	Kommun 2021	Kommun 2020	Koncern 2021	Koncern 2020
Ingående avsättning till pensioner inkl. löneskatt	150,3	142,7	160,3	153,1
Nyintjänad pension	9,5	7,0	10,0	7,4
Årets utbetalningar	-4,9	-4,7	-5,9	-5,6
Ränte- och basbeloppsuppräkring	2,0	3,1	2,1	3,3
Ändring av försäkringstekniska grunder	6,4	-0,4	6,4	-0,4
Övrig post	1,2	1,1	1,2	1,1
Förändring av löneskatt	3,4	1,5	3,3	1,4
Utgående avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	167,8	150,3	177,4	160,3

NOT 21 Andra avsättningar

(MNKR)	Kommun 2021	Kommun 2020	Koncern 2021	Koncern 2020
<i>Avflyttning Ön</i>				
Ingående värde	0,0	0,0	0,0	0,0
Ny avsättning	0,2	0,0	0,2	0,0
lanspråktaga avsättningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående avsättning	0,2	0,0	0,2	0,0
<i>Avsättning deponiyta 2</i>				
Ingående värde	0,0	0,0	8,0	7,8
Ny avsättning	0,0	0,0	0,1	0,2
lanspråktaga avsättningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående avsättning	0,0	0,0	8,1	8,0
<i>Avsättning vindkraft</i>				
Ingående värde	0,0	0,0	1,0	0,3
Ny avsättning	0,0	0,0	0,1	0,8
lanspråktaga avsättningar	0,0	0,0	0,0	-0,1
Utgående avsättning	0,0	0,0	1,1	1,0
<i>Avsättning vattenskador</i>				
Ingående värde	0,0	0,0	0,2	0,2
Ny avsättning	0,0	0,0	0,0	0,0
lanspråktaga avsättningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående avsättning	0,0	0,0	0,2	0,2
<i>Avsättning Fondering VA</i>				
Ingående värde	0,0	0,0	23,0	20,0
Ny avsättning	0,0	0,0	3,0	3,0
lanspråktaga avsättningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående avsättning	0,0	0,0	26,0	23,0
Uppskjuten skatteskuld	0,0	0,0	0,4	0,8
Avsättningar för uppskjuten skatt	0,0	0,0	100,9	92,3
Summa andra avsättningar	0,2	0,0	136,8	125,4

NOT 22 Långfristiga skulder

(MNKR)	Kommun 2021	Kommun 2020	Koncern 2021	Koncern 2020
Långfristig upplåning i banker och kreditinstitut	209,5	210	1304,9	1312,2
Finansiell leasing	0,0	0,0	5,7	8,7
Förutbetalda intäkter anläggningsavgifter	0,0	0,0	0,0	0,0
Förutbetalda intäkter offentliga investeringsbidrag	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga långfristiga skulder	30,1	30,6	58,3	64,6
Summa långfristiga skulder	239,6	240,6	1368,9	1385,5
Uppgifter om lång och kortfristig upplåning				
Genomsnittlig ränta %	0,23	0,27	0,55	0,62
Genomsnittlig ränta % exklusive derivat	0,23	0,27	0,55	0,62
Genomsnittlig kapitalbindningstid, år	1,36	1,78	2,07	2,17
Kapitalförfall andel av lån %				
0-1 år	43,91	23,81	24,88	25,94
1-3 år	56,09	66,67	62,38	45,51
3-5 år	0,0	9,52	10,88	26,48
5-10 år	0,0	0,0	1,86	2,07
Över 10 år	0,0	0,0	0,0	0,0
Genomsnittlig räntebindningstid inkl derivat	0,44	0,95	1,85	2,02
Genomsnittlig räntebindningstid exkl derivat	0,44	0,95	1,85	2,02
Marknadsvärderade säkringsinstrument				
Säkrad låneskuld	0,0	0,0	0,0	0,0
Marknadsvärderade derivat	0,0	0,0	0,0	0,0

Förutbetalda intäkter för anläggningsavgifter periodiseras på 50 år vilket är lika med den vägda genomsnittliga nyttjandeperioden för VA-anläggningen.

NOT 23 Kortfristiga skulder

(MNKR)	Kommun 2021	Kommun 2020	Koncern 2021	Koncern 2020
Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder	3,5	4,1	223,4	226,7
Skulder inom koncernkontot	34,3	57,8	-0,4	0,0
Leverantörsskulder	44,8	30,7	68,5	52,4
Personalens skatter, avgifter o löneavdrag	20,4	21,7	20,7	22,0
Övriga kortfristiga skulder	4,5	4,5	32,4	33,9
Semesterlöneskuld och upplupna löner	108,9	106,3	111,4	108,7
Årets pensioner avgiftsbestämd del inkl löneskatt	46,2	44,0	47,5	45,3
Aktuella skatteskulder	0,0	0,0	0,0	0,1
Checkräkningskredit	0,0	0,0	3,5	0,8
Upplupna kostnader o förutbetalda intäkter	70,9	75,5	164,7	164,1
Summa kortfristiga skulder	333,6	344,4	672,0	653,7

NOT 24 Panter och därmed jämförliga säkerheter

(MNKR)	Kommun 2021	Kommun 2020	Koncern 2021	Koncern 2020
Borgen i kommunala bolag	1383,9	1399,8	0,0	0,0
Borgensåtagande egna hem	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga borgensmässigaförpliktelse	20,7	21,4	20,7	21,4
Summa panter och därmed jämförliga säkerheter	1404,6	1421,2	20,7	21,4

Härnösands kommun har i december 1993 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelse. Samtliga 294 kommuner och regioner som per 2021-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har

ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Härnösands kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2021-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelse till 510 966 139 138 kronor och totala tillgångar till 518 679 716 010 kronor. Härnösands kommuns andel av de totala förpliktelseerna uppgick till 1 653 904 231 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 1 680 078 050 kronor.

NOT 25 Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna

(MNKR)	Kommun 2021	Kommun 2020	Koncern 2021	Koncern 2020
Ingående ansvarsförbindelse för pensioner inkl. löneskatt	618,0	638,7	618,0	638,7
Ränte- och basbeloppsuppräkring	8,3	14,8	8,3	14,8
Nyintjänad pension (+)/Ädelreformen (-), Netto	-0,2	1,5	-0,2	1,5
Ändring av försäkringstekniska grunder	12,8	-2,5	12,8	-2,5
Årets utbetalningar	-31,5	-30,9	-31,5	-30,9
Övrig post	-3,7	0,4	-3,7	0,4
Förändring av löneskatt	-3,4	-4,0	-3,4	-4,0
Summa ansvarsförbindelse för pensionsförpliktelser	600,3	618,0	600,3	618,0

Härnösands kommun har ett pensionsåtagande som per den 2021-12-31 var tryggt med 226,8 mnkr (marknadsvärde) i Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse för personer

födda t o m 1942 vilket är en ökning jämfört mot 2020 med 15,4 mnkr. Kommunen har per 2021-12-31 goda möjligheter att begära gottgörelse för en del av ansvarsförbindelsen

som avser pensioner. Antalet visstidsförordnanden för politiker uppgår till två. Aktualiseringsgraden är 98% för både pensionsavsättningen och ansvarsförbindelsen för pensioner.

NOT 26 Övriga ansvarsförbindelser

(MNKR)	Kommun 2021	Kommun 2020	Koncern 2021	Koncern 2020
Prognos garantibelopp Fastigo inom 1 år	0,0	0,0	0,0	0,0
Prognos garantibelopp Fastigo senare än 1 år men inom 5 år	0,0	0,0	0,0	0,0
Prognos garantibelopp Fastigo senare än 5 år	0,0	0,0	0,0	0,0
EU-projekt budgeterat inom 1 år	6,4	1,3	6,4	1,3
EU-projekt budgeterat senare än 1 år men inom 5 år	2,1	0,8	2,1	0,8
EU-projekt budgeterat senare än 5 år	0,0	0,0	0,0	0,0
Garantikostnader	0,0	0,0	0,2	0,2
Summa övriga ansvarsförbindelser	8,5	2,1	8,7	2,3

NOT 27 Leasing

(MNKR)	Kommun 2021	Kommun 2020	Koncern 2021	Koncern 2020
FINANSIELLA LEASINGAVTAL				
Fastigheter				
Totala minimileaseavgifter	0,0	0,0	0,0	0,0
Nuvärde minimileaseavgifter	0,0	0,0	0,0	0,0
Därav förfall inom 1 år	0,0	0,0	2,9	2,9
Därav förfall inom 1-5 år	0,0	0,0	5,5	8,3
Därav förfall senare än 5 år	0,0	0,0	0,3	0,4
Variabla avgifter som ingår i periodens resultat	0,0	0,0	0,0	0,0
Maskiner och inventarier				
Totala minimileaseavgifter	0,0	0,0	0,0	0,0
Nuvärde minimileaseavgifter	0,0	0,0	0,0	0,0
Därav förfall inom 1 år	0,0	0,0	0,0	0,0
Därav förfall inom 1-5 år	0,0	0,0	0,0	0,0
Därav förfall senare än 5 år	0,0	0,0	0,0	0,0
Variabla avgifter som ingår i periodens resultat	0,0	0,0	0,0	0,0
EJ UPPSÄGNINGSBARA OPERATIONELLA LEASINGAVTAL ÖVERSTIGANDE 1 ÅR				
Minimileaseavgifter				
Med förfall inom 1 år	166,0	165,8	166,0	165,8
Med förfall inom 1-5 år	674,2	655,3	674,2	655,3
Med förfall senare än 5 år	546,9	595,3	546,9	595,3
EJ UPPSÄGNINGSBARA OPERATIONELLA LEASINGAVTAL UTHYRNING				
Minimileaseavgifter				
Med förfall inom 1 år	0,0	0,0	0,0	0,0
Med förfall inom 1-5 år	0,0	0,0	0,0	0,0
Med förfall senare än 5 år	0,0	0,0	0,0	0,0

Majoriteten av Härnösands kommuns leasingavtal är inte från 2021 och klassificeringen vid avtalens ingång var operationell leasing. All leasing i kommunen är fortsatt klassificerade som operationell leasing med grunden att leasingavtalen inte i all väsentlighet överför de risker och fördelar som är förknippade med att äga tillgången.

NOT 28 Justering för ej likviditetspåverkande poster

(MNKR)	Kommun 2021	Kommun 2020	Koncern 2021	Koncern 2020
Avskrivningar	42,9	48,7	145,7	145,0
Nedskrivningar	0,0	0,0	13,9	4,1
Gjorda avsättningar	17,7	7,6	28,5	11,3
Återförda avsättningar	0,0	0,0	0,0	0,1
Intäktsbokförda ej likvida gåvor	0,0	0,0	0,0	0,0
Orealiserade kursförändringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Upplösning av bidrag till infrastruktur	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga ej likviditetspåverkande poster	4,7	5,0	47,6	-95,2
Uppskjuten skatt	0,0	0,0	-8,6	0,3
Summa justering för ej likviditetspåverkande poster	65,3	61,3	227,1	65,6

NOT 29 Övriga likviditetspåverkande poster som tillhör den löpande verksamheten

(MNKR)	Kommun 2021	Kommun 2020	Koncern 2021	Koncern 2020
Utbetalning av avsättningar för pensioner	-4,9	-4,7	-5,9	-5,6
Ränte- och utdelningsnetto	-3,2	-2,4	-9,9	-11,3
Summa övriga likviditetspåverkande poster som tillhör den löpande verksamheten	-8,1	-7,1	-15,8	-16,9

NOT 30 Poster som redovisas i annan sektion

(MNKR)	Kommun 2021	Kommun 2020	Koncern 2021	Koncern 2020
Realisationsresultat vid försäljning av anläggningstillgångar	0,0	0,3	0,0	-23,1
Summa poster som redovisas i annan sektion	0,0	0,3	0,0	-23,1

NOT 31 Upplysning om upprättade särredovisningar

I den kommunala koncernen Härnösand Energi & Miljö AB finns särredovisningar avseende elnät

enligt ellagen (1997:857), vatten enligt lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster samt för fjärrvärme

enligt fjärrvärmelagen (2008:263). Särredovisningarna finns tillgängliga på bolagets hemsida, www.hemab.se.

NOT 32 Kostnader för räkenskapsrevision (tkr)

(TKR)	Kommun 2021	Kommun 2020	Koncern 2021	Koncern 2020
Sakkunnigt biträde	250,0	150,0	709,3	467,1
Förtroendevalda revisorer	85,0	86,0	106,0	136,0
Summa kostnad för räkenskapsrevision	335,0	236,0	815,3	603,1

04

Drifts och investerings- redovisning

Nämndernas driftsredovisning

(MNKR)	Intäkter 2021	Intäkter 2020	Kostnader 2021	Kostnader 2020	Netto- kostnad	Budget nettokostnad	Avvikelse mot budget
Kommunstyrelse	67,3	82,4	-238,6	-240,4	-171,3	-186,1	14,8
Kommunfullmäktige	0,0	0,0	-6,0	-5,7	-6,0	-6,3	0,3
Arbetslivsnämnden	110,1	84,1	-168,4	-137,1	-58,3	-58,0	-0,3
Samhällsnämnden	24,4	24,9	-212,9	-204,9	-188,5	-183,3	-5,3
Skolnämnden	129,0	128,8	-764,3	-746,7	-635,3	-621,4	-13,9
Socialnämnden	127,1	176,0	-796,3	-769,4	-669,2	-624,4	-44,8
Summa nämnder	457,9	496,3	-2 186,5	-2 104,2	-1 728,6	-1 679,4	-49,2
Kommunövergripande verksamhet	83,9	79,1	-145,0	-130,6	-61,1	-57,9	-3,2
Korrigerig interna poster	-182,6	-167,0	182,6	167,0	0,0	0,0	0,0
Korrigerig avskrivningar	0,0	0,0	42,9	48,7	-42,9	0,0	0,0
Korrigerig statsbidrag	0,0	0,0	-21,7	0,0	21,7	0,0	0,0
Korrigerig finansiella poster nämnder	0,0	0,0	0,2	-2,0	-0,2	0,0	0,0
Summa	359,2	411,4	-2 127,6	-2 039,2	-1 811,1	-1 737,3	-52,4
Korrigerig finans					57,2	17,5	39,7
Summa inkl. finans							-12,7

Fyra av kommunens fem nämnder uppvisar en negativ budgetavvikelse för helåret 2021. Det samlade underskottet för arbetslivsnämnd, samhällsnämnd, skolnämnd samt socialnämnd uppgår till -64,3 mnkr. Kommunstyrelsen samt kommungemensam verksamhet uppvisar ett samlat överskott mot för budget på 15,1 mnkr, vilket gör en samlad budgetavvikelse för nämnder, inklusive kommungemensam verksamhet, på -49,2 mnkr för helåret.

Kommunstyrelsen har 14,8 mnkr i positiv budgetavvikelse för helåret 2021. Detta beror främst på att kommunstyrelsen har haft 8,8 mnkr lägre personalkostnader än budgeterat för perioden, dels p.g.a. vakanser och sjukskrivningar, men också p.g.a. att projekt Rätt till heltid inte genererat kostnader i den omfattning som budgeterats.

Kommunfullmäktige har 0,3 mnkr i positiv budgetavvikelse för helåret

2021. Detta beror främst på att kostnader för utbetalda arvoden varit lägre än budgeterat för året.

Arbetslivsnämnden har -0,3 mnkr i negativ budgetavvikelse för helåret 2021. Kostnader för personal samt övriga kostnader är högre än budgeterat, vilket till största del uppvägs av ökade intäkter – externa så väl som interna.

Samhällsnämnden har -5,3 mnkr i negativ budgetavvikelse för helåret 2021. Nämndens kostnader är i nivå med de kostnader som budgeterats, men nämndens intäkter är 5,5 mnkr lägre än periodens budget och beror främst på minskade intäkter från kommunens fritidsanläggningar, främst badanläggningar.

Skolnämnden har -13,9 mnkr i negativ budgetavvikelse för helåret 2021. Detta beror främst på ökade kostnader för personal jämfört mot budget

vilket till viss del är Covid-19-relaterade kostnader, samt ökat köp av verksamhet till följd av att fler elever än budgeterat valt att studera hos annan huvudman.

Socialnämnden har -44,8 mnkr i negativ budgetavvikelse för helåret 2021. Detta beror främst på ökade kostnader för personal, en kostnad som överskrider budgeterat belopp med 40,4 mnkr. Av socialnämndens totala 72,2 mnkr stora budgetavvikelse på kostnadssidan beräknas 26,2 mnkr vara covidrelaterade kostnader. En betydande delförklaring till detta är att socialnämnden har haft höga kostnader kopplade mot åtgärder för att minska risken för spridning av covid-19. Tillfälligt inhyrd personal, förbrukningsmaterial samt högre kostnader kopplade mot hemtjänstpeng utgör ytterligare kostnadsökningar och bidrar till nämndens underskott för perioden, liksom Äldreomsorgslyftet.

Investeringsredovisning

INVESTERINGSREDOVISNING	UTGIFTER SEDAN PROJEKTENS START			VARAV: ÅRETS INVESTERINGAR		
	FÄRDIGSTÄLLDA PROJEKT	Beslutad totalutgift	Ack. Utfall	Avvikelse	Budget	Utfall
Kommunstyrelse totalt	6,8	5,1	1,7	6,8	5,1	1,7
· varav Kommunstyrelse	0,0	0,0	0,0	6,8	4,3	2,5
· varav kommungemensamt & finans	0,0	0,0	0,0	0,0	0,8	-0,8
Arbetslivsnämnd	1,5	2,0	-0,5	1,5	2,0	-0,5
Samhällsnämnd	7,6	10,7	-3,1	7,5	10,9	-3,4
· varav påbörjat och avslutat under året	6,5	9,7	-3,2	6,5	9,9	-3,4
· varav Kajer Skeppsbron	0,1	0,3	-0,2	0,0	0,3	-0,3
· varav Lagning av Kaj kustbevakning	0,6	0,4	0,2	0,6	0,4	0,2
· varav Åtgärder badplatser 2020	0,4	0,3	0,1	0,4	0,3	0,1
Skolnämnd	0,0	0,0	0,0	5,8	1,4	4,4
Socialnämnd	0,0	0,0	0,0	1,4	1,4	0,0
Justering finansiella anläggningstillgångar				0,0	0,0	0,0
S:a färdigställda projekt	15,9	17,8	-1,9	23,0	20,8	2,2

INVESTERINGSREDOVISNING	UTGIFTER SEDAN PROJEKTENS START			VARAV: ÅRETS INVESTERINGAR		
	PÅGÅENDE PROJEKT	Beslutad totalutgift	Ack. Utfall	Avvikelse	Budget	Utfall
Kommunstyrelse totalt	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
· varav Kommunstyrelse	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
· varav kommungemensamt & finans	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Arbetslivsnämnd	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Samhällsnämnd	48,1	23,9	24,2	42,1	22,8	19,3
· varav Gerestabäcken 2020	0,8	0,8	0,0	0,8	0,8	0,0
· varav Gerestabäcken 2020 Bidrag	-1,2	0,0	-1,2	-1,2	0,0	-1,2
· varav Åtgärd trumma Gerestabäcken	1,8	1,5	0,3	1,8	1,5	0,3
· varav Västra Saltvik Ind omr et 1	6,0	1,1	4,9	6,0	0,7	5,3
· varav Nybrogatan RE Komponent	6,0	4,1	1,9	0,0	4,1	-4,1
· varav Nybro 2023-1	1,3	0,0	1,3	1,3	0,0	1,3
· varav Busshållplats Skördevägen	0,3	0,2	0,1	0,3	0,2	0,1
· varav Eksjödammen Västanå	0,3	0,1	0,2	0,3	0,1	0,2

Fortsättning investeringsredovisning

INVESTERINGSREDOVISNING	UTGIFTER SEDAN PROJEKTENS START			VARAV: ÅRETS INVESTERINGAR		
	7,3	0,9	6,4	7,3	0,9	6,4
· varav Pollineringspark Änget	7,3	0,9	6,4	7,3	0,9	6,4
· varav Pollineringspark Änget bidrag	-0,2	0,0	-0,2	-0,2	0,0	-0,2
PÅGÅENDE PROJEKT FORTS.	Beslutad totalutgift	Ack. Utfall	Avvikelse	Budget	Utfall	Avvikelse
· varav Förstärkning Skeppsbron norra	4,0	0,6	3,4	4,0	0,6	3,4
· varav rep stormskada kaj och bro	0,6	0,5	0,1	0,6	0,5	0,1
· varav Brunshusgatan GC	3,0	0,1	2,9	3,0	0,1	2,9
· varav Ny GC Hellzeng/Ångströmsg	0,7	0,6	0,1	0,7	0,6	0,1
· varav RE Volontärvägen	16,0	13,3	2,7	16,0	12,6	3,4
· varav RE Volontärvägen bidrag	-1,4	-1,4	0,0	-1,4	-1,4	0,0
· varav Talgoxevägen	2,8	1,5	1,3	2,8	1,5	1,3
Skolnämnd	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Socialnämnd	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
S:a pågående projekt	48,1	23,9	24,2	42,1	22,8	19,3
S:a investeringsprojekt	64,0	41,7	22,3	65,1	43,6	21,5

Kommunstyrelsen inklusive kom-
mungemensam verksamhet har en
investeringsbudget på 6,8 mnkr
för 2021, varav investeringar för
5,4 mnkr genomförts under året
bl.a. genom renovering av teatern,
ombyggnation av lokaler, investering
i kommunens brandväggslösning och
införandekostnad för kommunens
nya lönesystem Personec P.

Arbetslivsnämnden har en investe-
ringsbudget på 1,5 mnkr för 2021,
varav investeringar för 1,9 mnkr ge-
nomförts under året bl.a. genom inköp

av hjärtstartare till Johannesbergshuset
samt upprustning av lokaler och inköp
av maskiner inom verksamheten för
arbete och integration.

Samhällsnämnden har en investe-
ringsbudget på 49,5 mnkr för 2021,
varav investeringar för 33,6 mnkr ge-
nomförts under året bl.a. genom byte
av belysning på Vårdkasens elljusspår,
dammrestaurering av Eksjödammen,
renovering och ombyggnation av
Volontärvägen samt åtgärder vid
Rosenbäckshallén, Ångsvägen och
Seminariegatan.

Skolnämnden har en investerings-
budget på 5,9 mnkr för 2021, varav
investeringar för 1,4 mnkr genom-
förts under året bl.a. genom inköp till
nyöppnade Ankarets förskola.

Socialnämnden har en investerings-
budget på 1,4 mnkr för 2021, varav
investeringar för 1,3 mnkr genom-
förts under året bl.a. genom inköp
av elcyklar till hemtjänst samt nya
brandskydd inom särskilt boende och
omsorg om funktionshindrade.

05

**Ekonomisk
ordlista**

Ekonomisk ordlista

ANLÄGGNINGSTILLGÅNG

Tillgångar avsedda för stadigvarande innehav såsom anläggningar och inventarier.

AVSKRIVNING

Planmässig värdeminskning av anläggningstillgångar för att fördela kostnaden över tillgångens livslängd.

BALANSLIKVIDITET

Betalningsförmåga på kort sikt. Definieras som kvoten mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder.

BALANSRÄKNING

Visar den ekonomiska ställningen på bokslutsdagen och hur den har förändrats under året. Av balansräkningen framgår hur kommunen har använt sitt kapital (i anläggnings- och omsättningstillgångar), respektive hur kapitalet anskaffats (lång och kortfristiga skulder samt eget kapital).

EGET KAPITAL

Skillnaden mellan tillgångar och skulder. Utgör det ackumulerade resultatet.

FINANSIELLA INTÄKTER & KOSTNADER

Består av intäkter och kostnader hänförliga till rent finansiell verksamhet.

JÄMFÖRELSESTÖRANDE POSTER

Är kostnader och intäkter som inte tillhör den ordinarie verksamheten och som är viktig att uppmärksamma vid jämförelse med andra perioder.

OMSÄTTNINGSTILLGÅNG

Tillgångar i likvida medel och kortfristiga fordringar m.m. Omsättningstillgångarna ska inom kort varsel kunna omvandlas och användas till betalning.

KORTFRISTIGA SKULDER OCH FORDRINGAR

Skulder och fordringar som förfaller inom ett år från balansdagen.

LÅNGFRISTIGA SKULDER OCH FORDRINGAR

Skulder och fordringar som förfaller senare än ett år från balansdagen eller lån som avses ersättas med andra lån.

SOLIDITET

Långfristig betalningsförmåga. Andelen eget kapital av de totala tillgångarna.

RESULTATRÄKNING

Sammanställning av årets intäkter och kostnader som visar årets resultat (förändring av eget kapital).

RÖRELSEKAPITAL

Skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Rörelsekapitalet avspeglar kommunens finansiella styrka.

LIKVIDITET

Tillgångar bestående av likvida medel som kan användas för betalning.

06

**Revisions-
berättelse**

Revisionsberättelse för år 2021

Revisorerna i Härnösands kommun 2022-04-06.

Till Fullmäktige i Härnösands kommun | Organisationsnummer 212000-2403

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse och nämnder och genom utsedda lekmannarevisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag och stiftelser.

Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt full-

mäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan ”Revisorernas redogörelse”.

Vi är fortfarande oroade över resultatutvecklingen för socialnämnden som redovisar ett underskott om 44,8 mnkr. Vi är också oroade för skolnämnden med underskott om 13,9 mnkr.

Vi bedömer sammantaget att styrelse och nämnder i Härnösands kommun med ovanstående undantag har bedrivit verksamheten på ett ändamål-

senligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. *Vi anser dock att pensionsstiftelsen enligt gällande lagstiftning ska ingå i koncernredovisningen samt att de verksamhetsfastigheter som kommunen hyr ska redovisas som finansiell leasing.*

Vi bedömer att styrelsens och nämndernas interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi bedömer att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med målen för välskött och stabil ekonomi samt växande näringsliv med mångsidig arbetsmarknad. Vi bedömer att målet kunskapsstaden där alla kan växa inte har uppnåtts. Övriga mål kan vi inte objektivt bedöma.

ANSVARSPRÖVNING

KOMMUNSTYRELSEN

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för kommunstyrelsen samt enskilda ledamöter i styrelsen.

KRISLEDNINGSNÄMNDEN

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för krisledningsnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

ARBETSLIVSNÄMNDEN

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för arbetslivsnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

SAMHÄLLSNÄMNDEN

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för samhällsnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

SKOLNÄMNDEN

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för skolnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

SOCIALNÄMNDEN

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för socialnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

VALNÄMNDEN

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för valnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

ÖVERFÖRMYNDARE

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för överförmyndaren samt enskilda ledamöter.

VI TILLSTYRKER ATT FULLMÄKTIGE GODKÄNNER KOMMUNENS ÅRSREDOVISNING FÖR 2021.

Vi återoppar bifogade redogörelse och rapporter.

Vi återoppar bifogade redogörelser och rapporter.
Härnösands kommun 2022-04-06

DocuSigned by:

Sigge Tjernlund¹
Ordförande
Sigge Tjernlund, Ordförande¹

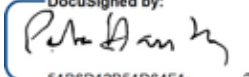
DocuSigned by:

Ingrid Flodin
Vice ordförande
Ingrid Flodin, Vice ordförande

DocuSigned by:

Bo-Anders Öberg
2:a vice ordförande
Bo-Anders Öberg, 2:a vice ordförande

DocuSigned by:

Hans Gustafsson
Hans Gustafsson

DocuSigned by:

Peter Hasselborg²
Peter Hasselborg²

DocuSigned by:

Samuel Möller
Samuel Möller

DocuSigned by:

Larsa Nicklasson²
Larsa Nicklasson²

DocuSigned by:

Stig Nilsson
Stig Nilsson

DocuSigned by:

Lars Göran Spång
Lars Göran Spång

Bilagor:

- Revisorernas redogörelse
- Revisionsberättelser från auktoriserade revisorer för kommunala bolag
- Granskningsrapporter från lekmannarevisorerna
- Revisionsberättelser från kommunalförbund

¹ Sigge Tjernlund har p g a jäv inte deltagit i granskningen av socialnämnden.

² Larsa Nicklasson och Peter Hasselborg har p g a jäv inte deltagit i granskningen av överförmyndaren.

Härnösands
kommun

HÄRNÖSANDS KOMMUN

871 80 Härnösand

Telefon växel: 0611-34 80 00

Växeln är öppen: 07.30 - 16.30

Fax: 0611-34 80 30

E-post: kommun@harnosand.se

Organisationsnummer: 212000-2403

SERVICECENTER

Sambiblioteket, plan 1

Universitetsbacken 3

Öppet vardagar: 08.00-16.30

Telefon: 0611-34 80 40